

VƯỢT SÓNG

Số 3 - tháng 7/1994

Cơ quan ngôn luận của hội người Việt tỵ nạn tại Na Uy

TRUONG THI KIM ANH
NORWAY

VƯỢT SÓNG

Cơ Quan Ngôn Luận của Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na Uy

Chủ nhiệm: Đỗ Văn Thành
Chủ bút: Nguyễn An Đoàn
Thủ quỹ: Lâm Tiến Dũng
Trình bày: Nguyễn thị Mơ

BIÊN TẬP :

Dương Kiên * BS Lê văn Mộ * Cung Vĩnh Viễn * Đào Quang Mỹ * Nguyễn Đình Lưu * Nguyễn Tấn Vinh * Nguyễn văn Cường * Lâm Viết Trường * Uyên Giang * Đức Hiệu * Ngô Thu Thiện * Nguyễn Ngọc Thuận Khánh Ti * Đỗ Xuân Thi * Đỗ văn Thạch * Thân Kim Thức * Nguyễn Vũ * chị Thu Thảo * Quang Duy * Nguyễn Dương * Giang Hà * Thiên Kim

VƯỢT SÓNG là cơ quan thông tin, ngôn luận của Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na Uy, phát hành sáu lần mỗi năm.

VƯỢT SÓNG rất ước mong nhận được bài vở và thư từ của bạn đọc xa gần. Xin ghi rõ tên thật và địa chỉ để tiện liên lạc. Tòa soạn không trả lời bằng thư riêng. Bài không đăng không hoàn lại bản thảo. Tòa soạn dành toàn quyền thu gọn và sửa đổi bài vở cho thích hợp nhưng vẫn giữ nguyên ý tác giả. Tòa soạn không chịu trách nhiệm về nội dung các bài cật đăng.

Bài vở, thư từ xin gửi về địa chỉ :

VƯỢT SÓNG
Postboks 6657 St. Olavs plass
0130 OSLO
Tlf. (02) 36 08 46

HỘI NGƯỜI VIỆT TỴ NẠN TẠI NA UY

ĐỊA CHỈ LIÊN LẠC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG VÀ CÁC CHI HỘI

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG & CHI HỘI VÙNG ĐÔNG

ĐỖ VĂN THÀNH
Postboks 8376
HAMMERSBORG
0129 OSLO 1

CHI HỘI STAVANGER

NGUYỄN THỊ THOÀN
Smaagamyrvn. 6
4033 FORUS

CHI HỘI HEDMARK

MÃ KIÊN
Postboks 347
2380 BRUMUNDDAL

CHI HỘI VEST-AGDER

NGUYỄN VIỆT HOÀNG
Slettheivn. 5 9
4626 KRISTIANSAND

CHI HỘI HAUGESUND & KARMØY

TRẦN ĐÌNH TRỌNG
Aarleite 7
5500 HAUGESUND

CHI HỘI TRONDHEIM

PHAN PHƯỚC ĐOÀN
Kolstadflata 37D
7078 SAUPSTAD

CHI HỘI LILLEHAMMER

DIỆP MỸ VÂN
Masahaugen 80
2600 LILLEHAMMER

CHI HỘI KONGSVINGER

VŨ VĂN PHÁN
Granli
2210 KONGSVINGER

CHI HỘI SANDNES

NGUYỄN CÔNG HUỖNH
Sandvikkbakken 40
4300 SANDNES

CHI HỘI ØST-AGDER

NGUYỄN VĂN MUÔN
Volleveien 6
4890 GRIMSTAD

GIÁ BIỂU VÀ THỂ THỨC ĐẶT MUA BÁO DÀI HẠN

● Giá báo dài hạn 1 năm (6 số) :

—Ở Na Uy & các nước Bắc Âu :200 N.kr.
—Các nước khác :220 NOK

● Điền vào phiếu đặt mua báo nơi trang cuối, gửi về địa chỉ tòa soạn.

● Tiền mua báo có thể trả bằng một trong những cách sau:

—Tại Na Uy:
Tòa soạn sẽ gửi kèm phiếu trả tiền (qua Postgiro) đến quý vị trong số báo đầu tiên.

—Ngoài Na Uy:
Gửi bưu phiếu (Post Giro/Mandat Postale) hoặc Money Order về:
VƯỢT SÓNG c/o Lâm Tiến Dũng
Postboks 6657 St.Olavs plass - 0130 OSLO

XIN LƯU Ý: Đừng gửi kèm tiền mặt trong thư!

GIÁ BIỂU VÀ THỂ THỨC ĐẶT ĐĂNG QUẢNG CÁO

● Giá biểu:

—1/1 trang 500 N.kr.
—1/2 trang 300 N.kr.
—1/4 trang 200 N.kr.
—trang bìa (nguyên trang) 1000 N.kr.
—Chia buồn, tin mừng, rao vặt có tính cách cá nhân:
+ 1/4 trang 100 N.kr.
+ Trên 1/4 trang, tính theo giá biểu quảng cáo.
—Nhắn tin tìm bạn, tìm thân nhân: miễn phí.

● Điền vào phiếu đặt quảng cáo nơi trang cuối, gửi về địa chỉ tòa soạn.

● Nếu nội dung quảng cáo ngắn gọn, quý vị có thể điền thẳng vào trong phiếu, tòa soạn sẽ đảm trách phần trình bày.

● Nếu nội dung cần có hình ảnh hoặc cách trình bày đặc biệt, xin quý vị liên lạc thẳng với tòa soạn để bàn thêm chi tiết.

● Tòa soạn sẽ gửi giấy tính tiền đến quý vị ngay sau khi nhận được phiếu đặt quảng cáo. Tòa soạn sẽ sắp xếp lên khuôn báo khi nào nhận được tiền.

NƯỚC MẮT THIÊN AN	29
Hà Đình Lan	
CÁI CHẢO	53
Hoài Mỹ	
NGƯỜI ĐÀN BÀ TÓC TRẮNG	63
Nguyễn Quang Thiều	

THƠ:	
Con thuyền hạnh phúc. Nguyễn Văn Cường	21
Hội ngộ. Cung Vĩnh Viễn	22
Về thăm Trondheim. Nguyễn Thị Thu Trúc	32
Sinh hoa nở trái. Nguyễn Ngọc Thuận	46
Gửi bạn phương xa. Toàn Như	50
Chân dung tự phác. Hà Huyền Chi	51
Dâu. Giang Hà	51
Trường xưa. Đặng Trình	52
Với mùa hè Haugesund. Vũ Nguyên Ân	58
Gửi T.T.KH. Thâm Tâm	59
Cuộc đời. Hà đình Lan	62
Xin cho quên. Phi Hạc	62
Những khúc hát theo chân tôi. Nguyễn Văn Cường	67
Hè về. Xuân Tâm	

THÔNG BÁO ĐỊA CHỈ MỚI :

Mọi thư từ liên lạc, bài vở, tiền bạc... gửi cho
Vượt sóng và Hội Người Việt Tỵ Nạn tại
Na-Uy xin gửi về địa chỉ mới dưới đây :

VƯỢT SÓNG, hay HỘI NGƯỜI VIỆT TỴ
NẠN TẠI NA-UY: POSTBOKS 6657
ST.OLAVS PLASS - 0130 OSLO.
NORGE

Hình bìa : Đại hội Thể Thao Toàn Quốc kỳ thứ XIII tại
Bergen.

VƯỢT SÓNG

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI NGƯỜI VIỆT TỴ NẠN TẠI NA-UY

Số 3/ 94

Tháng 7 - 1994

CÁC MỤC THƯỜNG XUYỀN

TIN TỨC THẾ GIỚI & NA UY 3

- Bom nổ tại Luân đôn
- Kim Nhật Thành tử trần
- Khờ me đổ thành lập chính phủ
- Khánh thành bùng binh Sinsen

TIN VIỆT NAM 6

- Coca cola và thẻ tín dụng
- Luật sư Đoàn Thanh Liêm ra tù
- Phong trào đình công lan rộng
- Đại đức Thích Huệ Thâu tự thiêu
- Tin thuyền nhân tại các trại tỵ nạn
- Cộng đồng người Việt và quốc hội Châu Âu
- LAVAS kiện bộ Ngoại giao Hoa kỳ

TIN CỘNG ĐỒNG 12

- Sinh hoạt hội Cao niên
- Mùa hè tại Sandnes
- Phóng sự đại hội Thể Thao

GIẢI TÚC CẦU THỂ GIỚI 94 23

TRANG TUỔI XANH 33

- Tình bạn
- Các em viết
- Câu đố và Ô chữ

LƯỢM LẶT 47

- Đái lạnh chim đậu
- Từ chuyện Hoa
- Qua chuyện Chuối
- Đường hầm xuyên biển Manche

SỨC KHOẺ CỦA CHÚNG TA 60

- Ly dị và sức khỏe (tiếp theo)

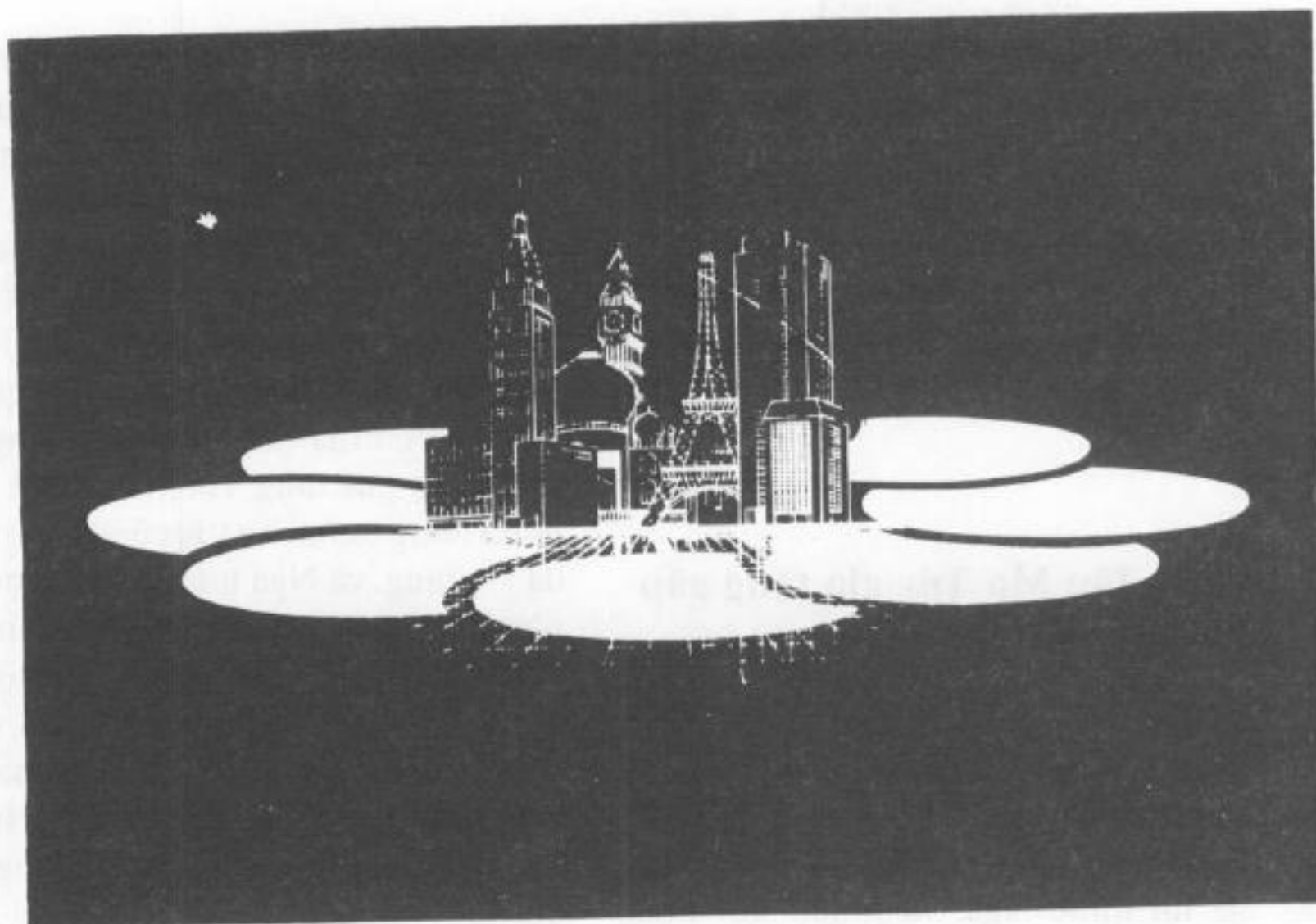
Là Thư Tòa soạn

Khi VS số này tới tay bạn đọc, mùa nghỉ hè bước vào những tuần lễ cuối. Mùa hè Na-Uy vắng tiếng ve sầu râm ran gọi nắng, không có hoa phượng và bướm vàng cho tuổi học trò làm duyên, không có những tà áo trắng sân trường như ở quê nhà thuở nào và cũng chẳng có những “lưu bút ngày xanh” làm hành trang kỷ niệm của một thời mộng mơ. Mùa hè Na-Uy giản dị, bận rộn, chỉ là đôi tuần đi nghỉ ngơi với gia đình, một kỳ trại với đoàn thể hay một đôi tháng tập làm người lớn, đi làm kiếm tiền chuẩn bị cho chi tiêu sách vở của năm học mới.

Đối với một số bạn trẻ, những ngày đầu nghỉ hè là những ngày chuẩn bị, náo nức: **ĐẠI HỘI THỂ THAO TOÀN QUỐC KỶ THỨ XIII TẠI BERGEN**. Thời gian chỉ đôi ba ngày nhưng công sức đóng góp của ban tổ chức (Đoàn Thanh Thiếu Niên Bergen), của bà con tại Bergen và của các chi hội người Việt quả lớn lao, vất vả. Nếu đại hội thể thao chỉ là dịp tranh tài hằng năm, thì hẳn nó đã qua đi và chẳng còn gì ở lại. Nhưng nếu coi đây là dịp gặp gỡ thân thiện, là cơ hội làm quen, là dịp các bạn trẻ từ các chi hội trên toàn quốc đại diện cho cộng đồng người Việt tụ tập về cố đô Bergen củng cố mối dây thân hữu... thì ba ngày tranh tài ngắn ngủi sẽ là những niềm vui trong sáng tồn tại mãi trong lòng mỗi người. Cũng chính vì mối dây đoàn kết thân ái, vì muốn nhắc nhở và duy trì sự tương thân, muốn tuổi trẻ Việt Nam ở Na-Uy không ngừng vươn lên, Hội Cao Niên Người Việt Tỵ Nạn tại Na-Uy đã có mặt cùng các bạn trẻ trong 3 ngày tranh tài và đã trao giải “PHONG CÁCH” như một lời nhắn nhủ, một sự khuyến khích.

Sự nhiệt thành của Ban Tổ Chức, sự lưu tâm của Hội Cao Niên NVTN tại Na-Uy dành cho các bạn trẻ trong kỳ Đại Hội Thể Thao còn là một sự kỳ vọng. Thế hệ đàn anh đang lưu lạc, tha hương muốn nhắc nhở thế hệ tương lai về bốn phận, về trách nhiệm. Bốn phận cho riêng mình và trách nhiệm đối với quê hương. Những ưu tư, những cay đắng của cha anh trong cuộc sống tha hương là những khắc khoải, những suy tư đối với tuổi trẻ và đó sẽ là động cơ thôi thúc các bạn trẻ dấn thân trong các sinh hoạt cộng đồng, không ngừng vươn lên để giống nòi có chỗ đứng vinh dự trong cộng đồng nhân loại.

Mùa hè này - cũng như bao mùa hè khác - rồi sẽ qua đi. Thế hệ cha anh rồi sẽ mai một. Trước mặt, là tương lai của đất nước, của giống nòi. Sự hưng thịnh của cả dân tộc đang nằm trong tay các bạn trẻ. Hãy ngẩng cao đầu và bước tới.

TIN TỨC

Bom nổ tại Luân đôn.

Luân đôn(NTB-AP-Reuter): Một trái bom đặt trong xe hơi đã phát nổ bên ngoài văn phòng của các tổ chức Do thái tại Luân đôn rạng ngày thứ tư, cách 8 giờ sau khi một trái bom khác cũng đặt trong xe hơi nổ tung gần tòa đại sứ Do thái trong thành phố.

Vụ nổ bom xảy ra sau khi thủ tướng Do thái Yitzhak Rabin và Vua Hussein của Jordan ký kết hiệp ước Hoa thịnh Đốn nhằm chấm dứt cuộc chiến tranh dài 46 năm giữa hai nước.

Rabin và Hussein đã rời Hoa thịnh Đốn vào đêm thứ ba sau khi hứa hẹn là những hoạt động khủng bố sẽ không làm tan vỡ diễn tiến hoà bình tại Trung Đông.

Theo phát ngôn viên của sở Cứu Hỏa Luân đôn và những nhân chứng cho biết thì vụ nổ thứ hai cũng do một quả bom đặt trong xe hơi. Bom nổ vào khoảng 2 giờ đêm (giờ Na-Uy) rạng sáng thứ tư (27.07) bên ngoài cư xá Belfour ở Nord-Finchley. Nơi có nhiều tổ chức Do thái cư ngụ.

Chiều ngày thứ ba, một trái bom đã nổ bên ngoài tòa đại sứ Do thái tại Kensington về phía tây Luân đôn. Có 14 người bị thương trong vụ nổ.

Sở Cảnh sát loan báo vào đêm thứ ba là họ đang truy nã một người đàn bà vào khoảng 50 tuổi, gốc Trung Đông, có liên hệ đến vụ nổ bom gần tòa đại sứ. Theo sở cảnh sát thì trước khi bom nổ vài phút, bà ta lái một xe Audi màu xám mang bảng số giả, đậu trước tòa đại sứ, trong đó khoảng 10 đến 15 kilô thuốc nổ.

Vụ nghiêm trọng nhất cho đến nay

Bom nổ trước văn phòng của người Do thái tại phía Bắc Luân đôn

là vụ bom nổ tại trung tâm Do thái tại Buenos Aires vào ngày 18 tháng 7 làm

thiệt mạng 96 người.

Án tử hình chỉ vì 30 gram bạch phiến.

Singapore (NTB-Reuter) : Tòa thượng thẩm Singapore hôm thứ ba đã tuyên án tử hình một người đàn ông 39 tuổi, về tội buôn bán bạch phiến. Theo đài truyền hình Singapore thì Aw Soh Boon bị bắt vào ngày 4 tháng giêng năm nay cùng với số lượng 30 gram bạch phiến trong mình ông ta.

Theo luật pháp Singapore thì bất cứ ai, nếu bị bắt trong người có hơn 15 gram bạch phiến (heroin), 30 gram morfin hoặc nửa kilo cần sa (hasj) sẽ bị kết án tử hình bằng cách treo cổ.

Singapore đã treo cổ 59 người bị kết án buôn bán bạch phiến kể từ khi luật cho phép kết án tử được ban hành vào năm 1975.

Hoa Kỳ mong muốn LHQ yểm trợ việc đổ quân vào Haiti.

Nữ Ước (AP) : Mới đây, Hoa kỳ đã yêu cầu LHQ chấp thuận việc Hoa kỳ lãnh đạo cuộc đổ quân vào Haiti. Cuộc đổ bộ vào Haiti với lực lượng của nhiều quốc gia sẽ tái duy trì nền dân chủ tại quốc gia này. Hoa kỳ cũng yêu cầu các quan sát viên LHQ theo dõi tiến trình cuộc đổ bộ.

Thêm vào đó, Hoa kỳ cũng yêu cầu quân đội hòa bình của LHQ vào khoảng 6000 người sẽ thay thế nhiệm vụ của quân đội đổ bộ khi họ rời Haiti.

Hội đồng Bảo An LHQ sẽ biểu quyết về đề nghị của Hoa kỳ vào đầu tháng 8 tới.

Bắc Hàn đào tẩu sang Nam Hàn.

Seoul(NTB-AP-Reuter) : Theo tin của cơ quan tình báo Nam Hàn, 2 người trong đó có con rể của thủ tướng và con trai của một chính trị gia cao cấp Bắc hàn đã đào tẩu sang Nam hàn.

Ông Kang Myong-Do, 36 tuổi là phó giám đốc của một công ty thương mại, trực tiếp điều hành phòng kế toán của dinh chủ tịch. Kang Myong-Do là con rể của thủ tướng Kang Song-San, nhân vật thứ ba trong guồng máy cầm quyền ở Bắc Hàn, và có họ hàng với Kim Il Sung, ông ta đã đặt chân đến một quốc gia thứ ba không rõ tên trước khi vào Nam Hàn. Người thứ hai được cho biết là Jo Myong-Chul, 35 tuổi con trai

của Jo Myong-Chul, dân biểu quốc hội và cũng là cựu bộ trưởng Xây dựng.

Hai người đào tẩu dự trù sẽ tổ chức chung một cuộc họp báo vào ngày thứ tư 27.07. Vấn đề 2 người trốn thoát được công bố sẽ làm cho mối quan hệ giữa Nam và Bắc Hàn càng thêm căng thẳng.

Buôn lậu Ma Túy gia tăng gấp đôi tại Nga.

Một bản tường trình do chính phủ Hoa Kỳ công bố vừa qua cho biết sau khi Liên Xô sụp đổ, sản xuất và buôn lậu ma túy đã gia tăng một cách đáng sợ tại nước Nga, và nhiều nơi khác thuộc khối CS trước đây. Douglas Roberts của đài VOA cho biết : Công bố bản tường trình hàng năm của Bộ Ngoại Giao về công cuộc bài trừ ma túy, phụ tá ngoại trưởng Robert Gelbard đã minh định rằng vấn đề ma túy hiện nay đang ngày trầm trọng thêm tại khắp các nước trong khối CS trước kia, đây là một xu hướng trong thời hậu Chiến Tranh Lạnh đang gây nhiều lo ngại. Tình trạng này có thể gây nên sự phá hoại các cố gắng củng cố các cơ chế dân chủ trong các nước đó. Vì thế

mà Hoa Kỳ mong các nước đồng minh hợp tác để cố gắng thiết lập những cơ quan hoạt động hữu hiệu hơn, nhằm giảm bớt tệ nạn buôn lậu và sản xuất các loại ma túy. Theo bản tường trình thì tại nước Nga hiện có tới hơn một triệu rưỡi người dùng ma túy, bản tường trình còn dẫn lời nhà cầm quyền Nga cho biết là con số người dùng ma túy đang gia tăng với một tỉ lệ cao. Hoạt động buôn ma túy cũng đang trên đà gia tăng, và Nga hiện đang được coi như một thị trường chính để tiêu thụ thuốc phiện và heroin xuất xứ từ các vùng Trung và Tây Nam Á châu và là trạm trung chuyển để chuyển ma túy sang các nước Tây Âu. Những trọng tội có liên quan đến ma túy đã tăng gấp đôi tại Nga năm ngoái và không thấy có dấu hiệu nào là sẽ giảm bớt. Hoạt động buôn lậu ma túy càng ngày càng tỏ ra hấp dẫn hơn với các tổ chức phi pháp tại Nga. Chúng có quan hệ với nhiều băng đảng trong vùng Kavkaz, và nhiều nơi khác thuộc Liên Bang Xô Viết cũ. Các nước Cộng Hoà vùng Trung Á đã trở thành những con đường chuyển ma túy từ A-phu-Hân (Afghanistan), và Đại Hồi (Pakistan), số lượng ma túy sản xuất trong vùng Trung Á cũng đang tăng thêm nhiều.

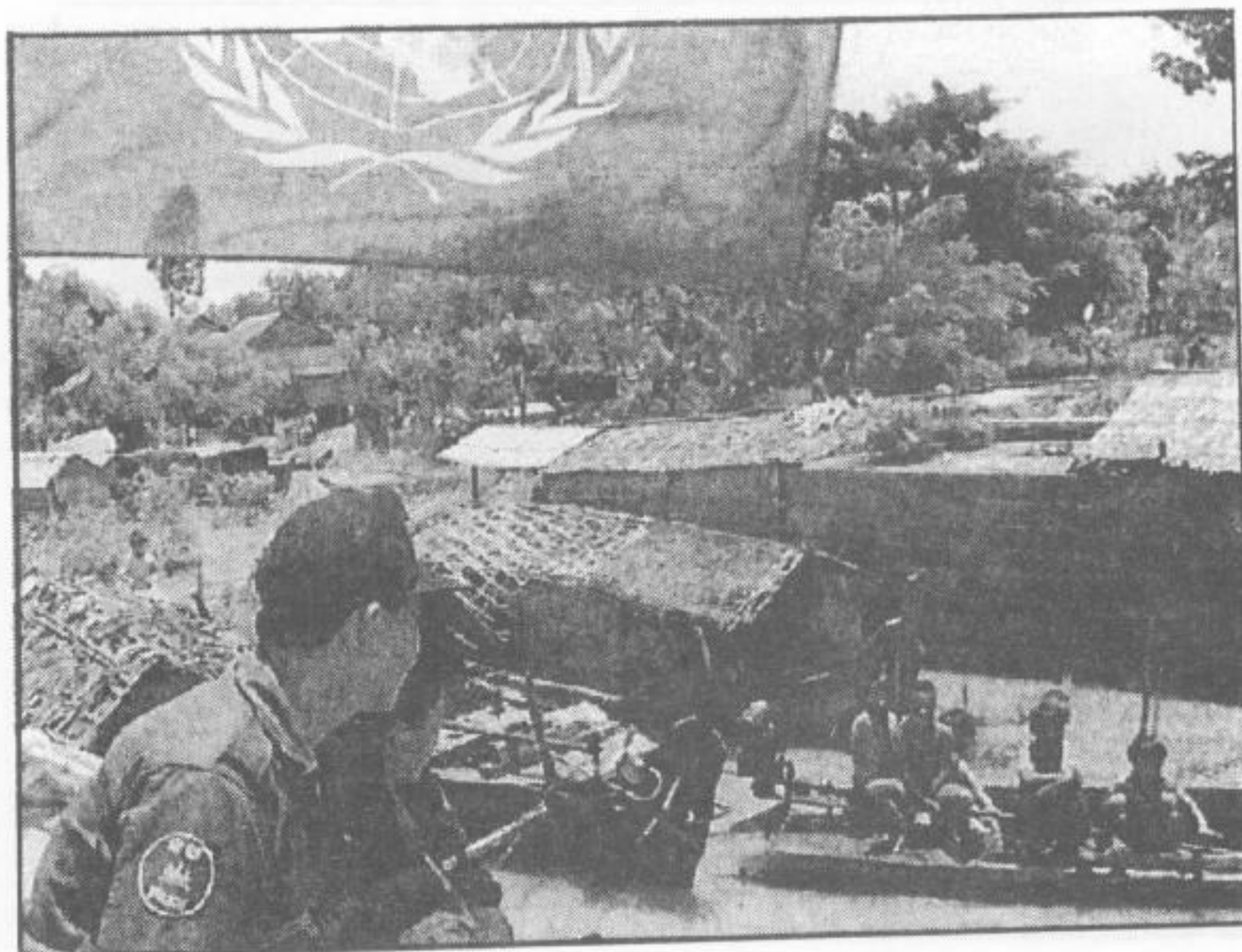
Theo bản tường trình thì Cananbis

Cảnh nhĩ n chơi tại i cá c hợ p đề m Mạ c Tư Khoa ngà y nay

trong thung lũng Chu tại Kazakhstan đã thu hút nhiều tay buôn lậu từ các nước Hy Lạp, Đức, Colombia và cả băng đảng Mafia của Ý nữa. Việc hút thuốc phiện và trồng cây thuốc cũng gia tăng phần lớn tại các nước Trung Á. Bản tường trình viết tình trạng xáo trộn và những đường biên giới không thể kiểm soát được của Tadjikistan đã khiến cho nước này trở thành điểm chuyển giao thuốc phiện bất hợp pháp trong vùng. Chiến tranh tại Nam Tư đã buộc bọn buôn lậu phải mở những con đường mới qua các nước Bungaria, Hungaria, Rumania và cộng hòa Tchèque. Ba Lan được mô tả như là một trung tâm chuyển hàng ngày càng quan trọng hơn, dành cho các chuyến hàng heroin xuất xứ từ Á Châu, đưa sang Tây Âu. Bọn buôn lậu quốc tế ngày càng hoạt động nhiều hơn ở Ba Lan, kể cả những băng đảng của Nam Mỹ, mà người ta cho rằng là nơi phát xuất một số lượng kỷ lục cocaine mà cảnh sát Ba Lan đã tịch thu hồi đầu năm nay. Tại Nga chính phủ đang thực thi một chiến lược mới để giải quyết vấn đề ma túy. Chiến lược đó nhấn mạnh tới biện pháp cấm đoán, song cũng dành nhiều tài khoản cho công tác tận diệt cây thuốc, và việc trồng trọt những loại ma túy khác, cũng như các chương trình chữa trị và phục hồi dành cho người nghiện. Chính quyền Nga cho thu hồi đạo luật ban hành từ thời Xô Viết, cho phép người dân sở hữu ma túy, để dùng riêng. Nga cũng đẩy mạnh nỗ lực thực thi luật pháp, tăng gấp ba con số nhân viên công lực có nhiệm vụ bài trừ ma túy. Tuy nhiên cản trở lớn nhất cho nỗ lực bài trừ ma túy tại Nga cũng như các nước khác thuộc khối cộng sản trước đây vẫn là phương tiện tài chính eo hẹp.

Gần đây nhất chính quyền Na Uy đã bắt đầu điều tra đến một vấn nạn khác đó là đường dây tiêu thụ các loại xe đất tiên bị đánh cắp tại các thành phố của Na-Uy. Bọn gian đã dùng đủ mánh khoé lừa bịp. Một chủ nhân của một tiệm buôn bán xe tại thành phố Gjøvik đã bị bọn gian lừa mất một xe VOLVO 850, chiếc xe sau đó một tuần bị khám phá là xe gian tại một trạm kiểm soát biên giới sang Nga, khi nhân viên kiểm soát tại biên giới tình nghi chiếc xe đất tiên nói trên với bảng số Na-Uy lưu hành sang Nga vào lúc rạng sáng với tài xế (người Iran) ngồi sau vô lăng không có vẻ Norsk chút nào hết.

Nền hoà bình mong manh tại Kampuchea dưới bóng cờ Liên Hiệp Quốc

Khờ-me đỏ thành lập chính phủ.

mới 30 tuổi.

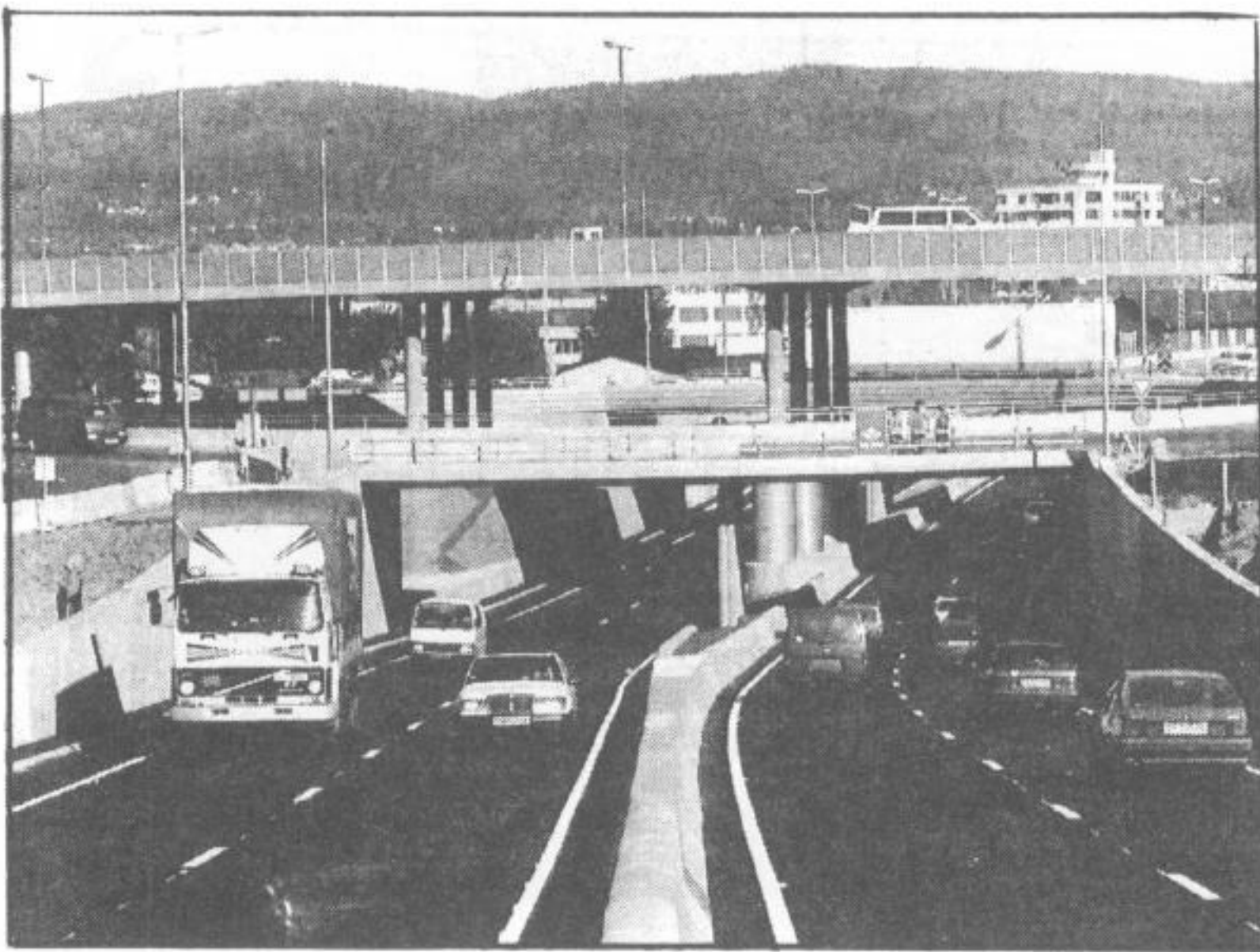
Bangkok (NTB-AFP)- Tại một tỉnh phía bắc Kampuchia, du kích quân Khờ-me đỏ đã ra mắt chính phủ lâm thời trong một căn cứ quân sự bí mật và cho biết chính phủ này sẽ lãnh đạo lực lượng Khờ-me đỏ chống lại chính quyền Nam vang. Một bản tin gửi đi từ đài phát thanh bí mật nghe được tại Vọng các, Khieu Samphan, là thủ tướng kiêm bộ trưởng quốc phòng. Chính phủ lâm thời này được gọi là "Chính phủ đoàn kết quốc gia".

Nhà độc tài Bắc Hàn Kim Nhật Thành qua đời.

Seoul(NTB)- Kim Nhật Thành (Kim Il Sung), Chủ tịch nhà nước Bắc hàn đã từ trần vì bệnh tim sau gần nửa thế kỷ cai trị Bắc Hàn, thọ 82 tuổi. Kim Nhật Thành sinh ngày 15 tháng 4 năm 1912 tại một làng quê gần thủ đô Bình Nhưỡng và khoác áo quân đội Hồng quân Xô Viết trong thế chiến thứ 2, được Stalin đào tạo và gửi về nước năm 1945. Năm 1948 Kim trở thành thủ tướng Bắc Hàn và sau đó trở thành Chủ tịch nhà nước cho tới khi chết. Người kế vị là con trai tên Kim Chánh Nhật (Kim Jong Il), 52 tuổi. Sự kế vị này đã được chuẩn bị từ 20 năm trước và Kim Chánh Nhật đã được trao phó chức vụ lãnh đạo đảng và quân đội khi

Cha con tên độc tài họ Kim

Bùng binh Sinsen 3 tầng mới được khánh thành

Bùng binh Sinsen được khánh thành.

Oslo (NTB)- Bùng binh Sinsen sau một thời gian dài xây dựng, đã bắt đầu hoạt động, với hy vọng nạn kẹt xe sẽ không còn nữa.

Năm 1988, Quốc Hội đã biểu quyết để xây dựng một mạng lưới giao thông trong phạm vi Oslo và Askerhus, dự án được mang tên Oslo-pakka, bao gồm việc tái xây dựng tụ điểm giao thông tại Sinsen. Dự án trên trị giá 102 tỉ kroner vào năm 1987, trong đó 900 triệu dành cho giao thông công cộng.

Chi phí cho việc xây dựng được tài trợ từ các trạm thu tiền (bompenger) trên đường phố và của ngân sách quốc gia chuẩn chỉ hàng năm. Oslo-pakka bao gồm dự án của khoảng 50 con đường trong phạm vi Oslo-Askerhus cùng lúc sẽ cải tiến giao thông dành cho người đi xe đạp và giao thông công cộng.

Tin Việt Nam

Coca Cola và thẻ tín dụng tại Việt Nam.

Hoa thịnh Đồn - Chưa đầy 3 tháng sau khi bỏ cấm vận, nhiều hãng Mỹ đã tiến hành đầu tư ở Việt Nam. Hà Nội và Sài Gòn là nơi tập trung các tranh chấp sội động về Coca Cola và thẻ tín dụng của Mỹ. Tuy nhiên hàng VN đưa

vào Mỹ vẫn bị đánh bật vì hàng rào thuế quan của Mỹ, và hãng Mỹ vẫn chưa xin được bảo hiểm về thương vụ, trợ giúp kỹ thuật, và bảo đảm nợ từ chính quyền Mỹ. Dưới đây là một số các hãng lớn đã vào Việt Nam : - Carrier bán máy điều hoà không khí, với 2 đại lý ở 2 thành phố được quyền sửa chữa máy của hãng. - Gillete sẽ bán lưỡi lam và dao cạo, và dự trù làm bàn chải răng Oral B tại một xưởng ở Sài Gòn. - Pepsi và Coca Cola đang tặng nước ngọt uống thử. Pepsi đóng chai ở một xưởng của Sài Gòn, Coca đã thương lượng với 2 hãng vô chai, nhưng vẫn nhập từ các nước Á Châu khác, Pepsi quảng cáo trên Tivi bảo trợ thi hoa hậu VN. Coca bảo trợ nhiều "số" khác và quảng cáo với khẩu hiệu "Vui mừng gặp lại các bạn".

- Mobil sẽ khai thác dầu khí ngoài biển VN 175 dặm từ tháng 8, và là một trong nhiều hãng khai thác dầu ở đây, sẽ sở hữu 36% dầu tìm được.

- IBM đang thiết lập các trường dạy về điện toán ở VN.

- Digital Equipment bán máy điện toán qua các đại lý.

- Visa USA và American ERxpress đang tìm cách quyến rũ các tiệm, hàng ăn và khách sạn. Hiện có 150 cơ sở kinh doanh nhận Visa. American Express hiện có 75 doanh vụ khách hàng, và muốn mở thêm văn phòng du lịch.

- Boeing hy vọng VN sẽ mua 5 tỉ trong 15 năm tới, với khoảng từ 60 tới

80 máy bay. - Nhiều hãng máy bay Mỹ sẽ mở đường bay sang Việt Nam nhưng chưa xin được giấy phép.

Vụ hỏa hoạn tại chợ Đồng Xuân.

(Tổng hợp) - Theo thông tấn xã Reuter, vụ cháy chợ Đồng Xuân vừa qua đã gây thiệt hại vật chất lên tới hàng chục triệu mỹ kim. Tiền mặt, sản phẩm, và cả toà nhà 3 tầng đã bị chìm trong biển lửa nhiều giờ. Chợ Đồng Xuân rộng 28.000 mét vuông, được xây dựng từ thời Pháp Thuộc cách đây 105 năm, gồm có 2500 sạp bán đủ loại mặt hàng, từ đồ điện tử, quần áo, đến thực phẩm. 3 năm trước, chợ đã được tân trang lại, tốn 2 triệu mỹ kim. Hệ thống thang máy mới vừa được thiết kế, trị giá 400.000 mỹ kim. Chợ Đồng Xuân đã bất ngờ phát hoả giữa đêm khuya thứ năm 15.7, kèm theo những tiếng nổ lớn. Có 4 người bị thiệt mạng, vì đã liều mình chạy vào đám cháy, cố lấy hàng hoá và tiền để trong két sắt.

Theo loan báo của Nhà Nước, chợ bị cháy là do điện chập. Cũng có tin là Chợ Đồng Xuân bị đốt bởi giới tiểu thương bất mãn chế độ. Theo Reuter, sau vụ cháy chợ, có 6 người bị bắt. Theo báo tuổi Trẻ, từ đầu năm 1994 đến nay, hiện tượng bãi thị đã diễn ra thường xuyên ở chợ Ga, chợ Vinh, chợ Bến Thành, chợ An Đông, chợ Tân Bình, chợ Thủ Dầu Một, chợ Đông Ba, và nhiều chợ nhỏ khác. Giới buôn bán ngoài chợ, mà đa số là phụ nữ, đã bãi thị, bỏ sạp, tập hợp biểu tình phản đối Nhà Nước đánh thuế quá cao, bất giải toả thu hẹp diện tích sạp, bất nộp tiền ký quỹ quá cao để đăng ký kinh doanh.

Sau vụ cháy, khoảng 300 người thuộc giới tiểu thương đã tụ tập biểu tình trước Ủy Ban Nhân Dân thành phố Hà Nội, đòi Nhà Nước phải bồi thường tài sản bị cháy cho họ bằng tiền mặt. Một phụ nữ nói với ký giả Reuter rằng: "Chúng tôi muốn được bồi hoàn thiệt hại, vì đã đóng thuế cho Nhà Nước mà không có bảo hiểm gì cả. Nhà Nước phải chịu trách nhiệm về sự thiệt hại này". Đây là trận hoả hoạn gây nhiều thiệt hại nhất từ trước đến nay. Theo báo chí Việt Nam, trong 6 tháng đầu năm 1994, đã có 570 trận hoả hoạn xảy ra trên toàn quốc, gây thiệt hại vật chất là 2 triệu đô la Mỹ, giết chết 67 người và làm bị thương 113 người khác.

Luật sư Đoàn thanh Liêm được trả tự do

Hà nội (AP)- Hai tuần sau khi bàn thảo về nhân quyền với phái đoàn cao cấp Hoa kỳ, Việt Nam đã trả tự do cho một tù nhân chính trị, Luật sư Đoàn thanh Liêm, 59 tuổi để gia đình có thể chăm sóc thuốc men cho căn bệnh phổi của ông.

Nhà cầm quyền Hà nội không có lời bình luận gì về việc phóng thích ông Đoàn thanh Liêm.

Việc trả tự do cho ông Liêm cũng không được nói rõ là ông sẽ được điều trị bao nhiêu lâu tại nhà, hay là bị quản thúc tại gia hoặc sau đó ông phải trở lại trại giam.

Ông Liêm đã ở 12 năm trong trại tù Hàm Tân vì bị kết tội tuyên truyền chống lại chính quyền cộng sản.

Ông Liêm và ông Đỗ ngọc Long, một kinh tế gia, bị bắt vào tháng 4 /1990 với tội danh là hoạt động chống chính quyền.

Được biết trước năm 75, cả hai ông đều tham gia trong các hoạt động phản chiến và cũng là những người thời đó lập ra chương trình giúp đỡ các trẻ em bụi đời. Chương trình được một nghệ sĩ người Mỹ tên là Hughes giúp đỡ.

Bộ Ngoại Giao Hoa kỳ đã nhiều lần yêu cầu nhà cầm quyền cộng sản tại VN trả tự do cho hai ông Liêm và Long. Hơn 20 dân biểu Hoa Kỳ cũng đã viết thư ép hối thúc VN trong vụ này.

Ông Long được thả vào tháng 4 năm 1993, và đã được Hoa kỳ chấp thuận quyền tỵ nạn.

Các cuộc tranh đấu đình công mỗi ngày một lan rộng.

Hà Nội (Tin Tổng Hợp) - Những biến động lớn ở VN không do các lực lượng chính đối lập ở trong và ngoài nước mà do biến động xã hội từ trong lòng xã hội và trong lòng đảng CSVN. Trên đây là nhận xét của 1 nhà ngoại giao Tây Âu nhiều năm ở Hà Nội vừa kết thúc chuyến công du Đông Nam Á. Tổng Công Đoàn VN, 1 tổ chức lao động trực thuộc Trung ương Đảng đã không còn kiểm soát được các cơ sở và tổ chức ở địa phương. Đảng ủy cơ sở ở công ty và nhà máy cũng đã không còn kiểm soát được Công Đoàn mà hầu hết là đảng viên. Trong vòng 6 tháng đầu năm 1994 đã ghi nhận trên 157 vụ tranh chấp lao động. Chợ Đồng Xuân là 1 chợ lớn nhất ở Hà Nội cũng đã ghi nhận trên 50 vụ các nhà buôn cá thể chống lại quan chức nhà nước gồm Công An và Thuế Vụ, họ đã sử dụng phương thức đấu tranh bất bạo động chống lại Nhà Nước. Dù đình công bị pháp lệnh Nhà Nước tuyệt đối cấm coi như phương hại đến Tổ Quốc, năm 1992-1993 đã xảy ra 20 vụ đình công nhưng chỉ giới hạn ở Công Ty Quốc Doanh, nhưng chỉ riêng 4 tháng đầu năm 1994 đã xảy ra 11 vụ đình công mà hơn phân nửa xảy ra trong các

Công Ty Quốc Doanh.

Tranh Đấu Bất Bạo Động Lan Rộng Khắp Nước

Để xoa dịu sự bất mãn đang cuộn cuộn dâng lên trong lòng nhân dân, cả trong lòng Đảng và cả Tổng Công Đoàn, sau nhiều lần trì hoãn, Quốc Hội CSVN đã biểu quyết thông qua Luật Lao Động với 322 phiếu trên 326 hiện diện. Thông Tấn Xã VN đưa tin, Luật Lao Động cho phép đình công nếu ban chấp hành Công Đoàn (tức Đảng Ủy ở Công Ty hay Nhà Máy) đạt được quá nửa số phiếu hay chữ ký (kín) đồng ý đình công (nguyên văn: "The law provides that strikes shall be decided by the executive committee of the trade union at the grassroots level with more than half of its secret votes or signatures in favor").

Từ đầu năm đến nay, riêng chợ Đồng Ba Huế ghi nhận trên 100 vụ các bạn hàng chống lại quan chức nhà nước. Phương thức đấu tranh bất bạo động nay khởi phát từ Hà Nội lan vào Huế, phát triển mạnh mẽ ở Sài Gòn đầu tháng 6 vừa qua Hàng ngàn bạn hàng ở các chợ Sài Gòn đã sử dụng chiến thuật bất bạo động và tiêu cực chống lại cơ quan Thuế Vụ và Công An dưới nhiều hình thức. Sở Thuế Vụ Sài Gòn tiết lộ có không ít trên 200 vụ xô xát giữa các bạn hàng và nhân viên Sở Thuế. Việt Nam không tránh được 1 cuộc biến động lớn sẽ bùng nổ ở chợ,

cảng và hầm mỏ, xí nghiệp, công ty.

Đại Đức Thích Huệ Thâu tự thiêu tại Vĩnh Long

Một tu sĩ thuộc “Tăng Đoàn Bảo Vệ Chánh Pháp” tỉnh Vĩnh Long, vừa vượt ngục thoát ra ngày 16 tháng Bảy, 1994, đánh điện khẩn về Phòng Thông Tin Phật Giáo Quốc Tế ở Paris, nhờ báo động dư luận và cho biết những chi tiết đau thương dưới đây:

Sau khi cử hành lễ Phật Đản xong, Đại Đức Thích Huệ Thâu cầm cờ Phật Giáo và dẫn đầu một phái đoàn Phật Giáo gồm 47 Tăng Ni và Phật Tử cùng với quần chúng kéo lên Ủy Ban Nhân Dân Tỉnh Vĩnh Long biểu tình phản đối việc những yêu sách gửi lên trước đây không được nhà cầm quyền cộng sản giải quyết và cũng không được trả lời. Đó là 3 yêu sách:

1. Yêu cầu nhà nước Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam phải tôn trọng tự do tín ngưỡng, nhất là tự do tôn giáo, như tự do sửa chữa chùa viện, tự do đến chùa lễ Phật, tự do tu học theo giáo lý đạo Phật mà không phải pha lẫn với chính sách và chỉ thị Đảng.

2. Yêu cầu Nhà nước CHXHCNVN để cho Giáo Hội Ấn Quang tức Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất được quyền phục hồi sinh hoạt như trong quá khứ.

3. Yêu cầu Nhà nước giảm sưu cao thuế nặng mà nông dân và đồng bào ở đồng bằng sông Cửu Long đang bị khốn khổ chịu đựng.

Đại đức Huệ Thâu tuyên bố: “Nếu chính quyền Vĩnh Long không chịu giải quyết thì cho phép chúng tôi đưa phái đoàn đi Hà Nội gặp Trung Ương Đảng và Chính Phủ để phản trần phải trái. Bằng như không giải quyết mà cũng không cho đi Hà Nội, chúng tôi sẽ tự thiêu tập thể!”. Nhưng cơ quan công quyền xem thường lời thách thức, sai Công an đàn áp, giải tán đoàn biểu tình và bắt giữ một số người.

Ba ngày sau Phật Đản, tức ngày 28 tháng Năm, năm 1994, Đại đức Thích Huệ Thâu tắm xăng tự thiêu, để lại một số Thỉnh Nguyện Thư và Văn Thư gửi nhà cầm quyền Hà Nội, Hòa Thượng Thích Huyền Quang và các cơ sở Phật Giáo trong và ngoài nước. Đại Đức dặn một đệ tử thân tín tán phát tài liệu sau khi hoàn thành chí nguyện “vị Pháp thiêu thân”. Chẳng may đệ tử này bị công an bắt trước đó nên không

ai thi hành.

Dân chúng trong vùng xúc động khi thấy nhục thân Đại Đức Thích Huệ Thâu chết rồi mà vẫn ngồi chấp tay như đang niệm Phật. Khi hay tin, nhà cầm quyền huy động toàn bộ lực lượng Công an, Bộ đội tỉnh và các huyện bao vây chùa, bắt Phật tử phải chôn ngay và ra lệnh cấm không ai được nói chuyện tự thiêu mà chỉ nói “Ông Thầy buồn tình tự sát” mà thôi. Một số Tăng Ni, Phật Tử từ Cần Thơ kéo đến đòi tự thiêu phản đối, liền bị công an bắt trọn.

Mấy hôm sau, Công an đi đến từng nhà dân trong khu vực quanh chùa ở huyện Tam Bình tỉnh Vĩnh Long ra lệnh: “Cấm không ai được nói đến chuyện tự thiêu, không được tiết lộ tên ông Thầy đó, không được cho biết chùa ở đâu, tên chùa là gì. Có ai ở xa lại hoặc báo chí hỏi, thì bảo rằng có ông Thầy buồn tình nên tự tử bằng xăng. Ai không chấp hành lệnh sẽ bắt bỏ tù!”.

Văn phòng Viện Hóa Đạo Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất cử người về Vĩnh Long điều tra xin gặp nhà cầm quyền địa phương, nhưng không được tiếp. Hỏi dân chúng trong vùng thì ai cũng lấm lét sợ hãi không dám trả lời, tuy vẫn úp mở than rằng: “Ông Thầy ổng gan quá, khi chết rồi mà ổng còn ngồi chấp tay như đang niệm Phật vậy!”.

Được biết Đại Đức Thích Huệ Thâu, Pháp danh Thiện Tâm, tục danh Lê Văn Hoàn, năm nay 43 tuổi, trụ trì Tịnh xá Ngọc Phật ở Ba Càng, huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long. Nhân dân địa phương thường gọi là Thầy Tam Bình hay Thầy Ba Càng.

Ngoài việc đàn áp quy mô của nhà cầm quyền cộng sản đối với Phật Giáo, nguồn tin trên đây cho thấy mạng lưới công an dày đặc đang kiểm soát chặt chẽ xã hội công dân Việt Nam, khiến cho tin tức về biến cố Vĩnh Long chỉ thoát được ra ngoài nhờ một may mắn ngẫu nhiên, với sự chậm trễ trên một tháng rưỡi! Không có tự do báo chí, nên thông tin một chiều của Đảng, càng làm cho bùng bít thêm.

Biểu tình chống Phan Văn Khải tại Calgary

Calgary, Canada (Jun.20,94 - VNN) - Cộng đồng người Việt tại Calgary, Canada đã biểu tình bao vây phó Thủ

Tướng CSVN Phan Văn Khải và phái đoàn, khi họ đến Calgary tuyên truyền mời gọi tư bản ngoại quốc đến đầu tư khai thác tại Việt Nam, vào hôm thứ Sáu 17.6.94 vừa qua.

Ngay sau khi được tin, các đoàn thể chính trị và Tôn giáo tại địa phương đã có những buổi họp khẩn cấp để thành lập một Ủy ban phối hợp tổ chức biểu tình phản đối sự có mặt của phái đoàn CSVN.

Từ lúc 4 giờ chiều, đoàn biểu tình đã có mặt tại địa điểm Mac Dougall Center, nơi ông Ralph Klein, thủ tướng tỉnh Alberta tiếp phái đoàn đến khuyến dụ đầu tư, với cờ và biểu ngữ tố giác và đòi tự do dân chủ, nhân quyền cho Việt Nam, cũng như đòi hỏi Hà Nội ngưng ngay đàn áp Tôn giáo và đồng bào trong nước, thả tất cả tù nhân chính trị trước khi hô hào đổi mới kêu gọi đầu tư. Đoàn xe phái đoàn Phan Văn Khải đã không dám dùng cửa chính để xuống người, mà phải chui vào cửa hầm sau, xuống nơi đậu xe để đi lên thang lầu.

Đoàn người biểu tình đã kiên trì tiếp tục vây quanh địa điểm cho đến khi đoàn xe CSVN ra về, quyết cho người địa phương thấy sự nhục nhã của phái đoàn đại diện chế độ áp bức CSVN, lúc nào cũng né tránh sự thật bởi sự chống đối vì chính sách lừa đảo, không tôn trọng nhân quyền trong nước. Đến 8 giờ tối, phó Thủ Tướng CSVN Phan Văn Khải và phái đoàn cũng phải dùng đường hầm đậu xe ra về bằng cửa hậu, nhưng đã không tránh khỏi những người biểu tình đã kéo tới chặn tại cửa ra của hầm đậu xe, vây quanh vừa hô vang những khẩu hiệu đả đảo, và đòi tự do cho Việt Nam, vừa phát cờ và biểu ngữ lên đầu và nóc xe của phái đoàn Phan Văn Khải. Được biết, tháp tùng phái đoàn còn có Lê Mai và Đặng Nghiêm Bái, đại sứ CSVN tại Canada.

Cuộc biểu tình của người Việt tố giác và phản đối phái đoàn CSVN đã chấm dứt lúc 8 giờ 30 tối cùng ngày.

Tin Ty nạn.

Thuyền nhân tiếp tục biểu tình ở Galang, Nam dương.

NAM DƯƠNG (Tin của Ủy Ban Cứu Người Vượt Biển) — Gần tám ngàn thuyền nhân vẫn tiếp tục biểu tình và tuyệt thực trong sự ôn hoà ở

trại Galang, Nam Dương, để đòi hỏi một cuộc đối thoại với Cao Ủy Tị Nạn nhằm giải quyết các bất công trong thanh lọc.

Theo tin mới nhất, có tất cả 18 thuyền nhân đã tự sát. Trong số này có 7 người dùng dao tự sát là Lê Anh Tuấn, Đặng Hữu Phước, Nguyễn Văn An, Vương Phú Hy, Vũ Thanh Đức, Cao Văn Thắm và Trần Đình Dũng. Có một người uống đầu lửa là Phạm Đình Lộc. Một người uống thuốc quá liều là Lưu Băng Tử. Bốn người cắt mạch máu là Tô Văn Sang, Tăng Thị Thu Ba, Châu Trí Quang và Nguyễn Thị Thanh Diệu. Có hai người tự thiêu là Phạm Văn Châu, chết ngày 28 tháng 4, và Lê Xuân Thọ, chết ngày 20 tháng 5.

Số người tuyệt thực đã lên trên hai ngàn, trong đó có một ngàn đã ngất xỉu và phải đưa đi bệnh xá. Toàn bộ trại đã từ chối lương thực do Cao Ủy cấp phát, ngoại trừ trẻ em dưới 17 và số thuyền nhân tình nguyện hồi hương, tổng cộng chưa tới 700. Ngoài ra còn có 100 thuyền nhân Khmer cùng với một số thuyền nhân đã được xét là tị nạn đang chờ định cư cũng tham dự biểu tình và tuyệt thực.

Theo lời kể lại của những thuyền nhân vừa đi định cư thì tình trạng của đồng bào ở Galang hiện rất bi đát, nghèo nhọc và thiếu lương. Họ kêu gọi cộng đồng ở hải ngoại hãy giúp họ chuyển tiếng kêu đến Cao Ủy Tị Nạn và các chính quyền thuộc thế giới tự do. Cao Ủy cho đến giờ vẫn chưa chấp nhận đối thoại và lắng nghe những lời ta thán của thuyền nhân.

Cộng đồng người Việt ở hải ngoại đã phát động một chiến dịch gửi văn thư đến chính quyền Nam Dương kêu gọi không dùng vũ lực để trấn áp cuộc biểu tình của thuyền nhân và hãy dàn xếp một cuộc đối thoại giữa Cao Ủy và thuyền nhân để giải quyết tình trạng căng thẳng hiện nay trong ôn hòa.

[Theo nguồn tin của hãng thông tấn AFP của Pháp, ngày 26 tháng 5 vừa qua thuyền nhân Văn Việt Hoài Niệm tình nguyện hồi hương từ Galang nhưng đã đổ xăng định đốt máy bay khi máy bay vừa cất cánh. Anh Niệm bị phi hành đoàn khống chế và giao cho công an cộng sản ở Hà Nội.]

Đỉnh chính tin đồn thất thiệt về tị nạn.

HOA THỊNH ĐỒN — Từ đầu năm nay, có một số tin đồn đã được loan đi trong một số trại, tạo hy vọng hào huyền cho nhiều thuyền nhân. Gần đây nhất là tin đồn trong trại Galang, Nam Dương, là có thể đóng tiền xin sổ thông hành qua dịch vụ World Service Authority (WSA) và dùng thông hành này để đi định cư.

Ủy Ban Cứu Người Vượt Biển đã liên lạc với văn phòng của WSA ở Hoa Thịnh Đốn về tin đồn này. Văn phòng này cho biết là họ cũng rất ngạc nhiên về tin đồn kể trên, vì WSA chỉ là một tổ chức tư nhân nên sổ thông hành của họ cấp phát hoàn toàn vô hiệu lực đối với các quốc gia. Ủy Ban được biết rằng một số thuyền nhân cả tin đã nhờ thân nhân gửi tiền để xin WSA cấp sổ thông hành. Đây chỉ là việc làm mất tiền vô ích.

Cũng trong thời gian qua, ở Galang còn có tin đồn rằng bà Deaconess Doris Fletcher ở Úc sẵn sàng bảo lãnh hàng ngàn hồ sơ. Đây cũng là một tin đồn thất thiệt và cũng đã có nhiều thuyền nhân phải bỏ tiền ra mua đơn do một số người trong trại đứng ra bán. Bà Fletcher khi được hỏi về nguồn tin này đã lấy làm rất bức mình và cho đó là một kế kiếm tiền của một số thành phần trong trại. Bà Fletcher cũng khẳng định rằng hội đoàn của bà ta không có khả năng để bảo lãnh và những ai không phải là tị nạn thì dù được bảo lãnh cũng không thể đi định cư được.

Trong nhiều loạt bài và buổi nói chuyện, Ông Nguyễn Đình Thắng, Giám Đốc Điều Hành của Ủy Ban Cứu Người Vượt Biển, đã kêu gọi đồng bào thuyền nhân phải hết sức cẩn trọng đối với các tin đồn vô căn cứ thường được tung ra trong các trại. Các nguồn tin này có thể là do một số thành phần tung ra để đánh lừa nhằm lợi dụng sự cả tin của đồng bào.

Lính Mã lai bị thuyền chuyển.

KUALA LUMPUR (Tin của Ủy Ban Cứu Người Vượt Biển) — Một cảnh sát Mã Lai chuyên hành hung thuyền nhân vừa bị thuyền chuyển ra khỏi trại, theo nguồn tin từ trong trại Sungai Besi cho biết.

Tay Ibrahim được thuyền nhân mô tả là hung thần, ưa đánh đập thuyền nhân một cách vô cớ và dã man. Không những vậy, y còn dung túng cho các

thành phần du đảng trong trại để trấn áp thuyền nhân một cách vô tội vạ.

Gần đây nhất, Ibrahim đã cùng với một tên du đảng xông vào đánh trọng thương bác sĩ Vũ Ngọc Khuê, một thuyền nhân, vào ngày 21 tháng Giêng vừa qua. Vụ hành hung vô cớ này đã làm cho toàn trại phẫn uất và đưa đến một cuộc biểu tình yêu cầu chính phủ Mã Lai phải trừng trị những kẻ bạo hành.

Đồng thời, nhiều hội đoàn ở hải ngoại cũng đã liên tục lên tiếng với chính quyền Mã Lai và Cao Ủy Tị Nạn trong suốt hơn một năm qua và yêu cầu có biện pháp bảo vệ cho thuyền nhân.

Việc thuyền chuyển tay Ibrahim ra khỏi trại là một dấu hiệu tốt. Nhiều hội đoàn ở hải ngoại đang tiếp tục vận động để các thành phần du đảng phải bị trừng trị và kêu gọi không một quốc gia nào nhận định cư các thành phần bất hảo này dù có được Mã Lai xét cho là tị nạn.

Thêm một trẻ em không thân nhân thoát nạn.

THÁI LAN (Tin của Ủy Ban Cứu Người Vượt Biển) — Em Phan Anh Khoa vừa được phái đoàn Hoa Kỳ chấp nhận cho định cư theo quy chế đặc biệt. Trước đó, nhiều lần em đã bị Cao Ủy ép phải hồi hương mặc dù em đã được xét là tị nạn.

Bố của Khoa là một cựu quân nhân trốn học tập cải tạo và bị mất tích cho đến nay. Mẹ của em ở Việt Nam thì bị ung thư nên không thể nào trông nom cho em nếu em phải hồi hương. Trong khi đó, em có hai người anh ở Hoa Kỳ đang sống với bố mẹ nuôi người Mỹ. Vì lý lịch đó mà Thái Lan đã xét cho em là tị nạn.

Tuy nhiên, Hoa Kỳ không chịu nhận em mặc dù bố mẹ nuôi của hai người anh đã hết sức vận động cho em Khoa sang Mỹ. Dựa trên sự kiện này, Cao Ủy Tị Nạn đã ép em phải hồi hương. Sau đó, em Khoa đã được thân nhân ở Đan Mạch làm giấy bảo lãnh. Em cầm giấy bảo lãnh lên nộp cho phòng định cư của Cao Ủy, nhưng sáu tháng sau vẫn không thấy động tĩnh gì. Em lên hỏi thăm thì được một nhân viên Cao Ủy trả lời là “dù chúng tôi có chuyển hồ sơ thì phái đoàn cũng không nhận em đâu”. Sau đó, em lại được thân nhân ở Úc làm giấy bảo lãnh, nhưng

chờ mãi em vẫn không được phái đoàn Úc phỏng vấn. Đến tháng 2, 1994, tình cờ em được biết là phái đoàn Úc đã lên danh sách để phỏng vấn em nhưng Cao Ủy đã âm thầm gạch tên em khỏi danh sách. Đồng thời, họ liên tục khuyến dụ em phải hồi hương.

Khi biết được tình cảnh của em, Ủy Ban Cứu Người Vượt Biển đã liên lạc với bố mẹ nuôi của hai người anh tại tiểu bang Illinois để cùng phối hợp vận động với chính phủ Hoa Kỳ và Cao Ủy Tị Nạn. Đặc biệt, hồ sơ của em đã được chuyển cho Tiểu Ban Á Châu và Thái Bình Dương của Hạ Viện Hoa Kỳ để xin can thiệp. Tiểu Ban này, qua cuộc điều trần ngày 26 tháng 4 vừa qua của em Ngô Văn Hà, một trẻ em mồ côi, đã hiểu ra phần nào thảm cảnh của các trẻ em không thân nhân và việc làm tắc trách của Cao Ủy. Vị Chủ Tịch Tiểu Ban, Dân Biểu Gary Ackerman, đã hứa can thiệp cho các trường hợp tương tự như em Hà.

Ngày 15 tháng 6, Ủy Ban Cứu Người Vượt Biển được tin là em Khoa đã được phái đoàn Mỹ tái cứu xét hồ sơ và chấp nhận cho định cư.

Cộng đồng người Việt hải ngoại vận động các chính phủ Âu châu.

PARIS, PHÁP (Tin của Ủy Ban Cứu Người Vượt Biển) — Một phái đoàn của cộng đồng người Việt ở hải ngoại đã ráo riết vận động chính phủ Pháp và Quốc Hội Âu Châu về vấn đề thuyền nhân Việt Nam vào tháng 5 vừa qua.

Ngày 21 tháng 5, phái đoàn đã tham dự buổi Hội Thảo Quốc Tế về Thuyền Nhân Việt Nam do Thượng Toạ Thích Minh Tâm chủ tọa. Kết quả cụ thể của buổi hội thảo là một bản kiến nghị 10 điểm gửi các chính phủ và Liên Hiệp Quốc nhằm giải quyết vấn đề thuyền nhân một cách nhân đạo và công bằng. Các điểm này được dùng làm căn bản cho chuyến đi vận động trong những ngày kế tiếp.

Ngày hôm sau, phái đoàn đã trình bày thảm trạng thuyền nhân tại Đại Hội thường niên Hội Đồng Đại Diện Hội Quốc Tế Y Sĩ Việt Nam Tự Do tổ chức ở Paris.

Sang ngày thứ hai 24 tháng 5, phái đoàn đã tiếp xúc với Bác Sĩ Denis Jacquat, Phó Chủ Tịch đặc trách An Sinh Xã Hội và Nhân Đạo của Quốc

Hội Pháp, và Dân Biểu Michel Pelchat, Phó Chủ Tịch khối Pháp Việt và Đông Dương của Quốc Hội Pháp. Sau đó phái đoàn đã đến Strasbourg, một tỉnh ở biên giới PhápĐức, để tiếp xúc với Quốc Hội và Nghị Hội Âu Châu. Tại đây, phái đoàn đã được tiếp bởi Ông Jean Jacques Fritz, Đại Diện Thường Trục của Quốc Hội Âu Châu; Ông Klaus Schumann, Giám Đốc Chính Trị kiêm Trưởng Khôi Giao Tế Đối Ngoại của Nghị Hội Âu Châu, cùng với ba phụ tá, giám đốc của các văn phòng Tị Nạn và Di Trú, Thông Tin và Nhân Quyền, và văn phòng Liên Lạc. Cuối cùng, phái đoàn được tiếp đón bởi Thượng Nghị Sĩ Louis Jung, Chủ Tịch Thường Vụ Quốc Hội Âu Châu và cũng là phó chủ tịch Thượng Viện Pháp.

Các giới chức này đều hứa sẽ chuyển các kiến nghị của phái đoàn người Việt đến chính phủ Pháp và các chính phủ Âu Châu. Riêng ông Pelchat hứa sẽ vận động để gửi một phái đoàn đi tham quan tình hình các trại và ông ta sẽ đích thân tham dự. Một số hội đoàn ở Pháp và Âu Châu nhận trách nhiệm tiếp tục vận động chính phủ Pháp và Quốc Hội và Nghị Hội Âu Châu trong thời gian sắp tới.

Chuyến công tác Âu châu này nằm trong một nỗ lực phối hợp của nhiều hội đoàn để vận động quốc tế cho đồng bào thuyền nhân. Một hội nghị tương tự sẽ được tổ chức vào cuối tháng 6 tại Toronto, Canada.

Đại Đức Thích Thông Đạt được quyền tỵ nạn.

Trong thời gian vừa qua, nỗ lực bênh vực quyền tỵ nạn cho thuyền nhân đã đem lại quyền tỵ nạn thêm cho một số đồng bào ở các trại, trong đó nổi bật nhất là hồ sơ của Đại Đức Thích Thông Đạt.

Ngày 2 tháng 6, Đại Đức Thích Thông Đạt đã đặt chân đến Hoa Kỳ, sau bốn năm dài ở trại, sáu tháng biệt giam ở Manila và nhiều lần bị đe dọa dẫn độ về Việt Nam. Đây là một trong những hồ sơ cam go nhất mà LAVAS can thiệp.

Tháng 12 năm ngoái, sau cái chết của anh Trần Anh Dũng do thiếu thuốc men, Đại Đức Thích Thông Đạt đã khởi xướng một cuộc tuyệt thực trước văn phòng Cao Ủy để phản đối thanh lọc bất công. Chỉ trong vài tiếng đồng hồ, hàng trăm thuyền nhân đã cùng tham gia#. Cuộc biểu tình và

tuyệt thực ôn hoà kéo dài đến tháng hai khi mà thủy quân lục chiến tấn công vào trại, hành hung thuyền nhân và bắt đi năm người mà họ cho là lãnh đạo cuộc biểu tình, trong đó có Đại Đức Thích Thông Đạt. Năm người này đã bị áp giải đến Manila và bị biệt giam mà không có án toà.

Khi được tin này, cộng đồng người Việt đã phối hợp với các hội đoàn ở Phi Luật Tân, ở Hoa Kỳ và ở khắp nơi trên thế giới để đồng loạt lên tiếng. Đồng thời LAVAS cử một luật sư đến Manila nghiên cứu khía cạnh phi pháp của việc bắt giam người một cách vô cớ.

Trước tình thế đó, do biết được rằng Cao Ủy đã dùng quyền phủ quyết để cứu xét cho Đại Đức hưởng quyền tỵ nạn từ đầu năm 93 nhưng không chịu công bố kết quả, Ủy Ban Cứu Người Vượt Biển đã thông tri cho Giáo Hội Công Giáo Phi Luật Tân biết, qua Sơ Lê Thị Triu, để dùng đó làm căn cứ ngăn chặn toan tính của Bộ Quốc Phòng Phi Luật Tân nhằm dẫn độ Đại Đức vì theo luật tỵ nạn quốc tế, các quốc gia không có quyền hồi đẩy người tỵ nạn về lại nguyên quán. Song song, Ủy Ban đã hỗ trợ cho Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất ở Hoa Kỳ tiến hành lập hồ sơ bảo lãnh cho Đại Đức Thích Thông Đạt.

Dưới áp lực quốc tế từ mọi phía, đầu tháng 5 Cao Ủy Tị Nạn đành phải công bố quyền tỵ nạn của Đại Đức. Ngày 9 tháng 5, Tòa Lãnh Sự Hoa Kỳ phỏng vấn và cho Đại Đức tuyên thệ. Sau đó Đại Đức được chuyển sang trại Bataan. Mười giờ đêm ngày 1 tháng 5, các giới chức Cao Ủy và chính quyền đến áp tải Đại Đức ra phi trường và đẩy lên máy bay đi Hoa Kỳ.

Kể từ ngày LAVAS bắt đầu lập hồ sơ can thiệp cho đến ngày Đại Đức Thích Thông Đạt đến Hoa Kỳ chỉ thiếu mấy ngày là vừa đúng 3 năm.

Cập nhật diễn tiến vụ Lavas kiện Bộ ngoại giao Hoa Kỳ.

HOA THỊNH ĐÓN — Sáu thuyền nhân và gia đình đã được chấp nhận định cư vào Hoa Kỳ dù đã mất quyền tỵ nạn, do ảnh hưởng của vụ LAVAS kiện Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ vào tháng hai vừa qua. Trong số này hai thuyền nhân đã đến Hoa Kỳ.

Tháng ba vừa qua, trong khi vụ kiện đang diễn tiến, Hồng Kông đã bắt hai

thuyền nhân này vào trại giam Victoria Prison để chuẩn bị cưỡng bách hồi hương. Luật sư của LAVAS đã phải tức tốc xin Toà Kháng Án ra chỉ thị bắt Toà Lãnh Sự ở Hồng Kông phải ngăn chặn không cho Hồng Kông cưỡng bách hồi hương hai thuyền nhân này. Đồng thời, cộng đồng người Việt đã vận động các dân biểu và thượng nghị sĩ can thiệp. Sau đó ít lâu, Toà Lãnh Sự đã phỏng vấn hai thuyền nhân này và chấp nhận cho đi định cư.

Cả hai đã đến Hoa Kỳ tháng 5 vừa qua. Cô Phạm Thị Ánh Hồng thì đoàn tụ với chồng ở Beaumont, Texas, còn cô Hồ Thị Xuân thì đoàn tụ với chồng ở Honolulu, Hawaii. Cô Ánh Hồng được Thượng Nghị Sĩ Phil Gramm và Dân Biểu Jack Brooks can thiệp. Cô Xuân thì có Dân Biểu Neil Abercrombie giúp đỡ.

Ba thuyền nhân Nguyễn Thị Hai, Diêu Hoa Chi và Phan Minh Nguyên Vũ cũng đã được chấp thuận nhập cảnh vào Hoa Kỳ và sẽ lên đường đoàn tụ với chồng ở California vào cuối tháng sáu. Riêng cô Nguyễn Vũ đã bị lên danh sách cưỡng bách hồi hương nhưng được cứu thoát nhờ vụ kiện.

Hiện nay các luật sư LAVAS đang tiếp tục giúp cho khoảng 200 hồ sơ tương tự vẫn còn kẹt ở Hồng Kông.

[Ngoài ra, vừa có thêm ba hồ sơ tị nạn được LAVAS can thiệp thành công. Đó là hồ sơ của Thiếu Úy Không Quân Hồ Văn Bé, Hạ Sĩ Quan Không Quân Mạc Đình Thắng, và Hạ Sĩ Trần Quốc Thái, thuộc lực lượng đặc biệt và không quân. Cả ba đều ở Hồng Kông.]

Thư kêu cứu từ trại cấm Sekiew.

LTS: VS thường xuyên nhận được

thư từ của bà con trong các trại tị nạn ở Đông Nam Á. Có thể là những lời thăm hỏi, van xin một sự giúp đỡ, tìm kiếm một lời an ủi. Cũng có thể là những kháng thư, những lời kêu cứu v.v.. Dưới đây là một trong những tít hợp thống khổ của bà con ta hiện còn trong các trại tị nạn. VS xin đăng tải nguyên văn và đầy đủ địa chỉ với hy vọng-dầu rất mong manh- vết thương to lớn này sẽ được một bàn tay phúc hậu xoa dịu.

Kính thưa các anh,

Hỡi các anh hiện đang sống ở xứ lạ quê người, chan chứa đầy hào quang danh vọng, một quốc gia tươi sáng văn minh, tràn đầy niềm hy vọng. Em xin gửi đến đôi lời.

Trước tiên em xin cầu chúc các anh được nhiều điều tốt lành. Nhận được thư chắc các anh ngạc nhiên lắm, bởi một người xa lạ không quen biết mà gửi đến. Mong các anh thứ lỗi, và thấu hiểu cho hoàn cảnh của em lâm nạn.

Hôm nay em mượn trang giấy này để viết và nói lên những nỗi khổ và bất hạnh của gia đình em bị mắc phải.

Thưa các anh,

Gia đình em hiện đang sống ở trong trại cấm Sekiew Thái Lan, gia đình em gồm có 5 người, mẹ và 3 đứa em, 2 gái, 1 trai, em là con gái lớn trong gia đình, mẹ đã già, yếu ớt, gia đình không có thân nhân ở nước thứ ba nào cả, hoàn cảnh gia đình chỉ sống trông chờ vào đồ ăn của Cao Ủy, mỗi tuần Cao Ủy chỉ phát lương thực 2 ngày, thứ ba và thứ sáu, trong những năm tháng qua ở trại rất khổ cực, em có xin vào làm việc cho quán cà phê của ông Quốc, làm cũng tạm đủ sống qua ngày, số phận không may, tai họa mang đến, một hôm đang bung trượt chân té, làm

bể 5 cái ly và ướt 15 điều thuốc lá, hai ông bà chủ bước ra, thấy vậy, ông chủ liền tát mấy bạt tai vào mặt, em xụp ngồi xuống lấy 2 lòng bàn tay úp vào mặt mà ngồi khóc. Ông bà chủ còn chửi mắng rằng "Đù má làm được thì làm, không làm được thì nghỉ, ở đây hàng khối người cần làm việc". Rồi từ đó bị đuổi không cho làm nữa, về nhà sống với mẹ và 3 đứa em, không thể nào tìm ra chỗ để làm nữa, rồi thất nghiệp không có tiền bạc. Được mấy tháng mẹ bệnh, nằm viện mỗi bữa đưa cơm cho mẹ không có gì ăn, bệnh ngày càng nặng, mấy đứa em xin tiền mua kẹo, em mới nói với các em rằng đâu mà có tiền, chị đâu có việc gì để làm mà kiếm ra tiền đâu, mà các em xin. Mẹ thì đau nặng nằm liệt tại chỗ không đi được nữa, và bệnh viện chuyển mẹ ra bệnh viện Korat ngoài Thái để chữa trị, được một tuần mẹ chết, em khóc và bệnh luôn, mấy đứa em khóc sưng cả mắt, gia đình không ai đứng đâu để chỉ dẫn nữa, sống trơ trụi và lảng vào vực thăm sâu, mấy chị em sống thấy buồn chán, sống không có cái gì cả làm sao mà sống, giờ đây em là một chị cả phải trông coi các em, phận gái làm sao đủ khả năng mà chăm sóc các em hả anh? Năm nay em được 22 tuổi, bây giờ biết làm gì kiếm ra tiền để nuôi các em, xin hỏi các anh? nhiều lúc nghĩ bụng em muốn đi "nằm ngửa người mình" để kiếm lấy tiền sinh sống, em nghĩ lại cuộc đời làm như vậy đâu còn hạnh phúc và tương lai, sau này còn lập gia đình với chồng, hạnh phúc đâu còn nữa phải không các anh? Ở đây hồi hương về rất nhiều, em cũng muốn đăng ký về, nhưng ở Việt Nam đâu còn nhà cửa nữa, lấy đâu chỗ nương tựa, vì mẹ đã bán nhà cửa hết rồi, và đã đưa các em qua đây, bây giờ về hai bàn tay trắng, phải như trong tay có ít tiền về để mua sắm các đồ dùng trong nhà cũng đỡ lo. Đến đây em xin dừng bút, gia đình em rất mong được các anh thương tâm cứu giúp hoặc tìm một ai nào đó có lòng hảo tâm giúp đỡ cho gia đình em, em cảm phục và hết lòng tin cậy vào cứu giúp của các anh, để khi em trở về tái hội nhập.

Cuối thư em xin cầu chúc các anh gặp nhiều may mắn được vạn sự bình an. Em xin kính bút

Lộc thị Xích PST 813 House A7 Thai Red Cross Society Sekiew PO. Box 1302 Bangkok 10501 Thailand

Tin tức Hội Cao niên người Việt tỵ nạn tại Na Uy

Lúc 08 giờ ngày thứ bảy, 11/6, Hội Cao niên đã tổ chức một cuộc du ngoạn hướng về Lillehammer. Đây là cuộc du ngoạn thường niên mà hội đã thực hiện. Hai xe buýt chứa gần 100 người với đầy đủ tay xách, nách mang thức ăn, uống để mỗi nơi dừng chân họ lại có dịp thăm viếng và hàn huyên.

Tưởng cũng nên nhắc lại, Lillehammer là một thành phố nhỏ nằm ở phía Đông Bắc, cách thủ phủ Viking khoảng 180 cây số. Nơi đây đã được vinh hạnh tổ chức thể vận hội mùa đông thứ 17 với 69 quốc gia tham dự và khoảng 36 ngàn người đến dự buổi lễ khai mạc. Lễ bế mạc cũng làm mọi người ngạc nhiên lẫn hiếu kỳ theo dõi điệu múa đầy màu sắc dân tộc Viking. Hàng chữ "See you in Nagato 1998"

trộn lẫn rừng bong bóng đầy màu sắc bay khắp bầu trời tuyết trắng.

Những nơi đã được quý vị cao niên viếng thăm như: Haakonshall, nơi 46 trận tranh tài bộ môn khúc côn cầu (ishockey). Birkebeineren Skistadion, sân vận động trượt băng gồm nhiều bộ môn cách trung tâm 4 cây số. Høp-grenn, nơi nhảy dài và cao bằng "ski". Đứng trên cao nhìn xuống thấy ngợp mắt và với chiều dài 1710 mét và 16 cái sọt để đưa các vận động viên từ dưới đất đến thượng tầng, chỗ khởi hành cuộc tranh tài. Trên đường về, xe đã trực chỉ lối Gjøvik, nơi đây cũng đã có dịp dừng lại vài nơi để họ được nhìn phong cảnh thiên nhiên hiếm có. Buổi du ngoạn kết thúc vào lúc 17 giờ cùng ngày.

Ngày 30.6, đại diện HCN: ông bà Đỗ Duy Huỳnh, ông bà Vũ Văn Vận và một số hội viên đã lần mò đến Bergen để tham dự và trao giải thưởng cho đại hội thể thao người Việt tại Na Uy. Sau ba ngày tranh tài đầy hào hứng, toàn thể tham dự viên đã lần lượt nhận giải thưởng cho đội mình - Ông Đỗ Duy Huỳnh, trong buổi lễ bế mạc đã khen ngợi tình đoàn kết trong tinh thần tranh đua của tuổi trẻ Việt nam hải ngoại cho một tương lai Việt nam sau này ... Ông Vũ Văn Vận, thay mặt hội trao giải "Phong cách và đạo đức" cho đoàn Kolbotn.

Đây là giải mà toàn thể hội viên hội cao niên đã đồng ý nên có cho những người trẻ V.N. trong các kỳ tranh đua thể thao.

● Nguyễn Ngọc Thuận ghi

Mùa hè đến trễ

Đã tháng sáu rồi mà tiết trời còn quá lạnh, nhiệt độ không quá 10 độ. Ngày thứ bảy 4/6/94, những cơn mưa âm âm kéo đến đen ngịt bầu trời, anh em bảo nhau "sao giống những cơn mưa đầu mùa quê mình thế"! Dù vậy 4 anh em tuổi trên dưới lục tuần, áo thun xanh khăn đóng đang tập đi, tập đứng cùng hai cháu gái nhỏ với áo dài gấm, khăn đóng. Trẻ và già mà lát nữa đây sẽ trình diễn quốc phục trước công chúng địa phương. Riêng 4 chị trình diễn áo dài 4 màu khác nhau, đã phải thức ngày đêm tự may áo mới. Lát nữa đây, họ cũng sẽ thi thố biểu diễn trong buổi trình diễn áo dài do chi hội người Việt Tỵ Nạn tại Sandnes tổ chức. Buổi trình diễn do sự yêu cầu của Trung Tâm Văn Hóa Ngoại Kiều nhân dịp kommune Sandnes đón tiếp chiếc xe buýt mang tên Mohammed Olsen đi từ Bodø, Bắc Na Uy xuống miền Nam qua 15 kom-

muner.

Sân khấu lộ thiên cao khoảng đầu người, hình chữ T tọa lạc giữa trung tâm thương mại Sandnes. Phiên trình diễn quốc phục Việt Nam sau quốc phục Na Uy, Phi Luật Tân. Trong chương trình có rất nhiều sắc dân trình diễn quốc phục của mình. Nhạc khúc "Áo lụa Hà Đông" trỗi lên thì bốn tà áo dài khoan thai bước ra sân khấu trong tiếng vỗ tay vang dội của khán giả vây quanh. Tiếp theo hai em áo gấm màu vàng khăn đóng, hoa hồng trên tay, là bốn vị áo thun xanh khăn đóng đi một vòng sân khấu. Lúc ấy khoảng 13 giờ, may mắn thay, "mục Việt Nam" vừa dứt thì trời đổ mưa.

Cuối phố, chiếc xe buýt Mohammed Olsen đã tới từ ngày thứ sáu. Bên trong xe có triển lãm hình ảnh của nhiều sắc dân, nổi bật nhất là của Iran. Trên một tấm vách riêng biệt có ghi

bằng tiếng Na Uy, giới thiệu dân số, địa lý, tôn giáo của nước Việt Nam cùng một số hình ảnh sinh hoạt của chi hội Người Việt tại Sandnes.

Bên cạnh chiếc xe buýt, có nhiều gian hàng bán đồ ăn của các sắc dân nhưng chỉ có chả giò Việt Nam là hấp dẫn và đắt khách nhất. Các chị chịu mưa lạnh bán suốt hai ngày. Cũng tại nơi này, vào buổi sáng đã có vũ thiêu nhi với phần trình diễn của bốn em thiếu nhi Việt Nam.

Mặc dù mùa hè năm nay đến trễ và thời tiết xấu, người bản xứ vẫn tham gia đông đảo ngày hội. Nhìn quanh quần áo đầy có lác đác một vài người Việt tham dự. Chúng ta đã có mặt tại Na Uy trên 14 năm nhưng biết đến bao giờ chúng ta mới hội nhập vào cộng đồng bản xứ?

● Nguyễn Công Huỳnh ghi

..anh em tuổi trên dưới lục tuần, áo thụng xanh khăn đóng đang tập đi, tập đứng cùng hai cháu gái nhỏ với áo dài gấm..

Nhạc khúc "Áo lụa Hà Đông" trôi lên thì bốn tà áo dài khoan thai bước ra..

Vài nét về đại hội thể thao Toàn quốc Người Việt tỵ nạn tại Na-uy Kỳ thứ 13 tại Bergen

Năm nay Đại Hội Thể Thao toàn quốc của người Việt tỵ nạn tại Na-uy kỳ thứ 13 được tổ chức tại thành phố Bergen trong 3 ngày (30.6, 01 và 02 tháng 7) đã diễn ra một cách hào hứng và thành công tốt đẹp. Buổi lễ Khai mạc được tổ chức lúc 8 giờ 30 sáng ngày 30.6 tại sân vận động Fana cách trung tâm Bergen khoảng 15 km với sự hiện diện của ông Đỗ Văn Thành, Hội trưởng Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na-uy từ Oslo tới và đại diện các đoàn thể địa phương và công chúng. Phía người Na uy, có đại diện chính quyền thị xã Bergen, đại diện Văn phòng Di trú và một số thân hữu quen thuộc. Sau 3 ngày tranh đua sôi nổi, Đại hội kết thúc trong buổi lễ Bế mạc tại Trung tâm Văn hoá Quốc tế (Internasjonale Kultursenteret) tại trung tâm Bergen lúc 19 giờ ngày 02 tháng 7. Buổi lễ này có thêm sự hiện diện của phái đoàn Hội Cao niên từ Oslo đến với nhĩa trao tặng "Giải Phong cách" cho phái đoàn nào đã thể hiện được cao độ nhứt tinh thần đạo đức và tác phong lịch sự, hoà nhĩa trong các cuộc tranh tài.

Quá trình tổ chức Đại hội

Như quý độc giả đã biết, ĐHTT toàn quốc năm nay được tổ chức tại thành phố Bergen. Bergen không có Chi hội, cho nên một Ban Tổ chức độc lập được thành hình cách nay khoảng một năm gồm có ông Dương Kiên (trưởng ban), anh Lê Văn Vinh (phó nội vụ), anh Trần Văn Đức (phó ngoại vụ). Sau đó Ban Tổ chức phát triển thêm các Tiểu ban như Thể thao, Trật tự, Khánh tiết. Tất cả qui tụ gần 50 người tham gia tình nguyện. Đây có lẽ là một Ban Tổ chức ĐHTT với nhân sự đông đảo nhứt từ trước tới nay. Mặc dù có được điểm thuận lợi then chốt là vấn

đề nhân sự và sự hỗ trợ tích cực của Văn phòng Di trú, nhưng trong tiến trình thực hiện việc tổ chức, BTC gặp nhiều khó khăn như:

1. Chỗ tạm trú cho các phái đoàn: Không mượn được các trường sở mà BTC thấy có thể làm địa điểm lưu trú cho các phái đoàn với những điều kiện cần thiết như có phòng tắm cho vận động viên và có chỗ đậu xe cho các phái đoàn. Cuối cùng rất cận ngày, BTC mới mượn được trường Nygård là một trung tâm dạy tiếng Na-uy cho người ngoại quốc nằm ở giữa thành phố. Trường không có phòng tắm. May mắn, BTC xoay sở mượn được phòng tắm của trường Saint Paul ở cách đó khoảng 100m. Nếu không thì chắc các tham dự viên đành phải "tắm khô" vậy!

2. Vấn đề sân bãi: Việc mượn sân bãi để giao đấu cũng rất khó khăn. BTC không mượn được những sân bãi thuận tiện như dự tính, gây ra khó khăn trong việc di chuyển khiến BTC phải thuê bao một xe buýt để đưa đón các vận động viên, có nghĩa là phải chi thêm một món tiền ngoài dự liệu cộng với khoảng tiền thuê sân bãi phải trả theo giá biểu chứ không được mượn miễn phí như trước đây.

3. Vấn đề trọng tài: Việc cung cấp trọng tài cho các trận túc cầu cũng không dễ dàng, mặc dầu ta trả tiền thù lao cho họ không khác các đội banh Na-uy. Bốn trận đấu, BTC đã "đặt hàng" 4 trọng tài, nhưng vì có sự trục trặc sao đó mà chỉ có một trọng tài đến, do đó BTC phải giải quyết cấp thời là nhờ 2 trọng tài Việt nam để có thể bắt đầu các trận đấu theo lịch trình.

4. Số phái đoàn tham dự giới hạn: Có tất cả 9 phái đoàn có mặt trong ĐHTT kỳ này, nhưng thực ra chỉ có 4 trong số 12 Chi Hội trên toàn quốc

tham dự. Các Chi Hội tham dự là: Øst-Agder, Haugesund & Karmøy, Stavanger và vùng Đông cùng với 5 phái đoàn độc lập: Đoàn Thiếu niên Việt nam GOA, Câu lạc bộ Thể thao Oslo, Đoàn Thanh thiếu niên Sandefjord, Đoàn Thanh thiếu niên Việt nam Bergen, Đoàn Sinh viên Bergen. Có lẽ mỗi Chi Hội có những khó khăn riêng của mình, nhứt là ảnh hưởng bởi chánh sách "thắt lưng buộc bụng" của các địa phương. BTC cho biết chỉ có Chi Hội Hamar trả lời là không tham dự được vì để dành tiền đi dự ĐH Âu châu, Chi Hội Sandnes mới thành lập, chưa đủ khả năng tham dự ĐH, còn các Chi Hội khác thì chẳng thấy nói năng gì cả! Sự kiện có ít phái đoàn tham dự ảnh hưởng đến ngân sách của ĐH vì thất thu tiền lệ phí tham dự của vận động viên trong khi các khoản chi phí không giảm bớt.

5. Vấn đề tài chánh: Tài chánh quả là vấn đề gay go đầu tiên BTC phải lo liệu (giống như thủ tục đầu tiên (tiền đầu?) của cán bộ VC trong nước!). Xui cho BTC là ĐHTT tổ chức tại Bergen năm nay đúng vào lúc Kommune Bergen nợ hàng bao nhiêu tỷ, cho nên cơ quan nào cũng khoá chặt cái túi sắt. Ông ngoại vụ phải tốn bao nhiêu giấy mực lẫn mấy lít nước...bọt mới xin được ít tiền. Nhưng tiền thì chỉ trên giấy tờ. Cơ quan cho tiền thì giao hẹn chừng nào gởi biên lai chứng minh chi phí tới thì họ mới xuất tiền, trong khi mọi thứ phải trả tiền thì mới được cấp biên nhận. Thật là điên cái đầu của BTC và sau khi ĐH bế mạc mấy ngày, ông Dương Kiên hầy còn vật lộn với sổ sách kế toán và xem chừng tóc trên đầu ông càng trắng thêm! ba ngày đại hội BTC dự trù các phái đoàn sẽ tới nơi vào buổi chiều ngày 29 tháng 6 để có buổi họp các trưởng phái đoàn vào lúc 9 giờ tối,

có nhận ra Đ.K. trong 2 hình dưới đây:

Quan khách thăm hỏi các phái đoàn về dự đại hội

Bàn mưu tính kế để ... hại bạn

nhưng cho tới 9 giờ mới chỉ có một phái đoàn tới. Cũng có nhiều lý do gây ra sự chậm trễ, lỗi to nhất là Bergen nằm chỗ hiểm hóc cách đèo cách giang. Từ Haugesund hay Stavanger lái xe lên phải qua ba lần phà, lại thêm đường vào xứ mưa ngốn ngèo như rắn bò thì là sao tới nhanh cho được. Có đoàn từ Oslo xuống, tài xế không thuộc đường cho nên đường gần anh không chạy, lại chạy đường xa. Anh không biết chạy ngã đường hầm mới khỏi qua phà. Anh chạy lòng vòng sao đó mà phải qua đến 2 lần phà, cho nên mãi đến 12 giờ khuya anh mới chở phái đoàn tới địa điểm! Chưa hết chuyện ly kỳ, còn một đoàn 4 giờ sáng mới tới nơi vì chạy nhầm đường bị đá lở. * Thành phố dù: Trời chợt mưa, chợt nắng chẳng vì đâu... Khoảng giữa trưa ngày 29, bầu trời Bergen xám xịt và đổ xuống một cơn mưa tầm tã hàng giờ. Tại trường Nygård, anh em trong BTC lắng xắng tới lui. Chúng tôi ghi nhận sự hiện diện của anh Mai bá Hùng, phóng viên chương trình Việt ngữ của đài NRK. Anh cho biết đến đây để cùng hai phóng viên tự do tại địa phương thực hiện chương trình "Tập chí hàng tuần" với chủ đề ĐHTT phát thanh vào ngày chủ nhật 03 tháng 7. BTC tỏ ra lo ngại thời tiết ngày mai nếu trời mưa thì sẽ trở ngại không nhỏ cho buổi Lễ Khai mạc tổ chức ngoài trời. Nhưng may thay, sáng hôm sau trời u ám nhưng không mưa và Lễ Khai mạc tiến hành một cách tốt đẹp. Đặc biệt, sau phần nghi thức buổi lễ, có đội lân của Bergen xuất hiện chào mừng quan khách và các vận động viên trong nhịp trống rộn ràng. Trở lại thời tiết, trời chỉ tạm hoãn mưa cho xong lễ khai mạc, rồi thì lại ...tiếp tục chương trình như thường lệ. Mưa lất phất, mưa lai rai rồi tới mưa nặng hạt khiến các trận túc cầu vào buổi trưa và chiều phải đá dưới mưa. Đó là thời tiết của Bergen! Và có lẽ thành phố dù cũng muốn gọi đến các người khách phương xa thân mến món quà lưu niệm... một chút gì để nhớ Bergen? Nếu mưa chỉ là chút kỷ niệm để nhớ nhau, thì sau khi kỷ niệm đã trao xong, ngày kế tiếp và ngày cuối của ĐH trời thật tốt và thật ấm cho đúng phép lịch sự với khách, phải vậy chứ! * Thi đấu sôi nổi, quên...hoà nhã Có phải vì thiếu trọng tài Na-uy mà ra nông nổi? Tại sao chúng ta có thói quen nể trọng người da trắng, còn đồng bào mũi tẹt

da vàng lại coi như pha? Phải chăng ảnh hưởng của 80 năm Pháp thuộc đã ăn sâu vô tiềm thức? Anh em đấu thủ của đội Bergen I và Sinh viên Bergen đã đồng ý nhận trọng tài VVH, nhưng rồi 1 đấu thủ của Bergen I đã hành hung "Vua sân cỏ" này, gây xôn xao trong ngày đấu của ĐH. BTC và Hội đồng kỷ luật đã áp dụng kỷ luật, loại cầu thủ đó ra khỏi các trận đấu kế tiếp. Coi như chuyện đáng tiếc đã qua. Các trận đấu lại tiếp diễn trong tinh thần hoà nhã và thân hữu.

* Ra ca...ô kê ! Trong 3 ngày ĐH, Ban Tổ chức đã cung ứng cho các tham dự viên phương tiện giải trí mỗi đêm với dạ vũ karaoke tại "Trung tâm Văn hoá quốc tế" ở cách địa điểm tạm trú của các phái đoàn không xa. Món giải trí này rất ăn khách. Đêm đầu dạ vũ chơi đến 11 giờ, đêm thứ nhì leo thang tới 12 giờ. Mỗi đêm có khoảng chừng 300 bạn trẻ tham dự. Các bạn thuộc phái đoàn thể thao được vô cửa miễn phí trong khi các bạn khác phải trả 30 kr. Riêng ngày cuối, dạ vũ qui tụ đến 400 bạn trẻ, các bạn chơi thả dạn vì không còn phải lo thi đấu nữa. Dạ vũ kéo dài tới 2 giờ khuya mới dứt.

* Cho thuê Căn-tin, sáng kiến đáng giá của BTC Rút kinh nghiệm trong những kỳ ĐH vừa qua, ẩm thực là một công tác thật nặng nề và vất vả cho BTC, nên các vị này đã tìm ra phương thức cho tư nhân thuê cung cấp ăn uống cho tham dự viên ĐH. Căn-tin được tổ chức ở tầng trên cùng của toà nhà, chỗ rộng rãi. Mỗi ngày có ít nhất 5 món ăn. Đa số các thực khách cho rằng phẩm chất thức ăn và giá tiền cũng vừa phải. Nhà thầu phải đóng cho BTC 20 phần trăm trên số tiền lời, nghe nói là

5000 kr, trong khi BTC nợ lại nhà thầu 8000 kr tiền ăn của nhân viên trong BTC! Thôi được, có cũng còn hơn không!

* Bản tin ĐHTT Dù đa đoan trăm việc, nhưng BTC cũng đã thực hiện được một BẢN TIN với những tin tức liên quan đến ĐH với tin giờ chót là Bảng Kết quả đầy đủ các bộ môn tranh tài trong 3 ngày ĐH. Bản Tin được phát hành trong Lễ Bế mạc.

* Tiếng vang của ĐHTT và quyết định mới Nhờ phương tiện truyền thông mới là Chương trình Việt ngữ trên đài NRK nghe được trên khắp Na-uy, tin tức về ĐHTT kỳ này đã được loan truyền rộng rãi. Và tại Bergen,

nơi có tờ báo lớn nhất miền Tây là Bergen Tidende, báo này có một bài phóng sự đăng ở trang Thể thao ngày 5 tháng 7 với tựa đề "Người Việt nam hân hoan trong ngày ĐHTT ở Bergen" (Glade vietnamesere paa idrettsfest i Bergen). Mỗi lần có ĐHTT, người Na uy lại có dịp biết đến các sinh hoạt của tập thể người Việt tỵ nạn chúng ta. Họ thân phục chúng ta khi biết được rằng tập thể người Việt đã duy trì được tổ chức ĐH liên tục trong 13 năm nay và khuyến khích chúng ta nên giữ lấy truyền thống tốt đẹp này vì ĐH TT chính là một sinh hoạt văn hoá, ở đó các bạn trẻ Việt nam được đi từ thành phố này tới thành phố khác, được gặp gỡ đồng bào của mình, được nghe thấy những điều mới lạ, được kết thêm bạn mới ở những địa phương khác. Nói tóm lại là thêm thông cảm và thêm tình thân ái...Nhưng rõ là cái khó bó cái khôn, việc tổ chức ĐHTT toàn quốc của chúng ta càng ngày càng gặp nhiều khó khăn, vì thế mà các Chi Hội đã đề nghị lên BCH trung ương rằng sau kỳ ĐH lần thứ 13 này, ĐHTT nên tổ chức 2 năm một lần và nên nghiên cứu hình thức tổ chức nào thích hợp nhất. Và trong buổi Lễ Bế mạc, ông Hội trưởng Hội Người Việt Tỵ nạn đã tuyên bố chính thức việc tổ chức ĐH mỗi 2 năm. Và kỳ này không phái đoàn nào đạt đủ thành tích để đoạt giải luân lưu vì vậy BCH trung ương sẽ tạm giữ cờ luân lưu, chuyện Chi Hội nào sẽ tổ chức ĐH lần thứ 14 vào năm 1996 sẽ hậu xét!

"Phong cách", giải thưởng ý nghĩa nhất

Nếu như mục đích cao quý của ĐHTT là để những người Việt nam lưu vong có dịp gặp gỡ để thêm thông cảm nhau và thêm tình thân ái, việc tranh tài thể thao chỉ là cái cớ, thì điều quan trọng nhất là sự thể hiện tinh thần người Việt anh em một nhà, giao đấu với một tinh thần hoà nhã và tôn trọng luật lệ trong mọi trường hợp. Do vậy, việc tặng "giải Phong cách" có một ý nghĩa rất quan trọng, nói lên ước vọng thiết tha của tập thể với các bạn trẻ. Kỳ ĐH này có 2 Giải Phong cách. Một giải của Hội Cao niên Oslo tặng cho đoàn Øst-Agder. Một giải của BTC tặng cho đoàn Haugesund & Karmøy.

Có thực mới vật được... nhau

Con cháu bà Trương Oslo và bà Triệu Bergen đua tài trên sân bóng chuyền

Chuyện bên lề Đại Hội

Tinh thần thể thao của lão tướng to... cỡ bụng ông địa.

Trưa ngày chót của ĐH, lợi dụng lúc sân banh bỏ không, các bác, các ông trong BTC hề nhau kéo xuống sân chia phe ra đá. Có ông để nguyên vết-tông cà vạt, bẻ cái bụng như bụng ông địa chạy lệch bệch, vừa chạy vừa thở, coi vui đáo để. Ai bảo tinh thần thể thao của mấy lão tướng không to? Ông trưởng BTC còn căn dặn bốn bảo đặc phái viên: "Anh nhớ tường thuật trên Vượt Sóng cho bà con thấy tinh thần thể thao của bọn lão tướng nhé!"

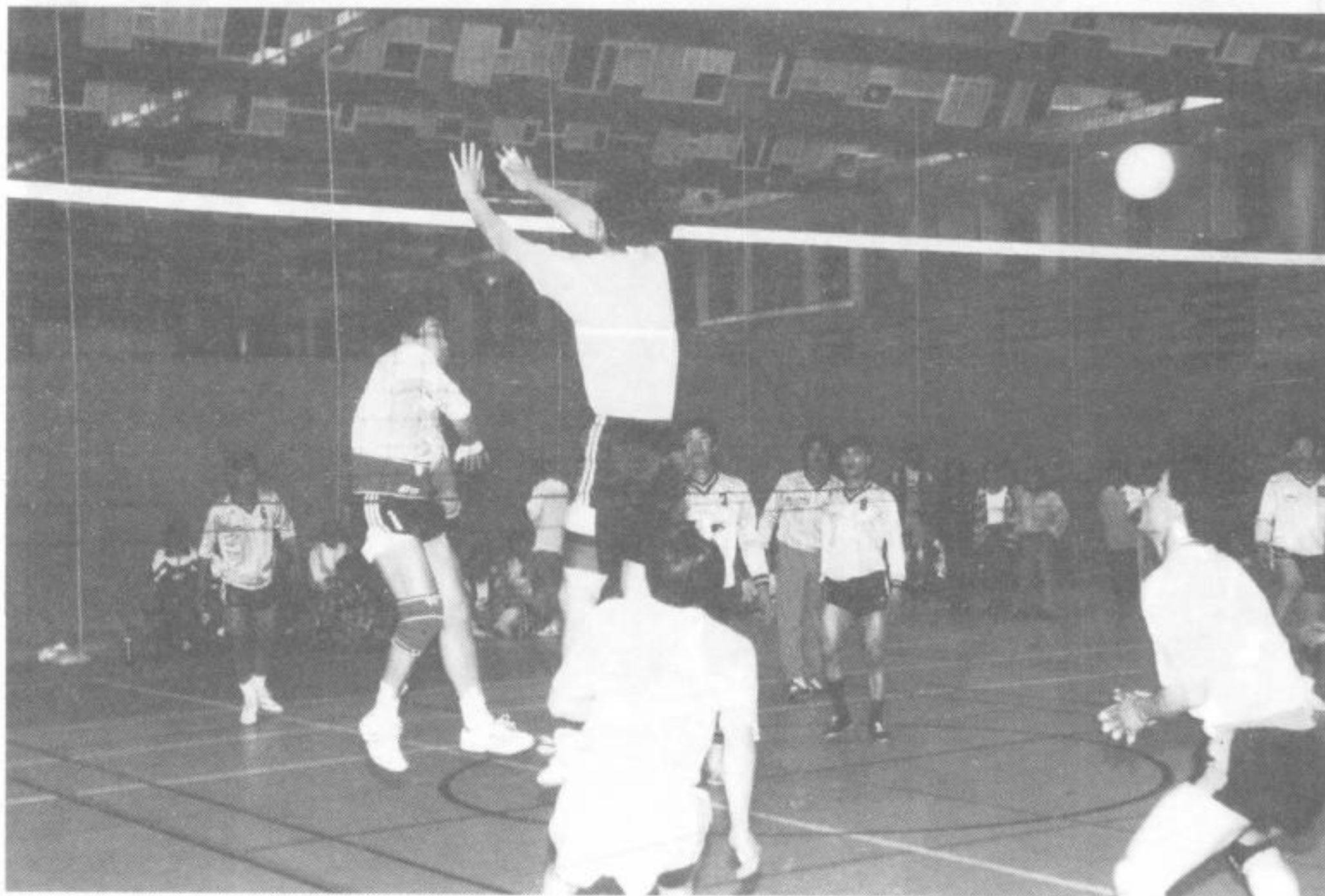
Hậu Đại Hội: Rủ nhau về Bergen gay "vú nàng"!

Đến Bergen dự ĐHTT, chỗ tạm trú ngay trong phố, các vận động viên có cơ hội thuận tiện để thăm viếng thành phố này. Trong Chương trình Tạp chí

hàng tuần chủ đề "ĐHTT" ngày chúa nhật 03 tháng 7, một nữ vận động viên cho biết cảm tưởng của cô là thành phố Bergen mộng mơ, thích hợp cho các cặp tình nhân. Còn về sản phẩm đặc biệt của thành phố này thì cô nói có nhiều cua và đi gay vú nàng. Để tránh những hiểu lầm không cần thiết, bốn bảo đặc phái viên xin thưa rõ vú nàng nói trên, Tự điển Việt nam của Lê văn Đức định nghĩa là *loại hào một vỏ hình nón, đeo cũng vào các tảng đá ở biển*. Loại này Na-uy kêu albueskjell, dịch ra tiếng nước ta là con cùi chỏ nghe nó chỏi chỏi làm sao ấy. Mới hay tài liên kết hình ảnh và sự vật của người nước Nam hơn hẳn người Na-uy cả mấy dặm dài. Sau khi nghe nói có cái mục đi gay vú nàng, một ông bạn liền điện thoại cho ký giả hạng bét này bảo chừng nào thanh toán bài vở cho Vượt sóng xong thì rủ mấy ông ở toà báo đi Bergen gay vú nàng một bận.

"Thôi đi cha, chớ có chơi đại, Chủ nhiệm với Chủ bút hề nào cũng là phương diện quốc gia, ông nào mặt cũng khó đăm đăm, mình phải kính nhi viễn chi... hoạ may có thi sĩ Nguyễn thương Em và "bình luận ra" kiêm thi sĩ Giương Càng thì tôi quen, có thể rủ đi giang hồ vật được". Ông ấy lại nôn nả nói: "Được, ai thì ai, có hai ông thi sĩ càng vui chớ sao, không chừng mấy ông còn lấy vú nàng làm đề tài cho thơ nữa chớ chẳng chơi đâu." Lợi dụng lúc chưa có nhà thơ nào xuất hiện, ký giả hạng bét tôi bèn tức cảnh sinh tình, nổi máu thơ...con cóc, làm ngay mấy câu thơ nóng hổi, vừa thổi vừa đọc tặng ông bạn hiền, thơ rằng:

*Vú nàng nghe nói, anh ham,
Năm phôi kè đá, biết làm sao đây?
Có cay thì cay nưong tay,
Muối tiêu chanh ớt dĩa cay vú nàng!
Nghe xong ông bạn vỗ tay cười dòn dĩa.*

Trận chung kết bóng chuyền nam giữa Bergen và CLBTT/Oslo

Bảng Kết quả Đại Hội Thể thao kỳ thứ XIII tại Bergen

I. Giải Phong Cách (Đạo đức và thi đua nhả nhận)

1. DO HỘI CAO NIÊN TẠI OSLO TẶNG CHO PHÁI ĐOÀN ØST- AGDER.
2. DO BTC ĐẠI HỘI THỂ THAO KỲ THỨ XIII
TẶNG PHÁI ĐOÀN HAUGESUND & KARMØY.

II. Giải điền kinh

1. nam 100m :

Lý thái Bảo	: Chi hội vùng Đông	hạng I
Nguyễn minh Kha	: TTN Bergen	— II
Diệp bảo Hoàng	: GOA	— III

2. nữ 100m :

Vy thị Hải Nam	: CLB Oslo	hạng I
Nguyễn thị Thu Thủy	: Sandefjord	— II
Dương thị Tuyết Hằng	: TTN Bergen	— III

3. tiếp sức NAM 100X400

TTN Bergen	hạng I
GOA	— II
CLB Oslo	— III

III. Bóng tròn

Hạng I	: TTN SANDEFJORD
Hạng II	: CHI HỘI VÙNG ĐÔNG/ KOLBOTN
Hạng III	: BERGEN I

VUA PHÁ LƯỚI : DƯƠNG SĨ HIẾU , BERGEN I (6 TRÁI)

IV. Bóng chuyền

1. nam :

Hạng I	: CLB Oslo
Hạng II	: TTN Bergen
Hạng III	: TTN Haugesund&Karmøy

2. nữ :

Hạng I	: CLB Oslo
Hạng II	: TTN Bergen
Hạng III	: TTN Sandefjord

VI. Bóng bàn**1. đơn nam :**

Nguyễn đình Bảo	: Øst-Agder	Hạng I
Đoàn C. Hồng Hà	: Haugesund	— II
Trần như Tuấn	: Bergen	— III

2. đơn nữ :

Vy thị Hải Nam	: CLB Oslo	— I
Liêu T. Phương Đông	: Bergen	— II

VII. Võ cầu**1. đơn nam :**

Nguyễn Châu Phú	: TTN GOA	— I
Võ Thành Chứa	: TTN Bergen	— II
Ngô Bửu Nghiệp	: TTN Bergen	— III

2. đơn nữ :

Liêu T. Phương Đông	: TTN Bergen	— I
Nguyễn T. Bích Hằng	: TTN Bergen	— II
Trần T. Quán Anh	: Sandefjord	— III

Cả khúc khai hoàn và hẹn ngày tái ngộ

Con thuyền hạnh phúc

Chàng trai Bình Định
Nàng gái Bình Tuy
Được tiên Vị Cổ xe dây chỉ hồng
Cũng từ máu chảy tràn sông
Bồi lũ Việt Cộng gieo trồng hiểm nguy
Nàng rời cửa biển Bình Tuy
Chàng từ Bình Định ra đi bằng thuyền ...

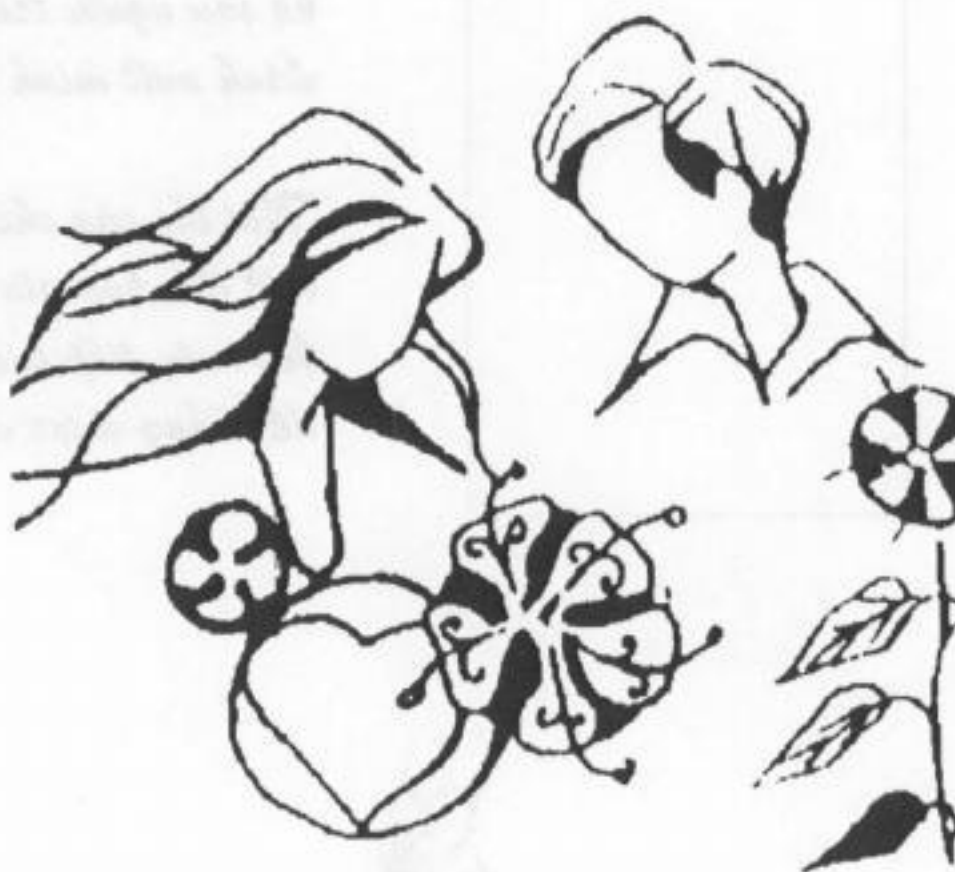
Ai ngờ hai ngã vượt biên
Cơ duyên đã đến chung miền Na Uy
Thân đơn từ buổi chia ly
Nhớ nhà nhớ nước, biết chi ngày về?
Anh ra quê
Em cũng ra quê
Hoa vừa hé nở hương về bên Nam!

Hợp hôn, kết nghĩa đá vàng
Nguyện cầu cho một Việt Nam hòa bình
Mai ngày đất nước hồi sinh
Trở về quê Mẹ chung tình nước non ...

Ơn Trời Phật sinh con ngoan
Khuyên dạy gắng học - Cội nguồn khắc ghi
Nội Bình Định
Ngoại Bình Tuy
Cũng từ nơi đây mãi đi đến bờ!

Hoa tươi như một nàng thơ
Nam vui như thể lá cờ vườn mây
Cũng trong hạnh phúc tràn đầy
Năm con khôn lớn mỗi ngày đẹp xinh.

● Nguyễn Văn Cường

Hội ngộ

Câu chuyện rơi dần vào bể tắc
tên nào mặt mũi cũng buồn so
hàn huyền mọi thứ mà khi nhắc
đến nỗi niềm kia vẫn thần thờ

Mười năm tụ họp mười thằng bạn
đưa đi đi tản đưa đi ghe
đưa thì đoàn tụ theo chân vợ
đưa cuối cùng đi diện H.O

Gặp nhau thì cứ vui như tết
những chuyện ngày xưa pháo nổ ran
những con đường cũ ngôi trường cũ
những môi tình thơ sáng tựa trăng

Những nỗi buồn vui đời tự nạn
những mảnh đời riêng lẻ éo le
những còn những mất trong tan tác
những ước mong sao được trở về

Là bỗng chìm sâu vào im lặng
dường như tránh cả mắt nhìn nhau
kể sau người trước cùng như đã
đánh mất mình trong cuộc biển dâu

Thôi thì cạn chén thêm lần nữa
biết đến bao giờ lại gặp nhau
bèo mây tiếp tục đời trôi dạt
để chẳng được đau cái nỗi đau

● Cung Vĩnh Viễn

GIẢI TÚC CẦU THẾ GIỚI 1994

Chuyện của những người không có banh

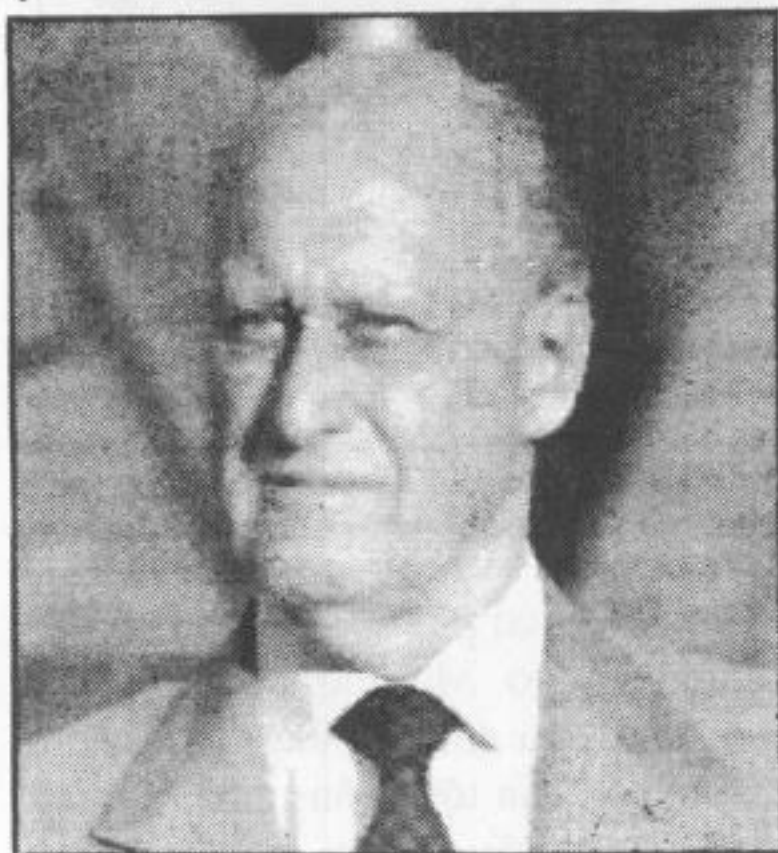
• Câu Đố câu đại

KINH TẾ

Tiền không!

Có thể nói Giải Túc là một áp phe lời ghê gớm nhất. Bạn cứ thử nghĩ coi, vào trận chung kết ngày 17 tháng 7 tại sân vận động Rose Bowl ở Pasadena, Cali có hơn một tỷ người theo dõi, có gì bằng không?

Ở Trung cộng, cứ hơn 50 người vây quanh trước màn ảnh nhỏ để coi. Phát ngôn viên của FIFA, Guido Tognoni cho biết là "không có một biến cố nào có số khán giả cao bằng giải FIFA". FIFA tuyên bố là tổng số khán giả kỳ này lên tới 31 tỷ so với lần trước là 26,5 tỷ.

Trùm FIFA: Joao Havelange

Giải FIFA đem lại khoảng 600 triệu đô, tính chung tiền quảng cáo và tiền bán vé. Tuy nhiên giải FIFA chỉ bắt đầu có lời từ năm 1974 khi Tổng Cục Túc Cầu Thế Giới (FIFA) mở rộng giải ra cho toàn thế giới tham gia.

Các cầu thủ như Maradona, Roberto Baggio hay Hagi có thể là những gương mặt nổi tiếng trong làng đá banh nhưng chỉ là tép riu trong thế giới FIFA. Những xi bông so (sponsor) chánh của giải FIFA gồm có Coca-Cola, General Motors, Fujifilm, Philips, MasterCard, Canon, Energizer, Gillette, JVC, MacDonald và Snic-

kers. Mỗi hãng đã chi cả triệu mỹ kim để được làm xi bông so và đặt quảng

cáo tại các sân banh.

FIFA, với đại bản doanh chánh tại Zurich, bỏ túi nhẹ nhàng 236 triệu đô về bản quyền phát hình, 200 triệu tiền vé và hơn 150 triệu tiền quảng cáo.

Các đội tham gia vào giải FIFA cũng nhận được khá nhiều tiền. Cứ mỗi trận tại Hoa Kỳ, tổng cục túc cầu quốc quốc gia nhận được 660.000 đô. Đội vô địch không những nổi tiếng thế giới mà túi cũng đầy tiền nữa.

Cỏ là tiền chứ không phải là cỏ rác.

Cỏ tại sân vận động Giants, New York sau trận đấu giữa Ý và Bulgari đã được gỡ bán. Cỏ thuộc loại Bermuda Turfgrass được trải đặc biệt cho giải FIFA và được đem bán đấu giá. Một mét vuông lên tới 120 đô!

Mỗi chàng một chiếc

Mỗi cầu thủ Saudi Arabia được một chiếc Volvo 850 khi về nước. Một thương gia Saudi Arabia tặng đẹp cho tất cả 22 cầu thủ mỗi người một chiếc xe để thưởng cho thành tích gặt hái tại giải FIFA. Tổng số tiền lên khoảng 5 triệu kroner.

Vé mắc như vàng

Giải FIFA được nhiều nhân vật nổi tiếng yêu chuộng, thí dụ như Kevin Costner, Maradona, Mac Enroe và cũng là nơi để chường mặt ra le lói với đời. Tất cả các trận đấu đều bán sạch hết vé. Ngoài chợ đen thì không thiếu nhưng rất mắc tiền. Trận Hoa Kỳ - Ba Tây giá lên tới 4.000 kroner. 12 trong 36 trận, số khán giả đã vượt trên sức chứa của sân. Vào trận Columbia - Thụy Sĩ, số khán giả lên tới 93.869 trong khi sân Stanford chỉ chứa được 91.794.

Cá độ và thua!

Một tay người Úc cá độ và thua 103.800 đô khi cá cho Romania và Columbia. Rất tiếc, Romania thua Thụy Sĩ và Columbia thua Hoa Kỳ. Ông Williams Hills, phát ngôn viên của hãng chuyên cá độ tại Luân Đôn, cho biết có hơn 5 triệu đô được đặt cho Columbia và số tiền tương đương cho Romania.

Muốn coi thì phải chi

Nếu bạn muốn lái xe đi coi đá banh thì phải chi khá bạo. Chỗ đậu xa xa giá 20 đô, chỗ đậu gần sân vận động giá từ 55 tới 120 đô. Thành phố San Francisco và Los Angeles thuê cỡ khoảng 2 tỷ.

CHÁNH TRỊ

Trung Cộng muốn đi

Nhà cầm quyền Bắc Kinh muốn hạn chế sự theo dõi giải FIFA. Nhật báo Nhân Dân kêu gọi khán giả điều chỉnh âm thanh lại vừa đủ nghe và tránh hoan hô khi banh thủng lưới. Lý do đơn giản là vì Trung Cộng bị lọt bả nhưng dân Tàu vẫn mê và theo dõi giải FIFA. Nhật báo Nhân Dân than phiền là dân Tàu ngu ít và có năng suất thấp.

Phụ nữ Iran được coi đá banh

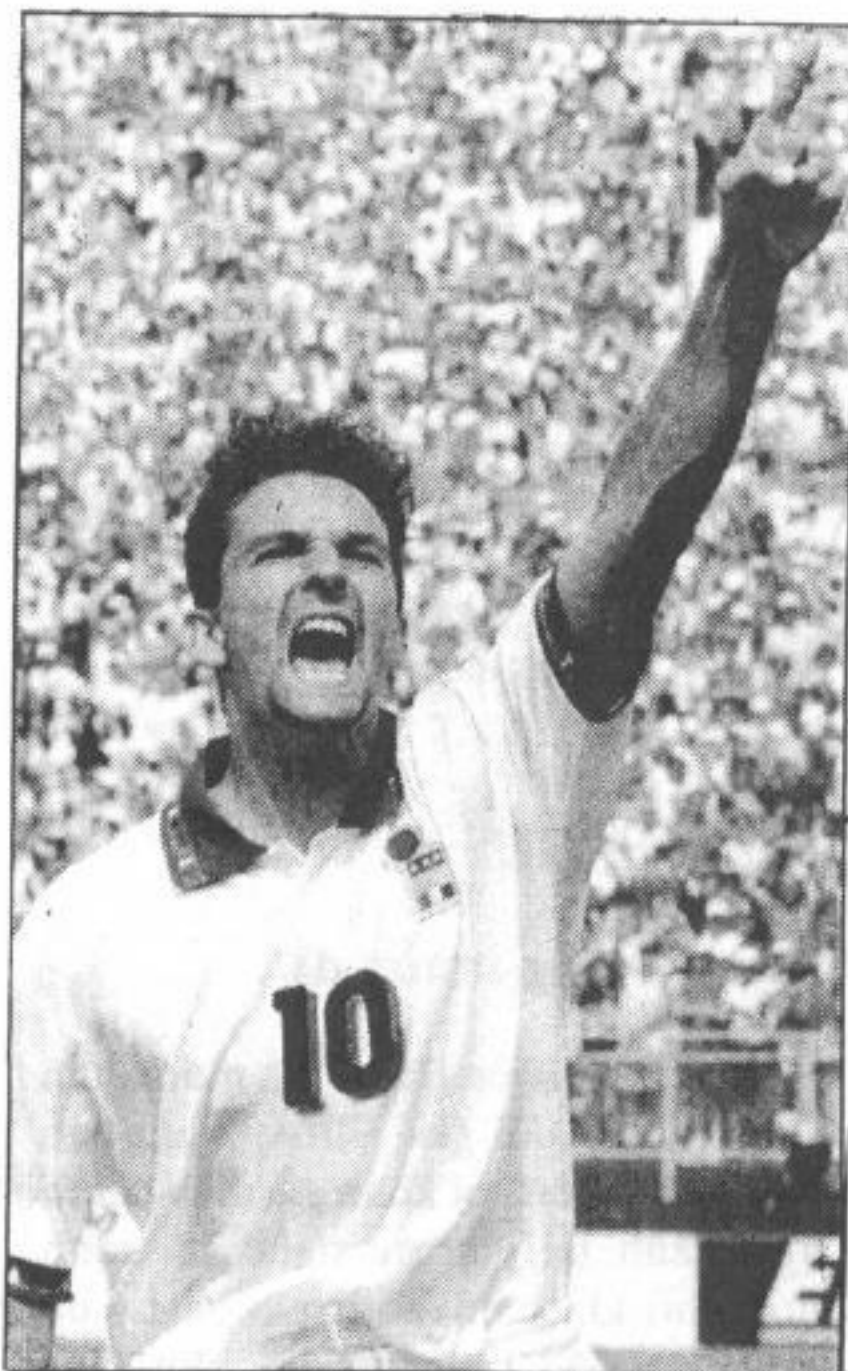
Lần đầu tiên sau cuộc cách mạng Hồi giáo năm 1979, phụ nữ Iran được phép coi đá banh tại sân vận động, theo sự tuyên bố chính thức của tổng cục túc cầu Iran. Sự thay đổi này được luật pháp Iran phê chuẩn vào ngày 18 tháng 7 nhân dịp giải túc cầu thiếu niên Á châu. Không phải ai cũng đồng ý vụ này. Báo Kayhan cho rằng quyết định trên "thiếu suy nghĩ và vội vàng" - Lý do gì mà phụ nữ có mặt tại sân banh và sự hiện diện của họ giúp ích gì cho các cầu thủ trẻ của chúng ta?

Fidel Castro mê Ba Tây

Trùm Cuba Fidel Castro hí hờn coi trận Ba Tây - Hòa Lan tại tòa đại sứ Ba Tây ở Havanna. Castro trước đây được Maradona tặng cho áo thun có chữ ký, nay đã bỏ Á Căn Đình ngả sang phía Ba Tây và coi đá banh chung với ngoại trưởng Ba Tây Celso Amorin.

TÔN GIÁO

Baggio, Một Phật tử ngoan đạo

Roberto Baggio, cầu thủ Ý nổi tiếng và có giá cao nhất thế giới là một Phật tử ngoan đạo. Được biết trước khi theo đạo Phật, Baggio thuộc loại rất du côn

và hung dữ trên sân nhưng sau đó thì anh ta trở nên điềm tĩnh. Chính Baggio cũng cho biết là mình đá hay hơn trước nhiều vì bình tĩnh và lúc nào cũng thấy rõ tình hình trên sân. Nghe đâu, Baggio sau giải FIFA có thể đi Nhật đá để vừa học đạo và vừa hốt bạc..

Miệng ăn mắm

Miệng ăn mắm ăn muối số một phải kể là miệng Pelé. Anh ta đoán đội nào thắng là đội đó thua xất bất xang bang và kỳ nào cũng vậy. Kỳ này, hồi lúc mở màn, Pelé cho là Columbia sẽ đoạt chức vô địch thì Columbia lọt ngay từ vòng đầu. Pelé sau đó lại nhảy sang cá cho đội Ba Tây làm cả nước Ba Tây muốn đứng tim. Có người kêu gọi Pelé hãy rút lại lời nói vì sợ xui cho đội Ba Tây. Nhưng rồi có lẽ kỳ này Pelé có sức miệng kỳ nên nói trúng phóc. Ba Tây đoạt cúp!

Trời là người Bun nhưng trọng tài là người Pháp!

Đó là lời tuyên bố của cầu thủ Bun Hristo Stoitsjkov, sau khi thua Ý vào

trận bán kết. Stoitsjkov bất mãn trọng tài người Pháp Joel Quiniou và cho rằng Bulgari bị mất ít nhất hai trái penalty. Anh ta cho rằng trọng tài trả thù cho Pháp. Cũng nên nhắc lại là Bulgari đã hạ Pháp ở vòng loại để được đi Hoa Kỳ.

Số 21 là số xui?

Con số 21 có phải là một con số xui chăng? Diego Maradona và Lothar Matthaus đều có lý do để ngẫm nghĩ. - Mục đích của tôi không phải là đoạt kỷ lục, đó là câu trả lời của Matthaus khi được cho biết là anh sẽ đá trận thứ

KẾT QUẢ GIẢI TÚC CẦU 1994

05.07 kl. 22.30 New York MEXICO e.e.o. (1) 2 BULGARIA str. (1) 4	10.07 kl. 18.00 New York BULGARIA 2 TYSKLAND 1	13.07 kl. 22.00 New York BULGARIA 1 ITALIA 2	17.07 kl. 21.30 Los Angeles FINALE ITALIA e.e.o. (0) 2 BRASIL str. (0) 3
02.07 kl. 19.00 Chicago TYSKLAND 3 BELGIA 2	09.07 kl. 18.00 Boston ITALIA 2 SPANIA 1	10.07 kl. 21.30 San Francisco ROMANIA e.e.o. (2) 6 SVERIGE str. (2) 7	16.07 kl. 21.30 Los Angeles BRONSEFINALE BULGARIA 0 SVERIGE 4
05.07 kl. 19.00 Boston NIGERIA 1 ITALIA e.e.o. 2	03.07 kl. 22.30 Washington SPANIA 3 SVEITS 0	09.07 kl. 21.30 Dallas NEDERLAND 2 BRASIL 3	
03.07 kl. 22.30 Los Angeles ROMANIA 3 ARGENTINA 2	03.07 kl. 19.00 Dallas SAUDI-ARABIA 1 SVERIGE 3	13.07 kl. 01.30* Los Angeles SVERIGE 0 BRASIL 1	
04.07 kl. 18.00 Orlando NEDERLAND 2 IRLAND 0	04.07 kl. 21.30 San Francisco BRASIL 1 USA 0		

Ý chắc chắn phải tới "dít"! Đó là ý của các cô Ý!

22 nếu Đức vào bán kết. Quả đúng như Matthaus nói, Đức thua Bulgari và Matthaus phải cùng với đội Đức cuốn gói đi về.

Diego Maradona, cũng như Matthaus tham dự giải FIFA lần thứ tư và hy vọng được vào chung kết ba lần liên

tiếp nhưng bị bắt vì "doping". Anh ta bị bắt trước khi đá trận thứ 22.

Cả hai đều là thủ quân và đều mang áo số 10. Maradona lãnh cúp vào năm 1986 và Matthaus cùng đoạt cúp với Uwe Seeler và Wladylaw Zmuda vào năm 1990.

XÃ HỘI

Tay đâu rồi?

Cảnh sát Tây Ban Nha vẫn truy lùng cánh tay của nữ thần Hy Lạp Cybele, một di tích nổi tiếng của thủ đô Madrid. Khán giả Tây Ban Nha đã chặt tay Cybele sau khi Tây Ban Nha hạ Thụy sĩ 3-0. Thị trưởng Madrid kêu gọi dân Tây Ban Nha nên tìm cách ăn mừng khác văn minh hơn là chặt tay một di tích quý báu có từ 212 năm.

Dùng nạng làm cờ

Khán giả đã dùng nhiều mảnh để phát cờ tại sân vận động. - Dân chúng giả bộ què và phải chống nạng. Khi vào trong sân thì rút cờ từ trong quần lót và dùng nạng để thượng cờ lên, theo lời cho biết của ông John Hagarty, phát ngôn viên của cảnh sát. Cờ thì được phép mang vô sân nhưng cán thì không được vì có thể sử dụng như vũ khí. - Chúng tôi bó tay vì không thể

tịch thâm nạng được!

Gác mê đá banh, 23 thiếu niên đào tẩu

23 thiếu niên đã trốn khỏi trại giáo huấn tại Bangkok. Những người canh gác quá mê coi đá banh đã quên canh. Các em đã cắt lủng song sắt cửa sổ và trốn thoát. Các em ăn cắp một chiếc xe buýt và một chiếc taxi trốn mất dạng. Ba tay sau đó bị bắt lại nhưng 20 tay còn lại vẫn còn sống ngoài vòng pháp luật.

Thái cũng mê!

Học sinh tại Thái Lan được coi đá banh xả láng vì trường học đóng cửa vào ngày thứ hai 18 tháng 7. Trận chung kết diễn ra vào lúc 2 giờ sáng. Một anh chàng Thái mê đá banh khác, đã vỗ tay hoan hô khi Baggio làm bàn trong trận Tây Ban Nha mặc dầu hai tay bị băng bột! Thủ tướng Thái và thủ tướng Đại Hàn đi họp trễ 20 phút vì cả hai đều coi trận Đại Hàn - Bolivia.

Mê quá là mê

Tù tại Bangladesh dọa sẽ tuyệt thực nếu không được phép theo dõi giải Túc Cầu Thế Giới. Dân chúng Bangladesh cũng dọa sẽ tấn công nhà máy điện vì bị cúp điện quá nhiều lần. Chánh quyền cũng hứa sẽ cố gắng ưu tiên cung cấp điện trong những lúc có đá banh. Sinh viên tại Bangladesh cũng không chịu thi vào ngày 18 tháng 7 tức ngày sau trận chung kết và giờ thể dục thầy giáo đến gần.

Dân bắt cóc mê đá banh

Ba của cầu thủ Romario, Edevair, 64 tuổi bị bắt cóc vào đầu tháng 5 trước khi giải Túc cầu bắt đầu. Những kẻ chủ mưu đã đòi 7 triệu đô tiền chuộc. Romario cho biết là không có tiền mặc dầu anh đã cho Barcelona và lãnh hơn 25 triệu mỗi năm. Romario tuyên bố là sẽ không tham dự giải FIFA nếu ba không được thả. Cả nước Ba Tây liên nổi giận. Các chủ mưu cũng mê đá banh và dưới áp lực của dư luận đã thả ông Edevair. Cũng nên kể thêm là ở Ba Tây, rất ít người toàn mạng khi bị bắt cóc.

Mức phạm pháp giảm sút

Giải FIFA đã làm giảm mức phạm pháp tại Mạc Tư Khoa. Một cuộc thăm dò của nhật báo Moskva Vetsjernaja cho biết mức phạm pháp đã giảm 70 phần trăm trong suốt giải.

Đình công đòi lên lương và để coi đá banh

64 phần trăm công nhân hãng đóng tàu Hyundai tại Đại Hàn đình công ba tiếng vào một buổi sáng thứ sáu. Lý do là để đòi lên lương nhưng lại đứng vào lúc trận Đại Hàn gặp Bolivia. 25.000 công nhân được thoải mái coi trực tiếp trận này trong giờ làm việc.

Mất giờ làm việc

Kinh tế gia Áo Ernst Hofbauer đã suy tính sự thiệt hại về kinh tế của Áo quốc. Theo ông ta, coi ti vi làm mất khoảng 5 triệu giờ làm việc. Số giờ này tương đương với khoảng 584 triệu kroner.

Phụ nữ ít bị hành hạ, Nam giới bị tấn công

Tại một số các quốc gia Hồi giáo thì mức độ phụ nữ bị phụ quân tẩm quắc giảm xuống một cách đáng kể. Các ông mê đá banh quên đá các bà. Song song tại Bắc Âu thì số mày râu bị búp gia tăng một cách đáng ngại. Tại Thụy điển thì thật là tốt đỉnh, một bà đã đâm chết ông bạn đời (samboer) một cách tức tưởi. Ông ta chỉ có một cái tội là muốn bà ta cùng coi đá banh với ông ta. Khi Thụy điển phá lưới Kamerun thì ông ta vào phòng ngủ kêu bà dậy coi. Bà nổi điên, xách dao đâm ông lòi phero chết tươi.

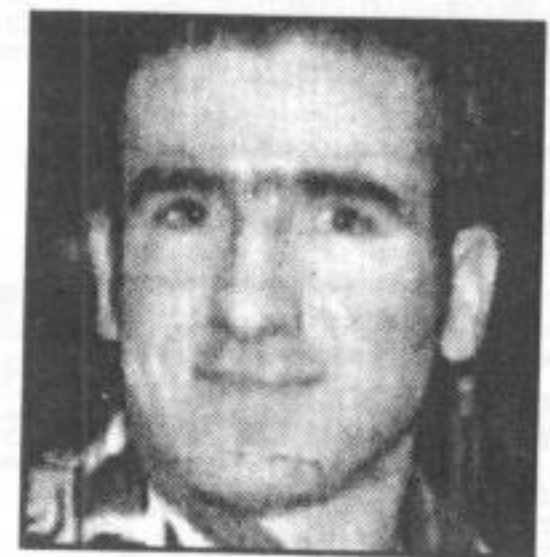

Cầu thủ Dunga và Romario

Thua vợ

Một anh chàng người Albania, nghèo không có tiền, đem vợ đi đánh cá trận Á Căng Đình - Bulgari. Anh ta chắc chắn Á Căng Đình sẽ thắng nhưng rất tiếc Bulgari thắng 2-0 và vợ anh phải đi theo kẻ thắng độ, theo bản tin của báo Albani. Anh chàng mất vợ đi thừa cảnh sát nhưng bản tin không cho biết là vợ anh ta có trở về hay không.

Giỡn mặt, Eric Cantona bị công

Cầu thủ Pháp Eric Cantona đá cho Manchester United bị cảnh sát công tay trước khi trận Ba Tây - Thụy Điển bắt đầu. Cantona tham dự với tư cách bình luận gia cho đài truyền hình Pháp. Cantona không chịu ngồi xuống khi nhân viên an ninh biểu và bị cảnh sát công tay dẫn ra khỏi sân. Sau đó nhờ sự can thiệp của FIFA, Cantona được trở vô sân nhưng không có ý kiến gì về vụ xảy ra và bỏ về khách sạn trước khi trận đấu chấm dứt.

Tên cầu thủ Ba Tây

Nhật báo Daily Telegraph đã tìm kiếm xuất xứ biệt danh của các cầu thủ Ba Tây. Dunga là tên một trong bảy chú lùn trong chuyện Bạch Tuyết bảy chú lùn. Zinho có nghĩa là Mini. Cafu thì khó dịch ngắn gọn nhưng đại khái có nghĩa là "hay gái đầu".

O.J.? Oh, No.

Cầu thủ Martin Dahlin bây giờ có biệt hiệu là O.J. Một chiêu đãi viên hàng không thấy Dahlin giống O.J.Simpson, cũng cầu thủ đá banh nhưng không phải banh tròn mà là banh cà na (american football). O.J.Simpson vừa bị kết án giết vợ, làm chấn động cả Hoa Kỳ. Martin cho biết là phản ứng đầu tiên của anh là trả lời:

O.J. Simpson

"Oh, No" nhưng cô ta cho biết đó là một lời khen vì O.J. Simpson rất bảnh trai. Martin cho biết là anh ta không biết O.J. Simpson là ai trước khi qua Mỹ.

SỨC KHOẺ

Qua đời vì hết "pin"

Hai đêm thức trắng trước màn ảnh nhỏ khiến cho anh chàng mê đá banh Lo Chon Yin ở Ma Cao kiệt lực. Ban ngày, anh bán tại quán cà phê, ban đêm thì anh ta thức suốt để coi đá banh. Anh chàng 37 tuổi này không chớp mắt từ thứ sáu khai mạc giải cho tới thứ hai và bị đứng tim, ngã gục tại quán.

Phá lưới nhà, phải đền mạng

Cầu thủ Columbia Andreas Escobar bị bắn chết một cách tàn nhẫn khi ra khỏi một vũ trường tại thành phố Medellin. Andreas trút hơi thở cuối cùng tại bệnh viện. Anh bị trúng tất cả 12 phát. Cảnh sát cho biết lý do anh bị giết là vì anh đã tự đá thủng lưới nhà khiến Columbia thua Hoa Kỳ 1-2.

Đội "hươu cao cổ"

Na Uy là nước có nhiều cầu thủ được tuyển vào đội "hươu cao cổ". Sau đây là các cầu thủ trúng tuyển:

Cao 1m 98: Ed De Goej, Edwin Van de Sar, Hòa Lan.

Cao 1m 95: Jurgen Sommer, Hoa Kỳ.

Cao 1m 94: Jostein Flo, Na Uy.

Cao 1m 94: Rune Bratseth, Erik Thorstvedt, Na Uy. Kenneth Andersson, Magnus Hedman, Thụy Điển. Antonios Minou, Hy Lạp. Philippe Albert, Belgia. Elvez Zaugue, Mễ Tây Cơ. Brad Friedel, Hoa Kỳ.

Martin Dahlin

Đứng tim

Khi Ba Tây phá lưới Nga thì anh Mohammad Ferdous, 48 tuổi, người Bangladesh, chịu hết nổi. Anh ta hò hét và sau đó ngã quy. Anh ta được đưa vào bệnh viện và trút hơi thở cuối cùng một lúc sau đó.

Ông Julio Pelzo, người Á Căn Đình, 43 tuổi đã đứng tim khi Gheorghe Hagi phá lưới lần thứ ba trong trận Romania - Á Căn Đình. Ông Julio chết tại tư gia trước ti vi.

Anh ta cho biết mỗi lần thiu thiu ngủ thì lại thấy mình làm bàn và giết mình. Đêm đó, tôi làm bàn khoảng 30 lần.

Chống bệnh AIDS

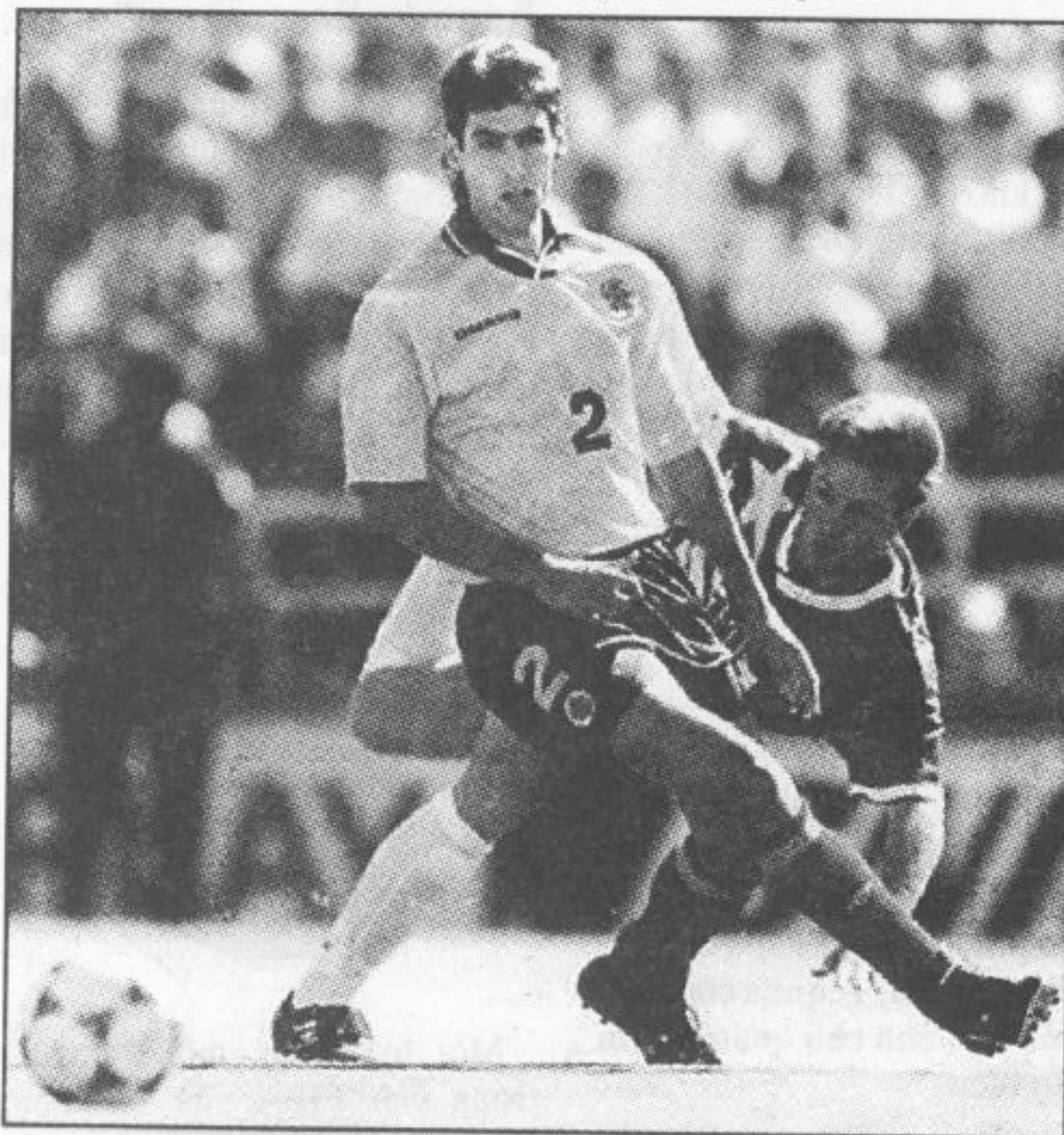
Bộ trưởng Y Tế Thái cho biết giải túc cầu FIFA rất hữu hiệu trong việc ngăn chặn bệnh AIDS. Nam giới ngồi nhà coi ti vi thay vì viếng thăm các ổ điểm. Theo lời Teunjai Nu Oopala thì các bà nội trợ mong giải FIFA kéo dài mãi mãi. Tình trạng tương tự cũng diễn ra tại Roma, các cô gái đứng đường phải chịu đựng không.

Bị bắn chết

Một cậu bé 15 tuổi bị một em họ bắn chết khi Ý thắng Nigeria. Cậu bé lộn đạn mã tử với đạn thiết. Tai nạn xảy ra tại một làng nhỏ ở Ý.

Má Stoitsjkov ngã quy

Má của Stoitsjkov ngã quy khi con trai của mình phá lưới Đức san bằng tỷ số 1-1 vào phút thứ 76. Bà được đưa

Cầu thủ Columbia Andreas Escobar

Làm bàn ngủ không được

Cầu thủ Mỹ Thomas Dooley cho biết chỉ ngủ được một tiếng đồng hồ vào đêm trước trận Hoa Kỳ - Thụy Sĩ.

vào bệnh viện nhưng bác sĩ cho biết là không có gì trầm trọng. Bà chỉ quá xúc động thôi khi thấy con mình ghi quá. Bà không thấy lúc Bulgari hạ Đức 2-1 vì đang trên đường tới bệnh viện.

Romario, người hùng năm 1994

THỨC ĂN THỨC UỐNG

24.000 chai

Túc cầu và nóng nực đã làm cho các ủng hộ viên khô cổ. Trong trận Mỹ Tây Cơ và Ái Nhĩ Lan tại Orlando, đã bán được 24.000 chai nước. Riêng về con số la ve tiêu thụ thì các quán chung quanh sân vận động từ chối tiết lộ con số chính xác và chỉ cho biết là bán được rất nhiều.

Rượu Tequila chỉ dành cho kẻ chiến bại.

Sofia, thủ đô Bulgari đã ăn mừng tương bừng khi Bulgari hạ Mỹ Tây Cơ qua phạt đền. Dân chúng đã tập trung tại công viên để theo dõi qua màn ảnh lớn. Sau chiến thắng, nhiều quán rượu đã đãi miễn phí tất cả các loại rượu chỉ trừ rượu Mỹ Tequila. Tequila chỉ dành cho kẻ chiến bại, anh chủ quán Marin Stojnev cho biết.

Các món ăn thật "tưng"

Tại Calcutta, Ấn Độ, một loại bánh mì được đặt tên là Beckenbauer. Một loại kem được mang tên là Klinsman. Maradona thì là một món cơm chiên và Platini là một món khoai tây chiên

(chips).

Không thích bia lon

Tòa đại sứ Saudi Arabia tại Hòa lan đã chính thức phản đối hãng bia Amstel vì hãng này đã in cờ các quốc gia tham dự giải túc cầu FIFA, trong đó có Saudi Arabia, trên các lon bia. Bia rượu bị cấm tuyệt đối tại Saudi Arabia. Hãng Amstel đã xin lỗi nhưng không thu lại các lon bia.

Mê rượu

Đội Nga mang tiếng là bợm nhất. Sau khi thắng Kamerun 6-1 thì đội Nga đã nhậu say túy lúy và phải bỏ tập ngày hôm sau. Báo chí đã phanh phui rằng đội Nga đã say mềm khi tới Cali, nhiều cầu thủ không thấy đường rời máy bay. Trong cuộc hội kiến với thị trưởng Cali, sau bài diễn văn chào mừng, nhiều cầu thủ không vỗ tay được vì hai tay không tìm thấy nhau.

KỸ THUẬT

Kontakt linser "mát"

Để tránh bị chói nắng, tất cả cầu thủ của đội Hòa Lan được trang bị một loại kontakt linser "mát". Những cầu thủ không cận cũng thử loại linser này có công dụng như kiếng mát vậy. Frank De Boer rất khoái chí và cho rằng mát mắt nhưng các cầu thủ khác thì chê vì không quen đeo linser.

Loại banh mới "Questa"

Một loại banh mới được lăng xê trong giải FIFA vừa rồi mang tên Questa, đã làm cho các thủ môn chơi với vì bay mau hơn và "ép phê" hơn. Loại banh này do hãng Adidas chế. Mặt banh gồm 32 miếng, thay vì 18 hay 25 như các banh thường và như vậy làm tăng sự cọ xát và độ xoáy của banh. Banh "Questa" nhỏ và nhẹ hơn banh thường. Banh có năm lớp:

Lớp 1: (ngoài hết): bằng Elastometric Polyurethane, làm giảm sức cản của gió và tăng tốc độ cũng như độ bay từ 10-15 phần trăm.

Lớp 2: bằng Mút Polyethen ép. Khi banh bị đá mạnh thì hấp thụ ít năng lượng và do đó bay xa hơn.

Lớp 3,4: lớp nổi

Lớp 5: bằng 4 lớp bố để giữ cho banh không bị méo.

Mỗi đội một cách

Các đội banh có cách ăn mừng khác nhau. Đội Saudi Arabia sau khi thắng đội Bỉ đã đọc kinh trong phòng thay đồ. Đội Bulgari thì ăn mừng bằng cách chuyền tay chai uýt ki. Độc đáo hơn nữa là vào trận kế tiếp thì chai uýt ki cũng lại được chuyền tay nhưng kỳ này trước khi vào trận.

Đá banh nhưng không được coi đá banh

Đội Bỉ có thể nói là đội xui nhất vì trú ngụ tại một khách sạn chỉ có vồn vện một đài, không coi đá banh được. Các cầu thủ và huấn luyện viên tức giận, góp mỗi người 1.000 kroner để mua một ăng-ten Parabol bắt đài lấy.

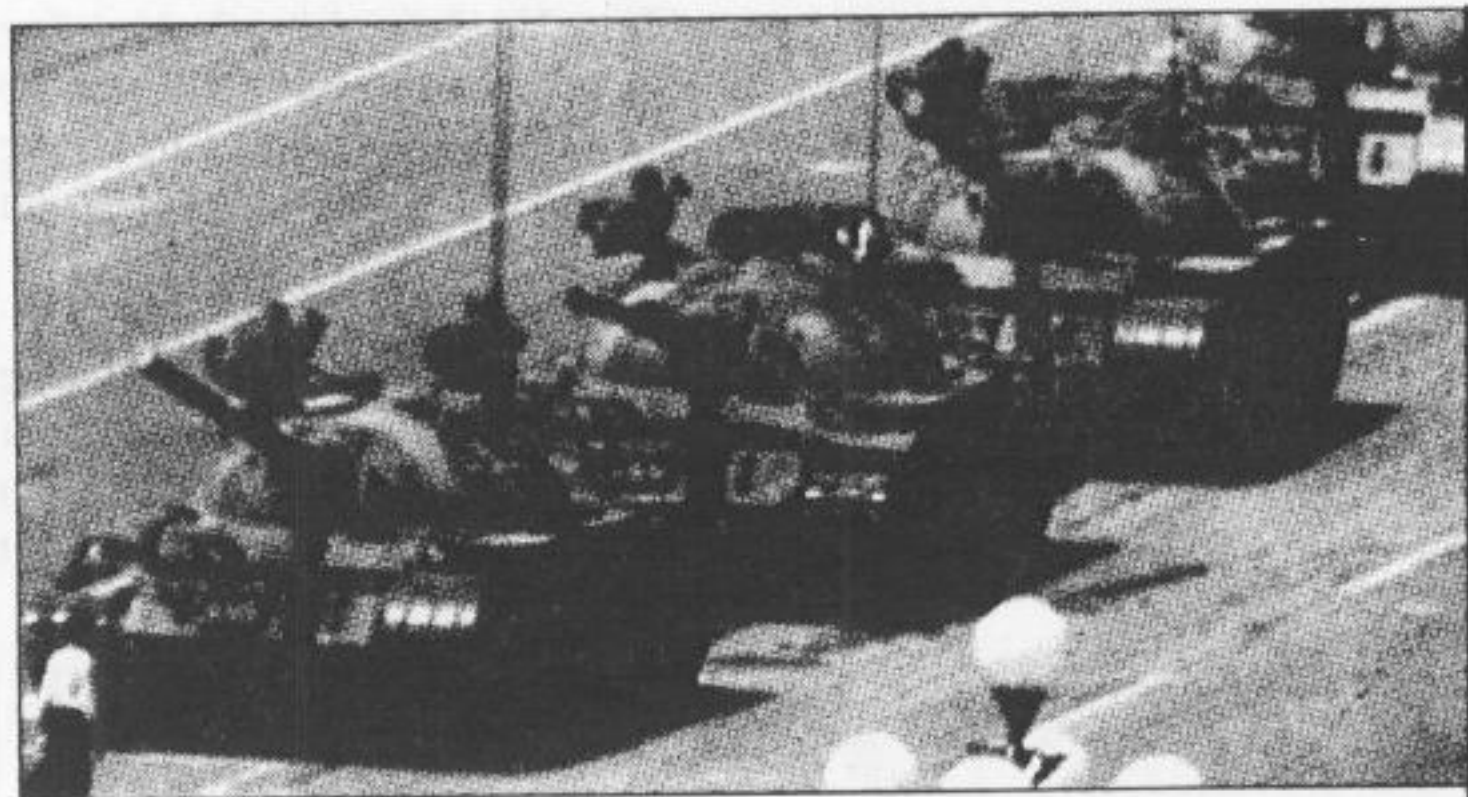
Chó thể banh

Nước nào mà lại kỳ cục đến nỗi đòi thể trái banh với con chó trong môn túc cầu? Hoa Kỳ chớ còn ai nữa! Trên tờ Dallas Morning News, có một độc giả phát biểu đề nghị, thay vì dùng trái banh thì thể bằng một con chó. Anh ta cho rằng môn túc cầu sẽ hấp dẫn hơn nếu trái banh biết chạy né các cầu thủ.

Cầu thủ Claudio Reyna có cách tập dợt đặc biệt!

NƯỚC MẮT THIÊN AN

Trả em nước mắt Thiên An

Giữ làm gì hồi những tan tác đời

Mai này sử viết câu rơi

Sáng trên thép giấy vang trời Chính Ca.

Muốn đi đến phòng họp bằng con đường ngắn nhất, phải băng qua hàng loạt chướng ngại vật, hàng rào do các sinh viên dựng lên. Ngại phải bị hỏi giấy tờ lỗi thời, Linh đành đi một đường vòng, tuy hơi xa nhưng đó cũng là dịp để cho đầu óc bớt căng thẳng sau mấy tiếng chúi đầu, chúi mũi vào sách vở. Vốn là một học sinh cần mẫn và siêng năng, nên dù tình thế đang lộn xộn, Linh vẫn tự dành riêng cho mình mấy tiếng trong ngày để ôn lại bài vở cho kỳ thi sắp tới, dù không biết đến bao giờ. Nghĩ đến những ngày tháng tới, Linh buồn bã buông tiếng thở dài. Cuộc sống càng ngày càng khó. Một chút nới lỏng về kinh tế quả thật có làm thay đổi đôi chút đời sống người dân, nhưng là những người dân có thể Đảng, có gốc mạnh và quen lớn. Còn những người như Linh và gia đình thì vẫn như xưa. Tệ hơn thế nữa, tình trạng nới lỏng kinh tế không có sự kiểm soát chắc chắn và kế hoạch rõ ràng để đưa đến tệ trạng tham nhũng và đó cũng là một trong nhiều nguyên nhân chính đưa đến cuộc nổi dậy của sinh viên Trung Quốc.

Giơ tay lên túi áo sờ thử xem thẻ sinh viên có còn nằm ở chỗ cũ không. Khi biết chắc chắn, Linh mới buông tay xuống đồng thời nở một nụ cười như tự chế điều cho sự cẩn thận quá đáng của mình. Khéo lo xa thì thôi. Thì những sinh viên đứng xoát giấy nào phải ai xa lạ đâu. Đều là bạn cùng lớp hoặc cùng ngành với Linh cả mà. Cả ngày đi ra đi vô đụng đầu chào hỏi nhau đã nhẵn mặt. Nếu có sơ ý làm mất thẻ sinh viên thì chắc cũng không đến nỗi nào. Không như ba anh thanh niên trẻ, tự nhận là sinh viên nhưng lại không có giấy tờ chứng minh. Hỏi học ban nào thì ú ớ đáp không xuôi, lại không chỉ được người học cùng lớp với mình, hiện đang bị nhốt trong phòng kín tình nghi gián điệp. Hôm nhìn mấy anh ấy bị trói, bắt quỳ giữa trời cho mọi người nhận diện, Linh thấy hơi áy náy, bất nhẫn trong lòng nhưng không biết nói sao. Đành là có hơi tàn ác đó, nhưng biết sao được vì đó là biện pháp duy nhất ngăn chặn không cho những tên công an giả mạo sinh viên, trà trộn vào hàng ngũ sinh viên để khuấy động, phá rối. Những phản ứng tự nhiên của con người trước tình thế, ít nhiều cũng bị ảnh hưởng bởi xã hội mà họ đang sống. Mà xã hội cộng sản thì đầy đầy

nghe ngờ, thủ thế thì sự cẩn thận, thoát trông có vẻ quá đáng của Linh, ầu cũng chỉ là chuyện thường tình.

Mãi suy nghĩ không để ý, Linh loạng choạng xém té vì vướng chân vào một cuộn dây ai đó quăng bừa bãi giữa lối đi. Linh cúi xuống lượm cuộn dây lên, quấn lại gọn gàng rồi bỏ vào túi xách đeo bên hông. Biết đâu sau này lại không có dịp dùng đến. Ngẩng mặt nhìn lên, quang cảnh chung quanh làm Linh mỉm cười. Trên quảng trường rộng lớn, lều trại sinh viên mọc lên san sát. Đó đây, từng bếp lửa đã chiến được dựng lên vội vàng, đang tí tách lửa hồng dưới những nồi cơm bốc hơi thơm ngát. Từng đám sinh viên họp thành từng nhóm nhỏ bàn tán, chơi đùa, ca hát. Có những cặp tình nhân tay nắm tay, thông thả dạo quanh hoặc ngồi tình tự dưới những tàn cây, bệ đá. Những chiếc xe buýt nằm chõng gọng, buồn thiu bên cạnh không biết cơ man nào là giường, tủ, bàn, ghế làm thành một vòng đai nhỏ. Quang cảnh tuy xô bồ, hỗn độn nhưng lại có vẻ ấm áp, thân yêu. Giữa lúc chiến tranh (nếu có thể gọi đây là chiến tranh), lạ làm sao, lại có vẻ bình yên hơn bao giờ hết. Đột nhiên, Linh bỗng thấy yêu thích cảnh và không khí này vô cùng! Sống quá lâu dưới chế độ cộng sản, con người như bị giam hãm trong những hàng rào do Đảng và chính mình (!) dựng lên. Con người lúc nào cũng bị gò bó, đóng khuôn trong vòng đai chủ nghĩa chật hẹp, và cứ mãi loay hoay giữa mớ ngôn từ khô khan, vớ vẩn. Cái ta láo lếu bao giờ cũng được thổi phồng, đề cao còn cái tôi nhỏ bé thì bị vùi dập phủ phàng. Hạnh phúc của một tập thể phải được xây dựng bằng hạnh phúc của mỗi cá nhân. Nếu cứ nhân danh hạnh phúc của một thứ tập thể trừu tượng nào đó để thắng tay tiêu diệt hạnh phúc hiện hữu của từng cá nhân một thì thử hỏi thứ hạnh phúc đó có thật và có đáng để xây dựng hay không? Con người sống trong chủ nghĩa cộng sản đã bị chính những giáo điều phi lý và sắt máu của chủ nghĩa đó vây hãm, câu thúc. Chiếc vòng kim cô chủ nghĩa xiết chặt lên đầu mỗi người dân, hay nói đúng hơn, những con thú bị làm vật thí nghiệm cho một mục tiêu không tưởng. Hạnh phúc nào hơn được sống và tự chọn cho mình một cách thế sống. Đau khổ nào hơn bị buộc phải sống ở những cảnh đời không đáng

sống. Trút bỏ bộ quần áo cứng đơ chủ nghĩa, trở về với con người thật của mình, sống bằng trái tim và đối xử với nhau bằng tình người, đó có phải là tâm trạng của sinh viên Trung Quốc bây giờ không mà sao giữa hiểm nguy lại có vẻ thanh thản, yêu đời?

Giờ suy nghĩ của Linh bị cắt đứt bởi tiếng hát của một người thanh niên. Lời hát và điệu nhạc làm Linh chú ý. Rẽ qua tay mặt, đi thêm chút nữa, Linh thấy một nhóm sinh viên đang quây quần ca hát. Người thanh niên cất cao giọng, tay lướt nhẹ trên phím đàn. Lời ca làm Linh xao xuyến.

*Anh cũng thêm nghe em ru anh
tiếng ầu ơ bao giờ chẳng ngọt
nhưng đất nước đang tận
cùng đau xót
Lẽ nào ca mãi điệu ru hời.*

*Anh cũng thêm cúi xuống
hôn em
khi đất nước chìm trong cơ
cực
hạnh phúc nhỏ hóa ra nỗi
nhục
anh ngại ngần không dám
hôn em.*

(Thơ Nguyễn Thái)

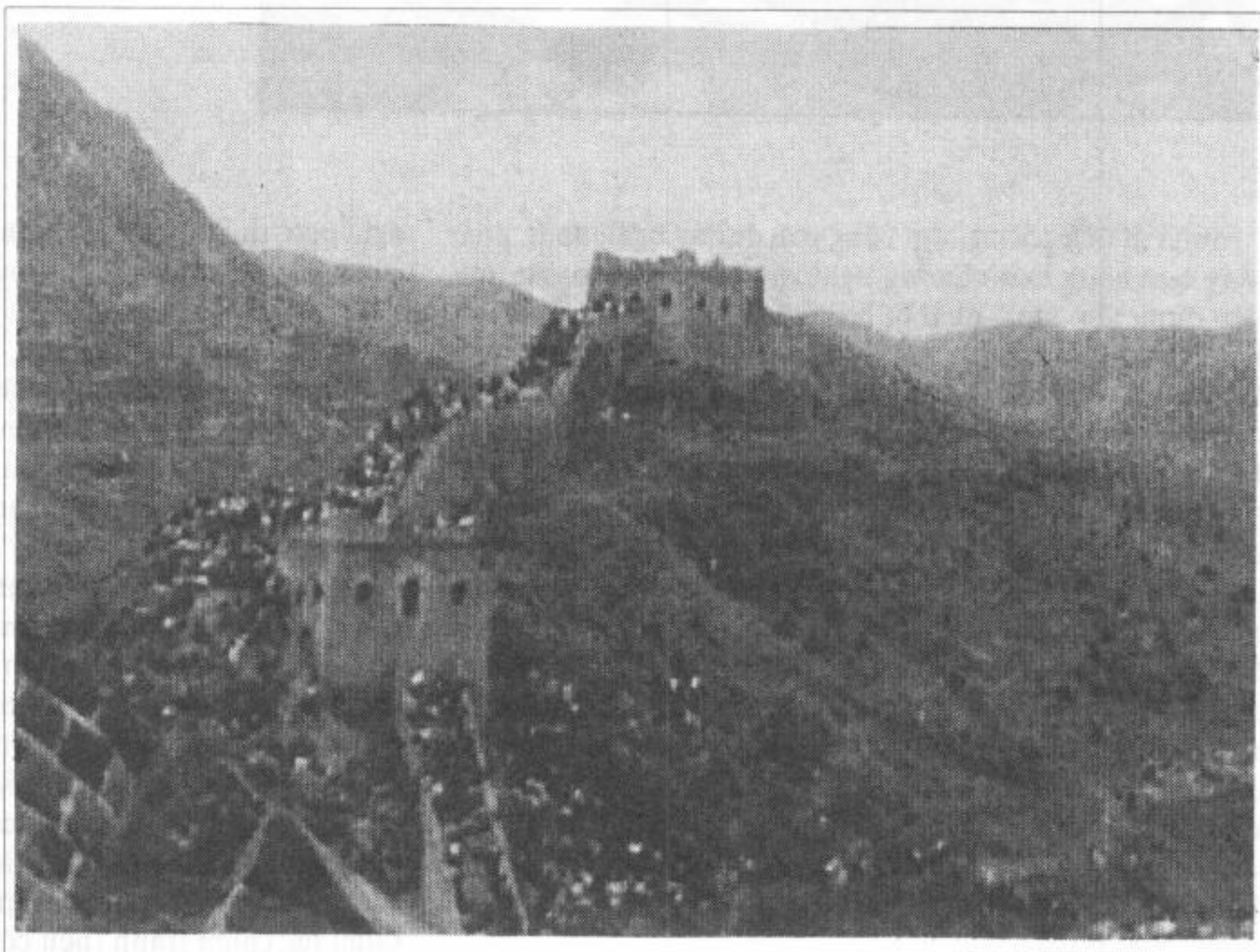
Chân bước đi mà lời ca còn vương vấn mãi. Bất hạnh cho dân tộc nào có những lãnh tụ chỉ biết trao chuốt mặt mũi để dựng tượng, chụp hình mà không ngó ngàng gì đến nỗi khổ của dân tộc đó. Trung Quốc, đau đớn làm sao lại có quá nhiều những lãnh tụ như thế. Nay nhé, nhìn lại mà xem. Tượng và hình

ao chủ tịch cùng khắp. Đâu đâu cũng có. Hóc hẻm nào cũng có. Chân dung của người to lớn treo ở Tiền Đình, thán nhiên nhìn ra bên ngoài, nơi neho nhóc một lũ sinh viên khốn khổ họp nhau đòi quyền sống. Nhà nước thừa tiền in hình, đúc tượng nhưng lại thiếu ngân khoản lo cho dân hạt cơm, manh áo.

Trung Quốc có một lịch sử dài chiến tranh và nước mắt. Đây là sân khấu của biết bao tấn tuồng đời cay đắng. Anh hùng xả thân vì nước thật nhiều nhưng cũng không thiếu những tên gian thần, nịnh hót. Nhạc Phi trung thần và Tần Cối xiểm nịnh là một thí dụ. Mộng bá đồ vương được xây dựng bằng máu của người dân. Thế nhưng yếu tố chính và quan trọng đó - **người dân** - lại không được trọng vọng, nể vì. Kinh Kha và Tần Thủy Hoàng là một thí dụ khác. Ngày tráng sĩ Kinh Kha giong thuyền ra sông Dịch lãnh lệnh hành thích vua Tần, đâu có phải vì vua Tần độc ác hoặc vì tiếng kêu than của dân chúng, mà chỉ vì muốn báo đáp lại tấm

thịnh tình của Thái tử Đan, muốn đền ơn tri ngộ kẻ đã đãi mình vào hàng thượng khách, với đôi tay ngà của người đẹp đặt trên mâm bạc. Tần Thủy Hoàng cũng thế. Xây Vạn Lý Trường Thành bằng xác và máu của người dân, thâm ý bạo chúa chỉ muốn gìn giữ ngai vàng chứ đâu vì muốn bảo vệ dân chúng trước vó ngựa Hung Nô. Yếu tố người dân vắng bật, dù chính họ là hạt nhân, là o của một xã hội. Còn Mao Trạch Đông? Du nhập chủ thuyết Cộng Sản vào Trung Quốc, có thật Ông muốn đem lại hạnh phúc cho người dân bằng chủ thuyết đó?

Đây cũng là nơi phát xuất và truyền bá những tư tưởng lớn làm nền cho hạnh phúc nhân loại. Phật Giáo dạy ta luật nhân quả. Khổng Giáo dạy ta cách cư xử ở đời. Lão Giáo dạy ta lẽ vô vi trong trời đất. Nhưng tất cả, buồn thay, lại

M có vẻ như chịu thua, bỏ tay trước một thứ đạo khác: Cộng Sản.

Chẳng cần phải đào sâu tận gốc rễ. Không cần phải nhìn ở đâu xa. Ở ngay đây thôi. Trên từng con phố. Trên từng nóc nhà. Trên từng nền đất ổ gà lồi lõm. Trên từng vách ván lung lay. Trên từng màu áo xanh đồng nhất. Trên từng gương mặt nhăn nhoe u uất. Trên từng âm thanh buồn xo của vòng quay xe đạp nặng nề và trên từng hạt bụi nhỏ li ti phủ lên những tang thương của đất nước. Ở đâu cũng chìm lắng một màu nâu đen thảm hại. Nằm sâu trong lớp vỏ ngoài tưởng chừng hồ hởi và linh động kia là cả một biển đen chán chường, tuyệt vọng. Mía may thay, tượng Mao chủ tịch hiện ngang đứng kia, chân dung của người hồng hào ở đó và những lời dạy của người sang sảng đâu đây.

Còn đau đớn nào hơn cho một dân tộc phải sống bằng lời nói của một người đã chết? Nên văn minh nhân loại tiến

về phía trước bằng những bước chân khổng lồ mang hia bảy dặm, thế mà ở đây vẫn còn ì ạch khiêng mãi tảng đá chủ nghĩa để xây dựng thiên đường giấy bằng đôi tay và đôi chân chai cần, nứt nẻ. Nằm nhai lại mớ giáo điều cũ rích như những tên đồng bóng đầu phải là thái độ hợp thời. Hãy để yên Mao Trạch Đông với chủ thuyết hay tư tưởng cũng thế, của ông ta. Bởi nó đã không đáp ứng được nhu cầu cần thiết và cấp bách của người dân. Hạt cơm, manh áo và một cuộc sống tương đối đâu phải là những đòi hỏi quá đáng tại sao không thực hiện được?

Phòng họp vắng tanh làm Linh ngạc nhiên. Hay là mình lầm nơi? Hôm qua anh Quang dặn rõ ràng ở đây mà! Nhớ đến Quang lòng Linh ấm lại. Cả mấy tuần nay bận rộn công chuyện, hai đứa có lúc nào được gần nhau lâu đâu. Quang là "xếp lớn" của Linh nên gặp nhau lần nào cũng chỉ trao đổi dăm ba câu là phải chạy đi lo những việc anh giao. Quang là một trong những người lãnh đạo sinh viên nên bận bịu vô cùng. Nhiều lúc thấy Quang quá hăng say mà không lo lắng gì đến thân mình, Linh có khuyên thì anh chỉ cười bảo: Không còn bao lâu nữa đâu Linh. Khi nào thành công rồi nghỉ cũng chưa muộn mà. Tính Quang bao giờ cũng thế, lúc nào cũng lạc quan, yêu đời và một khi đã bắt tay vào việc gì rồi thì phải làm cho xong mới nghe.

— Mới đến hả Linh?

— Kia anh! Buổi họp?..

— Dời lại rồi. Linh có làm gì không? Nếu không đi theo anh ra ngoài này mình nói chuyện chút. Linh ngạc nhiên. Giọng nói vui tươi thường ngày có đượm chút lo lắng. Linh vừa đi vừa hỏi:

— Tình hình lúc này ra sao rồi anh?

Quang nhún vai:

— Vẫn thế. Có điều...

Linh đứng lại, chăm chú nhìn. Quang lắc đầu.

— Không có gì. Đợi xong buổi họp, có gì mới anh nói cho em nghe.

Thấy Quang không muốn nói, Linh cũng không hỏi thêm. Hai đứa sóng vai đi đến bên ghế đá cạnh tàn cây lớn. Quang lấy tay phủi sơ trên mặt ghế, kéo Linh ngồi xuống. Quang lục trong túi xách lấy ra hai ổ bánh mì nhân nheo. Đưa một ổ cho Linh, anh cười nói:

— Ăn đi Linh. Anh mua hồi sáng, để lâu trong túi xách, trời nóng, hâm, nó mềm xèo. Nhưng mà còn ngon lắm, em ăn thử coi.

Linh cũng lấy trong túi xách ra hai gói xôi.

— Em cũng có mang xôi theo cho anh nè. Còn đói anh ăn thêm.

— Để đó đi em.

Hai đứa vừa ăn vừa nhìn nhau hạnh phúc. Tình yêu, màu nhiệm thật. Tình yêu kéo con người gần lại với nhau và xóa tan đi mọi âu lo mà cuộc đời mang đến. Tình yêu là bóng mát phủ lên những buồn phiền mà cuộc đời gây ra. Tình yêu riêng tư là món hàng quốc cấm trong xã hội này và là vật xa xỉ cuối cùng Đảng chưa hoàn toàn làm chủ. Linh rung mình khi nghĩ đến chủ trương tận diệt tình cảm con người mà Đảng đang áp dụng, để thay thế vào đó là tình yêu chủ

nghĩa, yêu giai cấp. Chủ trương đập đổ giai cấp để tạo nên những giai cấp mới, xóa bỏ niềm rung động của trái tim, chẳng còn gì ngoài những người máy?

— Xôi mua hay làm vậy Linh?

— Mẹ cho đó anh.

— Em có về nhà à?

Linh lắc đầu:

— Mẹ sai Phương mang ra.

— Mẹ có nhắn gì anh không?

— Mẹ hỏi sao lâu quá không thấy anh ghé chơi.

Quang gật đầu:

— Lúc này anh bận quá. Để sau vụ này...

Linh giờ tay gỡ một cọng cỏ nằm trên tóc người yêu.

— Bao giờ thì xong, hở anh?

Quang lặng nhìn ra xa. Đôi mắt người thanh niên tối lại. Thoảng trong không khí một mùi hăng nồng, ẩm ướt. Quang nói như không nghe câu hỏi của Linh.

— Vừa phát hiện ra một số bệnh truyền nhiễm. Hình như là tiêu chảy hay dịch tả gì đó. Linh thấy không.

Ở chen chúc với nhau trong những căn lều chật chội, ăn nằm ngay tại chỗ, điều kiện vệ sinh không có, thuốc men lại thiếu. Nếu cứ kéo dài mãi anh cũng không biết tình trạng này đưa đến đâu và kéo theo những gì. Linh nắm tay người yêu, nhỏ nhẹ.

— Nhưng đâu có ai ta thán gì. Quang thở dài.

— Đành là vậy, nhưng anh vẫn thấy trong lòng không được yên. Buổi họp chiều nay phải đưa ra được một kế hoạch dứt khoát, rõ ràng. Chứ nếu cứ dằng dằng mãi thế này không xong.

Linh lặng nhìn Quang không nói. Quen nhau quá lâu nên hiểu rõ tính tình nhau. Những lúc buồn là những lúc Quang cần sự yên lặng hơn bao giờ hết. Tình hình càng lúc càng khó. Chính quyền thì thoát trông có vẻ như đang trong thế yếu, còn đang lưỡng lự, chống đỡ cầm chừng, chỉ mới đưa ra vài hứa hẹn và khuyến cáo suông; nhưng thật ra, theo như tin đồn, đang điều quân từ nơi khác về để sẵn sàng tung ra nếu cần. Tắm máu là điều không thể không xảy ra. Còn lực lượng sinh viên thì quá ồ ạt. Mặc dầu tạm thời đang ở thế thượng phong nhưng một kế hoạch lâu dài không có, tổ chức còn quá lỏng lẻo. Chỉ với trái tim, tấm lòng và bàn tay thư sinh liệu có đánh động được lương tâm những người đang nắm vận mạng đất nước hoặc ngăn được họng súng AK hay không?

Quang dựa người vào thân cây, choàng tay kéo Linh ngã vào lòng. Linh ngoan ngoãn nằm yên. Trong vòng tay rắn chắc của người yêu, Linh cảm thấy nhỏ bé và yên ổn. Linh nhắm mắt lại, nghe nhịp đập và hơi thở người mình yêu mơn man bên tai. Mơ ước điều gì, cô bé? Một cuộc sống êm đềm bên cạnh người bạn trai dễ mến và một tương lai không bấp bênh? Một chút yên ổn trong tâm hồn sau những ngày vui đầu trong sách vở và một việc làm tương xứng với khả năng? Mơ ước con người bớt làm khổ lẫn nhau và quên

đi, một chút thôi, những giáo điều, chủ nghĩa, để hòa thuận sống bên nhau. Mơ ước một phép lạ nhiệm mầu kéo dân tộc ra khỏi những cơ cực thường ngày. Linh không ngăn được nỗi tủi buồn khi nghĩ đến thân phận người dân Trung Hoa với những mơ ước nhỏ bé.

— Lúc này học hành ra sao rồi Linh?

— Học cho có vậy thôi chứ không nhớ được gì nhiều đâu anh. Tình thế rối ren quá làm em không tập trung tư tưởng được. Quang vuốt nhẹ tóc Linh mà nghe lòng buồn rưng rức. Tội nghiệp em thôi! Niềm mơ ước được lấy điểm cao trong kỳ thi này để ra nước ngoài học chắc không thực hiện được. Cuộc nổi dậy hôm nay làm xáo trộn cuộc sống hằng ngày, làm đảo lộn những dự tính. Nhưng nếu cứ ù lì cúi đầu mãi thì thì rồi ra tương lai đất nước sẽ đi đến đâu? Thà là một lần đứng lên, đánh lên tiếng chuông cảnh tỉnh với hy vọng những người lãnh đạo ngó xuống, thấy được nỗi tuyệt vọng của người dân trước viễn ảnh đen tối của đất nước và những bất công mà họ đang gánh chịu; để hy vọng từ đó rút ra được bài học mới, cải tổ lại guồng máy lãnh đạo hầu đưa dân tộc ra khỏi cơn bế tắc hiện nay. Còn hơn cứ nhắm mắt đưa chân, bước dần đến miệng hố.

— Em có còn giữ ý định đi ra nước ngoài học nữa không? Linh cười khổ.

— Giữ thì vẫn giữ nhưng chắc khó thực hiện được. Kỳ thi tới không biết đến bao giờ. Em lo quá anh ơi...

— Em lo gì? Tương lai hay hiện tại?

— Cả hai. Hiện tại không có thì làm gì có tương lai. Liệu... kéo dài đến bao lâu? Linh lặp lại câu hỏi. Quang xoắn ngón tay trong tóc người yêu, trả lời bằng một câu hỏi khác:

— Em có nghe tin đồn Ông Gorbachov sắp đến đây chưa? Linh ngồi thẳng dậy, quay qua nhìn Quang.

— Rồi. Các anh có biện pháp gì chưa?

— Buổi họp chiều nay cũng không ngoài vấn đề đó. Cuộc viếng thăm của ông ta chắc chắn sẽ có lợi cho chúng ta. Anh nghĩ cũng không còn bao lâu nữa đâu em.

— Sớm chừng nào tốt chừng nấy. Em... mệt quá rồi.

Quang áy ngại nhìn Linh không nói. Hai đứa ngồi yên lặng theo đuổi những ý nghĩ riêng. Một lúc sau Quang đứng lên nói:

— Đến giờ anh phải đi rồi. Có gặp mẹ, nói anh gửi lời hỏi thăm. Anh đi đây. Linh bịn rịn chia tay người yêu. Đi được mấy bước, bỗng Quang quay trở lại.

— Xém chút nữa anh quên. Quang lấy trong túi xách ra tờ giấy nhỏ. Em coi chạy về trường sao ra một mớ rồi đi phát dùm anh nghe. Lâm liên nghe Linh, quan trọng lắm đó.

— Anh coi chừng sức khỏe và... cẩn thận.

— Anh biết. Em cũng thế.

Quang bỏ đi thẳng. Linh nhìn theo hút bóng người yêu rồi quàng quải đi ngược về hướng trường học với tờ giấy nắm chặt trong tay.

Có ngờ đâu đó là buổi gặp gỡ cuối cùng của đôi tình nhân trẻ. Lần gặp sau, ở một cảnh huống khác, đau lòng hơn...

• Hà Đình Lan

VỀ THĂM TRONDHEIM

Trondheim sương muối mờ dăng trải
Cư xá sinh viên một dãy dài
Đường phố vẫn còn trong giấc ngủ
Minh đi hò hẹn để thăm ai?

Tiếng chuông vừa rộn bên song cửa
Anh đã đón chờ như dạo xưa...
Vấn tiếng "Hei" nghe lành để sợ
Ngập ngừng cười mãi chẳng thân thưa.

Khi nghe rộn rã lời anh nói
Đã thấy tình anh vẫn mặn nồng
Để không nghĩ quá xa xăm với
Khi biết mình chân thật với lòng

Dãy phòng cửa khép im lìm quá
Chắc họ đang mê mải học hành (?)
Em lên làm rộn anh rồi đó
Chắc cũng không hờn giận hờ anh!

Chiều nay em phải ra tàu sớm
Cho kịp ngày thi phải học đôn
Mừng anh sinh nhật thêm hơn tuổi
Và một món quà ... một nụ hôn

Nguyễn Thị Thu Trúc

Trang Tuổi Xanh

Chị THU THẢO phụ trách

Thư gửi các em

Các em thân mến,

Khi Vượt Sóng số này tới với các em, thì Na uy đang là mùa hè với vạn vật xanh tươi. Chị hy vọng như vậy nếu “quý vị người nhón” trong tòa soạn hy sinh kỳ hè của mình để báo ra kịp số mùa hè.

Chị hy vọng phần lớn các em đều có chương trình nghỉ hè thích thú hoặc có ích. “Có ích”, thí dụ như làm việc hè để có tiền túi khỏi phải xin cha mẹ khi cần tiêu món gì. Nhất là có ích nếu các em biết dùng thì giờ rảnh rỗi học thêm tiếng mẹ đẻ, bằng cách đọc sách báo chẳng hạn, đó là một thú tiêu khiển vừa vui vừa có lợi mà nếu các em tập được thói quen này, các em sẽ có một đời sống tinh thần phong phú, không phải chỉ cho hôm nay mà cho cả tương lai sau này.

Mùa hè của tuổi học trò bao giờ cũng là những kỷ niệm đẹp khó phai mờ theo năm tháng. Ở Na uy không biết thế nào vì chị không còn là học trò, nhưng ở Việt Nam, khó ai mà quên được những tình cảm thân yêu của những cánh hoa phượng đỏ với tiếng ve kêu mỗi dịp hè về. Các em ơi, hoa phượng đẹp lắm, một số sân trường trồng phượng, cứ khoảng đầu tháng sáu, hoa phượng nở đỏ rực một góc sân trường làm ai cũng nôn nao chờ ngày bãi trường. Tiếng ve kêu còn làm náo nức thêm bao tâm hồn tươi trẻ và mộng mơ.

Người Việt mình không có thói quen và cũng không có phương tiện đi nghỉ hè ở nước ngoài nhưng “về quê”, dù là quê nội hay quê ngoại, cũng là cái thú tuyệt vời. Nơi đồng quê êm ả lúa bắt đầu chín vàng thơm mùi rạ, đêm hè tiếng đế kêu nỉ non, ngồi bên bếp than hồng mà “gặm” những bắp ngô non nướng bếp lửa thì thật “hết xẩy con cào cào”.

Chị có muôn vàn kỷ niệm để kể cho các em nghe, nhưng thôi, các em cũng có các kỷ niệm của các em, cũng đẹp, cũng vui, cũng thơ mộng nhưng chị chỉ muốn chứng minh câu “không nơi nào đẹp bằng quê hương” không phải vì quê ta đẹp hơn quê người nhưng chỉ vì đó là “quê ta”, tình cảm thiết tha gắn bó của ta. Các em ơi, khi các em muốn nói đến “quê ta” các em muốn nói đến quê hương nào đây?

Thân ái,

Chị Thu Thảo

Tình bạn

Nina Minh Nguyệt

Nhỏ Thi nhìn ra ngoài cửa sổ, những cánh hoa tulipan đỏ, vàng rực rỡ và lung linh trong nắng tháng năm. Nó muốn chạy ra cắt một vài nhánh cắm vào lọ hoa nhỏ ở góc bàn học, nhưng lại thôi. Nó ngồi chống tay vào cằm, mắt đăm đăm nhìn những cánh hoa tulipan nhưng lòng thì nghĩ tộn đầu đầu. Đến tháng tám năm nay là nhỏ Thi tròn mười ba tuổi, hình như ai cũng bảo nó lặng lẽ và ít nói. Như thế có nghĩa là khác với những đứa trẻ đồng tuổi với nó. Nhưng chẳng ai hiểu rằng, hai năm trời chưa đủ để nó hội nhập hoàn toàn vào cuộc sống ở nơi đây, và cũng chưa đủ để nó quên những ngày thơ ấu của nó với nhỏ Xuân nơi quê nhà - Nha Trang - nơi mà nó vẫn nghe mọi người ca ngợi và gọi là thành phố biển. Trong nó, Nha Trang là ngôi nhà rộng có vườn bao quanh mà nó đã sống suốt mười một năm trời, là con đường đê dốc thoải dẫn đến trường, là ngôi trường cũ có bạn, có bè và có khu rừng thưa phía sau. Và sau những hình ảnh đó, bao giờ cũng là khuôn mặt nhỏ Xuân, đứa bạn học

cùng lớp và cũng là xóm thân thiết của nó. Nó nhớ nhỏ Xuân bạn nó quá! Phải chi có nhỏ Xuân ở đây, hai đứa nó sẽ chạy tung tăng khắp khu vườn nhỏ, ngắt những nhánh hoa đẹp vào nhà chung và cùng nhau chăm những cây hoa còn lại. Nó biết hoa cúc trắng cũng sắp nở rồi, những cánh hoa trắng muốt, nhụy vàng và rất lâu tàn, nó vẫn thích cắm một vài bông thôi kèm với một nhánh cây khô và điểm thêm vài cành lá. Nó cắm hoa theo kiểu Nhật mà lại! Nó lại nhớ nhỏ Xuân. Phải chi... Lại "phải chi" nữa, nó nhớ nhỏ Xuân lắm dù nó đã ở đây hơn hai năm rồi. Hồi trước, nhỏ Xuân và nó vẫn thường đi hái những bông hoa dại về cắm thử chơi, và thỉnh thoảng lắm mới được mẹ nó cho vài nhánh cúc trắng mà cắm... thiệt! Hai đứa nó nghe mẹ nó nói, cắm hoa theo kiểu Nhật thì nhiều ý nghĩa và sâu sắc, hình thức nhẹ nhàng, thanh thoát. Hai đứa nó chưa hiểu hết những ngôn từ này, nhưng tự dưng chúng thích và cứ cùng nhau chăm chút những nhánh hoa dại của mình.

Nó nghe ai cũng bảo nắng tháng năm ở Na Uy đẹp nhất trong năm. Nó chả biết thế nào là đẹp nhất, nhưng khi gặp những ngày nắng như hôm nay, nếu không đi học, không có gì bận bịu để làm để suy nghĩ tìm tòi, thì nó lại nhớ đến nhỏ Xuân bạn nó lắm. Chẳng phải là nó không có bạn ở nơi đây, nào là hai đứa bạn Na Uy cùng xóm, và mấy đứa trạc tuổi với nó mà thỉnh thoảng bố mẹ vẫn chở nó đến chơi nếu nó muốn. Nhưng sao nó vẫn thấy buồn buồn, thấy vắng vắng. Nó vẫn thấy nhớ những buổi trưa ở Việt Nam hơn, trời nắng chang chang, bố mẹ vẫn hay bắt nó ngủ trưa mặc dù nó không thích. Thỉnh thoảng, nó xin mẹ sang nhà nhỏ Xuân chơi, rồi hai đứa nó trốn ngủ trưa, đi dọc theo con dốc ngắn lên trường, băng qua trường một khoảng nữa thôi là tụi nó đã vào đến khu vườn thưa nhỏ. Nắng ở Việt Nam gắt hơn ở đây nhiều, nó cảm thấy thế. Con đường dốc dẫn đến trường nhiều khi nứt nẻ, hai đứa nó đội mũ và đi bộ vào rừng, nắng ỏi là nắng và nóng ỏi là nóng, thỉnh thoảng vài cơn gió nhẹ thổi qua mát rười rượi đến là thích. Vào đến khu rừng thưa sau trường thì đỡ nắng hơn. Những bóng cây dù thưa, cũng ngăn bớt những tia mặt trời chói lọi chiếu vào chúng nó. Hai đứa bỏ mũ, cầm tay, đi hái những trái đậu đẹp, tách đôi ra và lấy những hạt "chi chi" bên trong. Hạt chi chi nửa đen, nửa đỏ trông rất đẹp, chúng nó đem về

xâu thành dây đeo cổ, đeo tay chơi. Rồi hái ôi bao nhiêu là hoa dại đủ màu trên bãi cỏ, dọc ven rừng. Có chán hoa với cỏ, chúng lại ngồi nghỉ một lúc, rồi men theo những con lạch nhỏ vắt ngang đường mà bắt tép và hót cá con, kể cả những chú nòng nọc nữa. Những con tép bé tí xíu, những con cá tẻo tèo teo mà nhanh đáo để, chúng hót, chúng bắt, ướm cả gấu quần và ống tay áo cũng chỉ được vài con, bỏ vào bao ny-long nhỏ rồi cột dây thun lại. Chúng cười vang và la hét ầm ĩ với nhau khi đứa nào hót được một con. Nhỏ Thi bỗng mỉm cười một mình, nó hầu như đang sống trong khu rừng thưa phía sau trường học, và nhỏ Xuân đang ở bên cạnh nó.

Ôi! Cái con dốc ngẩn mà ngày nào mẹ nó cũng chở nó đi học bằng xe đạp, thỉnh thoảng gặp nhỏ Xuân giữa đường, nó xin mẹ nó chở cả hai đứa. Hai đứa ngồi ở yên sau xe đạp, ôm chặt lấy nhau và cười khúc khích. Chúng nó ngày nào cũng gặp nhau ở trường, học hành, chuyện trò và đùa giỡn với nhau mà sao vẫn thấy ít, vẫn thấy còn bao nhiêu chuyện để nói, để chơi. Nghỉ có một ngày chủ nhật, mà cũng phải sang nhà nhau chơi cho đỡ nhớ. Nhà nhỏ Xuân và nó chỉ cách một khu vườn hoang, nhà nhỏ Thi cũng có một khoảnh vườn bao quanh, trồng dăm ba thứ trái cây như ổi, mận, xoài và vú sữa. Nhà nhỏ Xuân thì nhỏ hơn và chẳng có vườn. Hai đứa cứ quyến luyến nhau như thế và học chung với nhau từ lớp một, có khi cả hai ngồi dưới gốc cây vú sữa nhà nó mà chơi “nói chuyện”, giả làm người lớn, chẳng thèm xưng tên với nhau nữa mà gọi nhau bằng “bà” xưng “tôi”. Nào những sớm mai, nó hay ra gốc mận, hái vài trái mận tươi ngon, trắng tinh cho con Xuân làm quà, và hửi hương hoa nhài thơm ngát cả một góc trong không khí trong lành ban sớm.

Giờ ở đây, nó đi học chỉ có năm ngày, nghỉ thứ bảy và chủ nhật, đôi khi nó thấy vô vị lạ. Bố nó chở nó đi học mỗi ngày bằng xe hơi, thế mà nó vẫn không thích, nó lại nhớ cái yên xe đạp mà nó ngồi chung với nhỏ Xuân hồi trước. Có lần mẹ nó hỏi chuyện, nó kể cho mẹ nghe những gì nó nghĩ và về nỗi nhớ trong lòng nó. Mẹ nó khuyên và giảng giải cho nó, nó cũng vẫn hay đi chơi với những bạn khác ở đây đó chứ, cũng chạy nhảy nô đùa... nhưng làm sao ấy, nó vẫn không như ngày nào với nhỏ Xuân. Những con rạch nước

trong veo mà nó gặp ở đây thì lạnh như nước đá, thỉnh thoảng lắm mới có một chú cá con lướt nhanh qua, áo quần lúc nào cũng hai ba lớp, một cơn gió lạnh thổi qua thì buốt đến đỏ cả mũi. Đồ chơi, mọi thứ nó đều có đủ, nhưng nó thèm quá những buổi lang thang với nhỏ Xuân như ngày nào. Bao nhiêu hoa đẹp đây vườn giờ đây chẳng có ai để mà cắm chung, để mà bàn cãi nhánh nghiêng, nhánh thẳng với nó, nên nó cũng thành hờ hững, thờ ơ.

Nó nhớ những ngày đầu đến trường học, cô giáo người Na Uy đã khen hoài rằng nó viết chữ đẹp quá. Ở Việt Nam cũng thế, nhỏ Xuân và nó vẫn luôn là hai đứa viết chữ đẹp nhất lớp và luôn dẫn đầu lớp nữa. Nếu có nhỏ Xuân ở đây, chắc hẳn cô giáo cũng sẽ khen nhỏ Xuân nữa cho mà xem! Cứ thế, bất cứ cái gì cũng làm nó hình dung đến nhỏ Xuân bạn nó. Nó mong một ngày nào đó, bố mẹ nó cho nó về thăm ông bà còn ở Việt Nam, nó sẽ tìm gặp lại nhỏ Xuân, để mà nói, mà kể bao nhiêu là chuyện.

— Thi ơi! Hôm nay trời nắng đẹp, ra vườn chơi đi con. Nhớ mặc áo ấm vào kéo gió lạnh.

Tiếng mẹ nó vang lên đột ngột, đưa nhỏ Thi ra khỏi khu vườn thưa kỷ niệm. Nhỏ nói “Dạ, mẹ” và từ từ đứng dậy, khoác chiếc áo jakke rồi đi ra ngoài. Mẹ nó đang ngồi nhổ cỏ dại quanh những gốc hoa, đưa tay vẫy nó. Bố nó đang đứng thả hơi thuốc lá, một tay chống nạnh, một tay giữa tay cầm của chiếc máy cắt cỏ còn đang nổ máy xình xịch, nháy mắt với nó. Nó mỉm cười đưa tay chào bố và đi lại gần mẹ, ngồi xuống cạnh bên. Nhỏ Thi tay nâng những cánh hoa tulipan, mắt ngược nhìn mẹ và nói nhỏ:

— Mẹ ạ, mẹ dạy con cắm một bình hoa “tình bạn” mẹ nhé!

Mẹ nó hiểu, đặt tay lên vai nó, dịu dàng bảo:

— Ừ! Con sẽ cắm một bình tên “Xuân Thi” nhé. Ở Na Uy giờ là mùa xuân rồi, một bài thơ xuân, Thi nhé! Nó mỉm cười, dựa đầu vào vai mẹ, thấy lòng nhẹ nhàng và vui hơn.

CÁC EM VIẾT

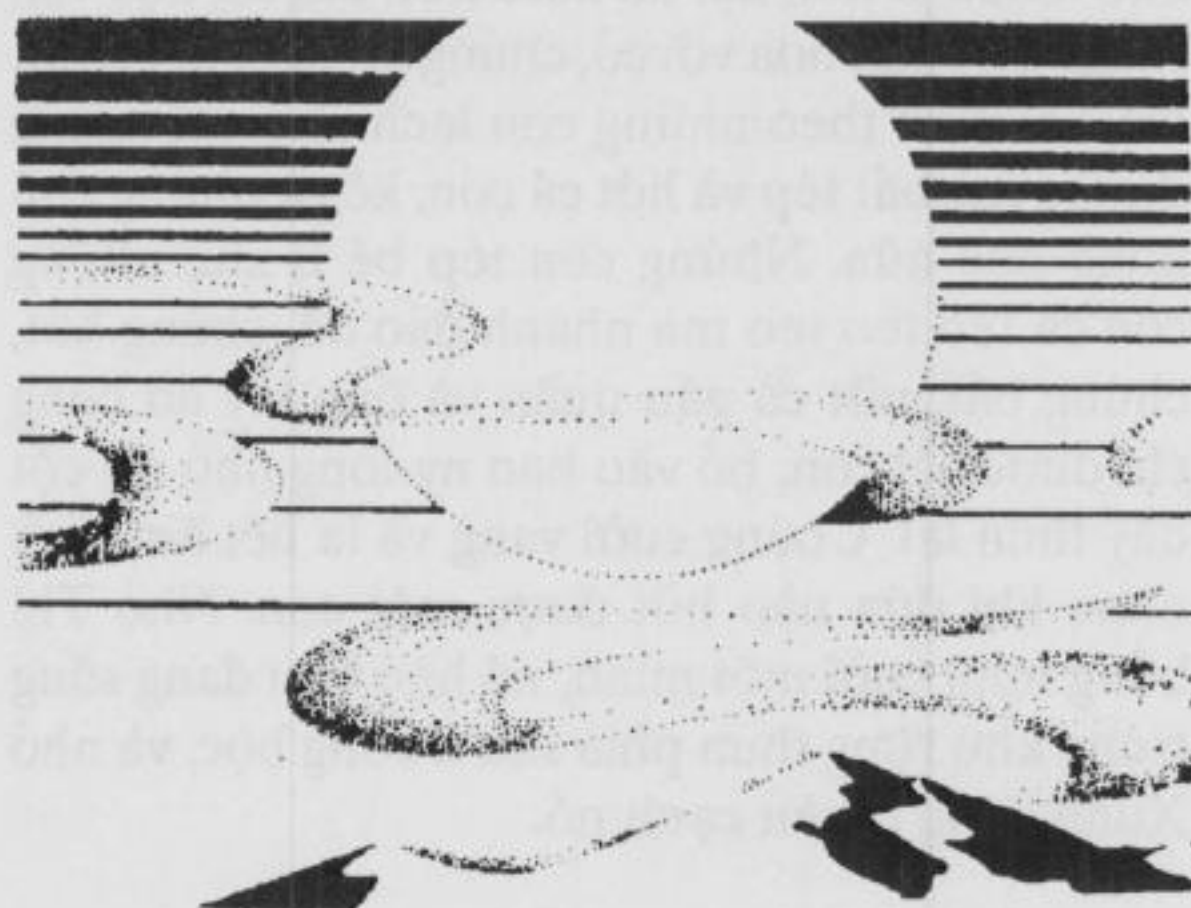
Quê hương

Ở Việt nam em sống tại miền bắc. Xóm em rất đông người. Từ nhà em đi đến trường rất gần, em đi bộ khoảng 15 phút thì đến trường. Cô giáo em tánh tình rất hiền lành và dễ thương. Cô chưa bao giờ rầy la em và em rất mến cô. Trong lớp em có 39 người học trò. Trong mấy người bạn em thường chơi thì em thân với bạn Thảo nhất. Vào giờ chơi em và Thảo hay tìm một chỗ yên tĩnh để trò chuyện. Vào ngày nghỉ, em hay rủ Thảo ra ngoài nhảy dây hoặc là đi dạo.

Em rất thích ở Việt Nam, nhưng cũng tại vì có chiến tranh cho nên bố mẹ em mới đưa các em đến đây.

Ở nước Na uy này thì rất lạnh còn ở bên Việt Nam thì nóng lắm. Ở Việt Nam em thích mùa xuân nhất, vì vào mùa xuân, em có thể nghe được tiếng chim hót và nhìn ngắm bướm bay lượn ngoài vườn. Ở Việt Nam có hai mùa. Mùa nắng và mùa mưa. Hồi đó vào mùa mưa em hay ra ngoài để tắm mưa. Còn mùa hè thì em hay ra ngoài biển để câu cá hoặc là tắm vì nhà em gần bãi biển. Khi nào hết cộng sản thì đất nước em sẽ có tự do nhiều hơn. Khi đó em mới về thăm đất nước Việt Nam mà em đã xa cách từ lâu.

Lê thị Thơm
(lớp 6 trường Haarkollen)

Sinh hoạt của em

Em tên là Thư, năm nay em 9 tuổi, học lớp 2, trường Vestskogen, em có nhiều bạn lắm, đứa thân nhất tên là Kine. Nhà em không có xa trường, em đi bộ đến trường. Bây giờ là mùa xuân, sau đó sẽ là mùa hè.

Em thích mùa hè nhất vì mùa hè không có lạnh, em có thể bận áo mỏng và đi tắm biển.

Bùi phương Thư
, lớp 2 trường Vestskogen

Tuổi nào?

Tuổi nào đã biết mộng mơ
 Khi đôi chút nét trẻ thơ hỡi còn
 Tuổi nào má đỏ môi hồng
 Đơn sơ màu áo trắng trong học trò
 Tuổi nào nuôi những ước mơ
 Dài như ngàn sợi tóc tơ chúng mình
 Tuổi nào muốn đẹp muốn xinh
 Tâm hồn cánh cửa rộng thênh trướng đời
 Tuổi nào là một niềm vui
 Mỗi ngày như một nụ cười sớm mai
 Tuổi nào hướng tới tương lai
 Tay như đôi cánh lượn bay giữa trời
 Dấu trong gian khó ngậm ngùi
 Vẫn căng buồm vượt biển khơi, gió lồng
 Xin cho đến bến thành công
 Xin cho tuổi ấy mệnh mông cao vời
 Xin cho tuổi ấy trong đời
 Tựa cành hồng thắm rạng ngời bình minh.

“Nắng Việt”

Nghề nghiệp

Ta sống trong xã hội,
 Mỗi người làm một nghề.
 Công nhân trong nhà máy,
 Nông gia nơi đồng quê.
 Nghề nào cũng đáng quý,
 Trí óc hay tay chân.
 Đều góp phần xây dựng,
 Cho xã hội, nhân quần.
 Không nghề, không kẻ trọng,
 Sống bám, có gì vui?
 Nhìn chung quanh ta thấy,
 Thua kém bao nhiêu người.
 Có nghề ta hãnh diện,
 Tự mình nuôi sống mình.
 Và chăm lo hạnh phúc,
 No ấm cho gia đình.

Mây lang thang

Tiếng người tiếng ta

Đối chiếu thành ngữ, tục ngữ Việt nam và Na-uy

Chơi xả láng = *Şatse alt p  et kort.*

Đùa với lửa = *Leke med ilden.*

Đồng hội đồng thuyền = *V re i samme b t.*

C  học ph i c  h nh = *En kan bare l re   sv mme i vann.* (Tục ngữ Slovakia)

Thất bại l  m  th nh c ng = *Meget vinner den som l rer det han taper.* (Michel Angelo)

IN MY HEART

*I look into my heart and saw...
The day light
How it was shining like a shooting star.
I broke the day and saw the night
How the moon had stars all around it
And how the stars were surrounded by
Angels from heaven,
I look under the night
And saw something very valuable, My family.*
NH  KHA (8 tuổi)

TRONG TIM EM

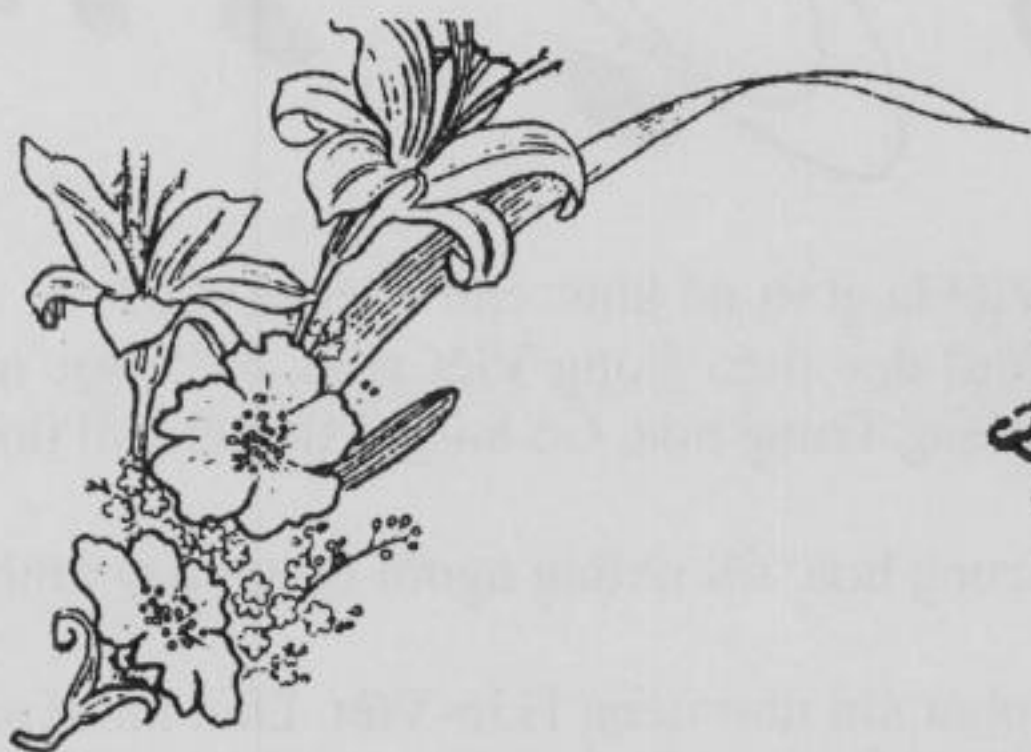
Nh n tim em thấy r  r ng,
Nh  sao băng v t d m v ng xa xa
Em ng i  p v  ngày ra,
Th y  m sao n  h ng h  quanh tr ng
Quanh sao bay nh ng thi n th n,
Em  ra m t ng  b n th n d i  m.
Th y g i v a qu i, v a  m,
V a tha thi t qu  trong em: Gia  nh.

V  V N  I  ch
(t p ch  Qu  M , Ph p)

Lời hay ý đẹp

- * Tôi đi chậm, nhưng không bao giờ tôi đi giật lùi. (Abraham Lincoln)
- * Tạo nên giá trị con người là tạo nên hòa bình. (Nordahl Grieg)
- * Biết thì nói là biết, không biết thì nói là không biết. Thế mới là biết vậy. (Khổng Tử)
- * Người ta là một cây sậy, nhưng đó là cây sậy biết suy nghĩ. (Pascal)

Tin ngắn gọn

* Em bé lái máy bay qua Đại Tây Dương

Em Vicki Van Meter, người Mỹ 12 tuổi, sẽ lái máy bay qua Đại Tây Dương, cùng đường bay với nữ phi hành gia nổi tiếng Amelia Earhart là phụ nữ đầu tiên một mình bay qua ĐTD năm 1932. Vicki có mộng trở thành phi hành gia và đã nổi tiếng là phụ nữ trẻ tuổi nhất bay ngang lục địa nước Mỹ năm ngoái. Cuộc bay qua ĐTD sẽ có một huấn luyện viên đi theo vì em còn quá nhỏ để được phép bay một mình, nhưng em hoàn toàn trách nhiệm cho sự chuẩn bị cũng như trong chính chuyến bay bằng phi cơ 1 máy Cesna.

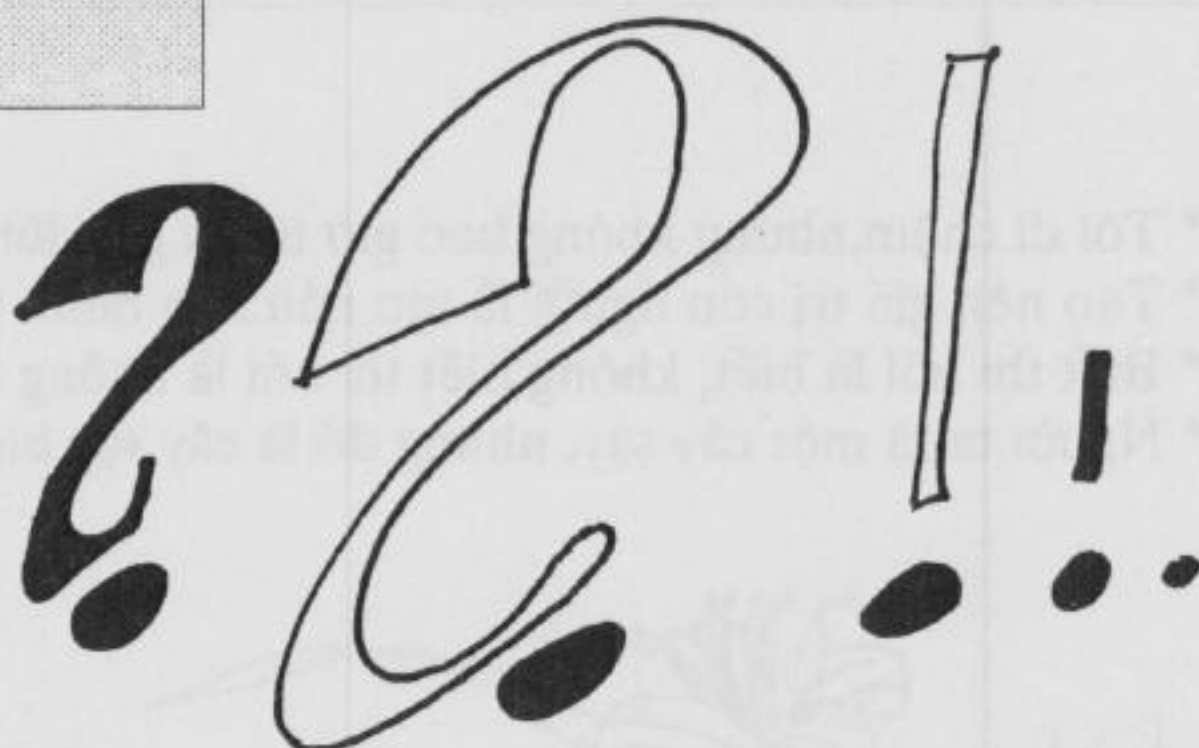
* Ăn nhiều pølser coi chừng ung thư máu

Một cuộc nghiên cứu tại Hoa kỳ cho thấy trẻ em ăn nhiều pølser sẽ dễ bị ung thư máu. Khảo cứu gia tại Viện Đại học Nam California thấy rằng trẻ em ăn hơn 12 pølser trong 1 tháng, mà người cha cũng có thói quen ăn uống như vậy, có nguy cơ bị ung thư máu 9 lần nhiều hơn so với các trẻ em khác.

* Mục sư rớt xuống huyết

Một mục sư đang làm lễ an táng tại Lillehammer, khi vừa đọc xong câu "Người từ đất mà ra" và sắp đọc đến câu "rồi sẽ trở về với đất" thì bỗng nhiên đất lở, vị mục sư rớt xuống huyết. Từ nay nghĩa địa mới tại Brumundal sẽ được lót tấm ngăn để tránh các vụ trượt té tương tự trong các buổi lễ an táng.

Các em thắc mắc

Kính cận giải đáp

-- **Em Lê trung Tín, Oslo:** Xin bác cho biết chữ Hán-Việt là gì và nó khác chữ Việt ra sao?

-- **Đáp:** Chữ Hán-Việt tức là chữ Trung hoa (Hán/ Tàu) đọc theo giọng Việt nam, cách đọc này khác với người Hoa, cho nên có thể coi như phát âm sai tiếng Trung hoa. Có hai giả thuyết giải thích sự kiện này:

1. Tổ tiên ta phát âm không chính xác khi học tiếng Trung hoa, rồi những người đó lại dạy những người khác nữa thành ra cái sai trở thành phổ biến.

2. Tiếng Trung hoa thời thượng cổ mà tổ tiên ta học, phát âm như tiếng Hán-Việt. Dần dà về sau ta không lệ thuộc Trung hoa nữa, nên ta không màng sửa đổi theo lối phát âm có đổi khác đi của người Trung hoa. Do vậy có thể nói tiếng Hán-Việt là tiếng Trung hoa cổ. Trong Việt ngữ có rất nhiều chữ Hán-Việt, đó là những tiếng ta vay mượn của Trung hoa trước kia, nhưng dần dần nó đã bị Việt hoá làm cho tiếng Việt trở nên phong phú hơn. Chẳng hạn như các tiếng ta dùng hàng ngày như: gia đình, quốc gia, hạnh phúc, giải trí... đều là tiếng Hán-Việt. Tiếng Hán Việt chỉ khác tiếng Việt chỗ nó có thể viết ra chữ Hán được, trong khi tiếng Việt thuần túy thì không được.

-- **Nguyễn thị L.K., Bergen:** Nhắc đến lịch sử Việt nam, người ta thường nói "Đinh, Lê, Lý, Trần, Lê, Nguyễn". Tại sao không bắt đầu từ Ngô là triều đại đầu tiên của thời độc lập?

-- **Đáp:** Nếu nhắc đến các triều đại từ thời độc lập trong lịch sử nước ta mà chỉ kể: "Đinh, Lê, Lý, Trần, Lê, Nguyễn" là một thiếu sót, nếu không nói là sai lầm lớn. Trước hết là đã bỏ quên nhà Ngô, là triều đại mở đầu thời tự chủ của nước ta bằng chiến công oanh liệt của Ngô Quyền trên sông Bạch Đằng. Kế đến, danh sách trên cũng còn sót 3 triều đại là Hồ, Mạc và Tây sơn. Lịch sử là một sự kiện khách quan, người ta phải nêu đủ các triều đại đã có trong lịch sử chứ không được tùy tiện. Nếu có sự thiếu sót hay sai lầm để trở thành một thói quen thì có thể lỗi này ở các tác giả sách giáo khoa lịch sử (tôi không nói các sử gia) và các thầy giáo chăng?

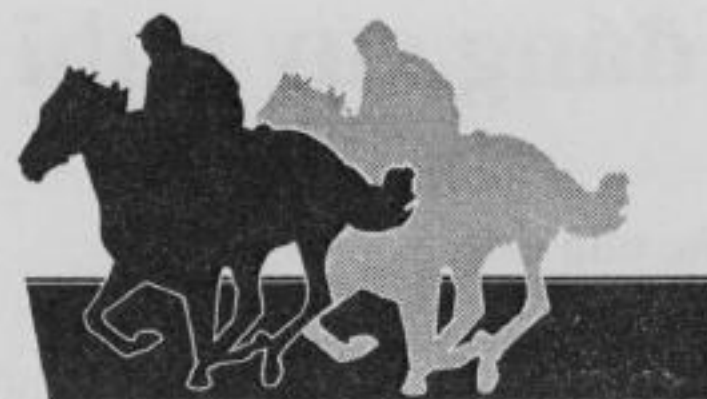
Đính chính

Trong số vừa qua (số 2, tháng 6/94) có vài sai sót trong mục "Tiếng người, Tiếng ta" trang 40 :

- **Hvile pe sin laubaer** sửa là : Hvile pǎ sin laurbær
- **Grete krokodilletaarer** sửa là : Gråte krokodilletårer
- **Leve fra hend til munn** sửa là : Leve fra hånd til munn

Xin cáo lỗi cùng các em và quý độc giả.

Thư tín tuổi xanh

● Nina Minh Nguyệt:

Khả năng Việt ngữ của em rất vững. Truyện em viết rất linh động và dễ thương. Chị phục lẫn cô bé đa tài đấy! "Tôi làm thơ" sẽ đăng kỳ tới. Chúc em những ngày hè đầy nắng ấm. Nhớ viết nhiều cho Trang Tuổi Xanh nhé!

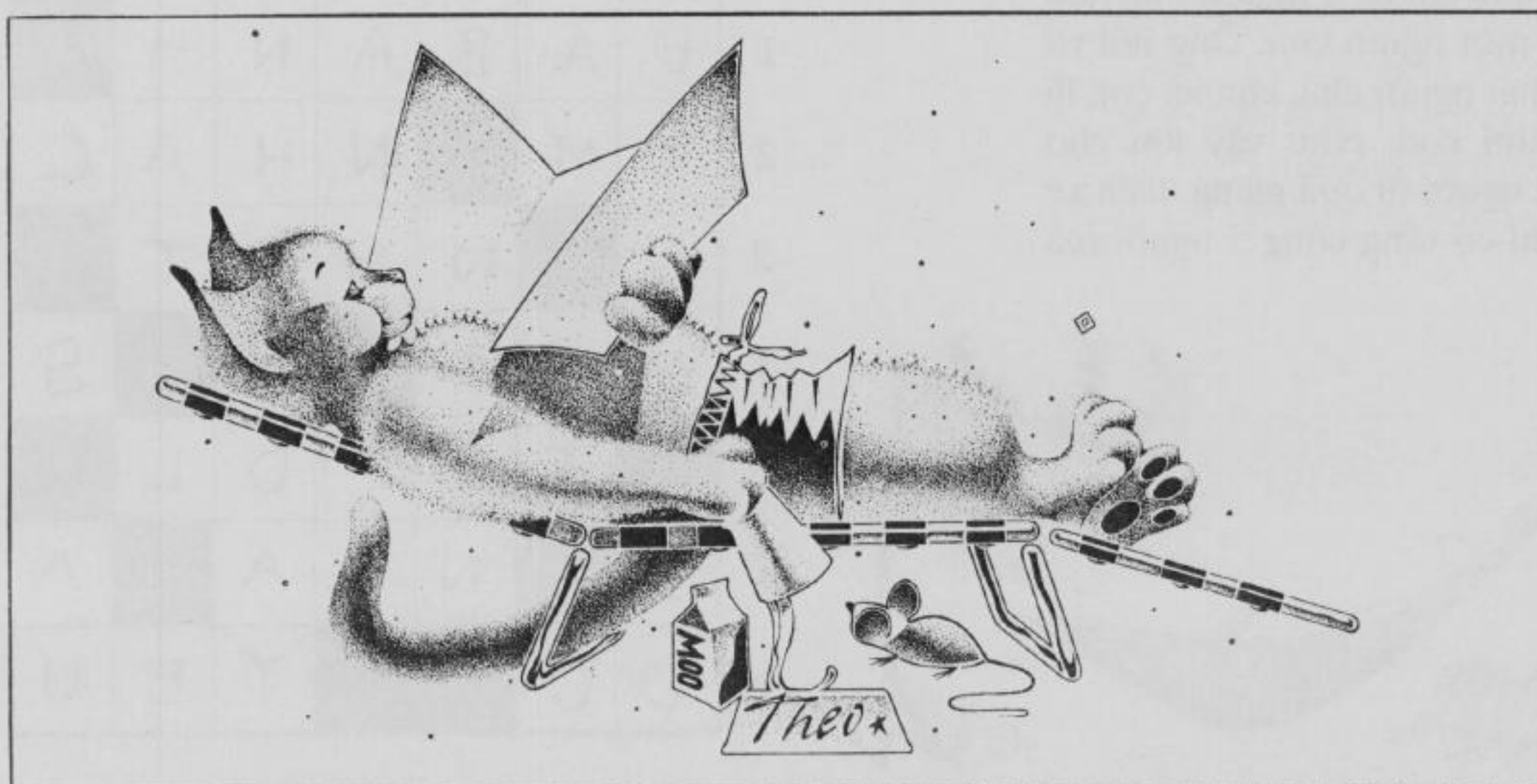
● Nắng Việt:

Chào mừng em trở lại với Trang Tuổi Xanh, kỳ này chị cho đăng truyện dịch của em, nhưng đề nghị đổi tựa khác hợp hơn. Afrikanisk fabel là tên loại truyện, truyện ngụ ngôn Phi châu, chứ không phải là tên tác giả. Bài viết cho TTX nhớ viết cẩn thận hơn, cho dễ đọc nhé! Thơ của em không sai vắn, nhưng có vài chữ dùng không được chính xác, chị đã sửa cho hoàn hảo hơn. Trong Việt ngữ chỉ có một số ít từ kép có thể đảo lộn vị trí được như: đơn giản / giản đơn; sâu thẳm / thẳm sâu ...nhưng ngỡ ngác thành ngác ngỡ và tinh khiết thành khiết tinh nghe nó ...kỳ cục lắm. Em đồng ý chứ. Làm thơ thì đôi khi bị kẹt vắn, nhưng dùng chữ như thế thì gượng ép và mất đi giá trị nghệ thuật. "Hoài niệm tuổi thơ" sẽ đi trong số tới. Chúc Nắng Việt vui nhiều dưới nắng hè Na-uy.

● Lê thị Phương Nam:

Vượt sóng và TTX luôn luôn chủ trương khuyến khích và nâng đỡ các em viết tiếng mẹ đẻ, cho nên chị rất vui mừng khi chọn đăng được bài viết của các em. Em đừng ngại viết vụng về. Viết được thì đã là giỏi và đáng khen lắm rồi! Em đừng lo, chị sẽ giúp cắt tĩa, trau chuốt bài văn em cho coi được. Thông thường thì chị chỉ sửa lỗi chính tả và sửa từ ngữ cho đúng nếu tác giả dùng không chính xác. Đôi khi chị phải sắp xếp lại nguyên một câu văn cho hợp với lối nói của chúng ta, bởi vì các em thường viết tiếng Việt như dịch thẳng từ tiếng Na-uy sang. Chúc em vui nhiều. Chị chờ các bài viết của em đấy!

Chị Thu Thảo

Điều đáng suy nghĩ

Sự Tàn ác của con Người

Trong khi cả thế giới đang bắt đầu hồi hộp theo dõi Giải túc cầu thế giới, thì ở Rwanda, một nước Trung Phi, nơi đang có cuộc nội chiến diệt chủng man rợ giữa các bộ lạc thù nghịch, đã xảy ra một thảm kịch thể thao rừng rợn nhứt chưa hề có trong lịch sử nhân loại. Vào đúng buổi chiều khai mạc Giải túc cầu ở Mỹ, đội tuyển Byamba thuộc bộ lạc Tutsi gồm có ông bầu, huấn luyện viên, săn sóc viên và cầu thủ, tất cả 25 người, đáp xe buýt tới Nyanda để dự một trận đấu giao hữu, thì bị một nhóm võ trang thuộc bộ lạc Hutu bắt giữ. Tại chỗ giam giữ, họ thấy những cầu thủ thuộc đội bóng mà họ đáng lẽ sẽ giao đấu, một số nằm gục trong vũng máu, có lẽ đã chết, một số khác đầy thương tích và nét mặt đau đớn, kinh hoàng. Bọn du kích dẫn người trưởng nhóm (huấn luyện viên) ra sân, bắt quì xuống rồi vung mã tấu lên chém. Đầu nạn nhân đứt lìa, máu phun ồng ọc. Mọi người sợ điếng hồn, van xin tha mạng, nhưng chúng vẫn lạnh lùng chĩa súng vào nhóm bị bắt. Sau đó chúng lôi ông bầu ra dùng lưỡi lê đâm loạn xạ, trong khi đó những tên khác đá thủ cấp của huấn luyện viên như một trái banh. Một du kích chỉ vào nhóm cầu thủ và ra lệnh: "Ra đây đấu giao hữu". Nhưng các cầu thủ thà chết chứ không thể nào đá vào đầu của người thầy thân mến được. Thấy không ai tuân lệnh, bọn Hutu lồng lên xông vào đâm chém nhóm cầu thủ bằng lưỡi lê giết chết năm người nữa. Chúng hỏi những người sống sót: "Bây giờ tội mày chịu đá không?". Họ vẫn nói không. Một tên du kích ra lệnh: "Hãy làm cho tội nó suốt đời không đá banh được nữa". Từng cầu thủ liên bị lôi ra sân và mã tấu chém xuống chân họ... Thảm kịch này được cầu thủ Epimaque Rumanira là một trong số bốn người sống sót kể lại.

(Thuật lại theo báo Dân Việt (Úc châu), ngày 30.06.94)

Giải đáp mục Ô CHỮ và ĐỐ EM trên TRÊN TRANG TUỔI XANH Số 1 tháng 4/94.

ĐỐ EM:

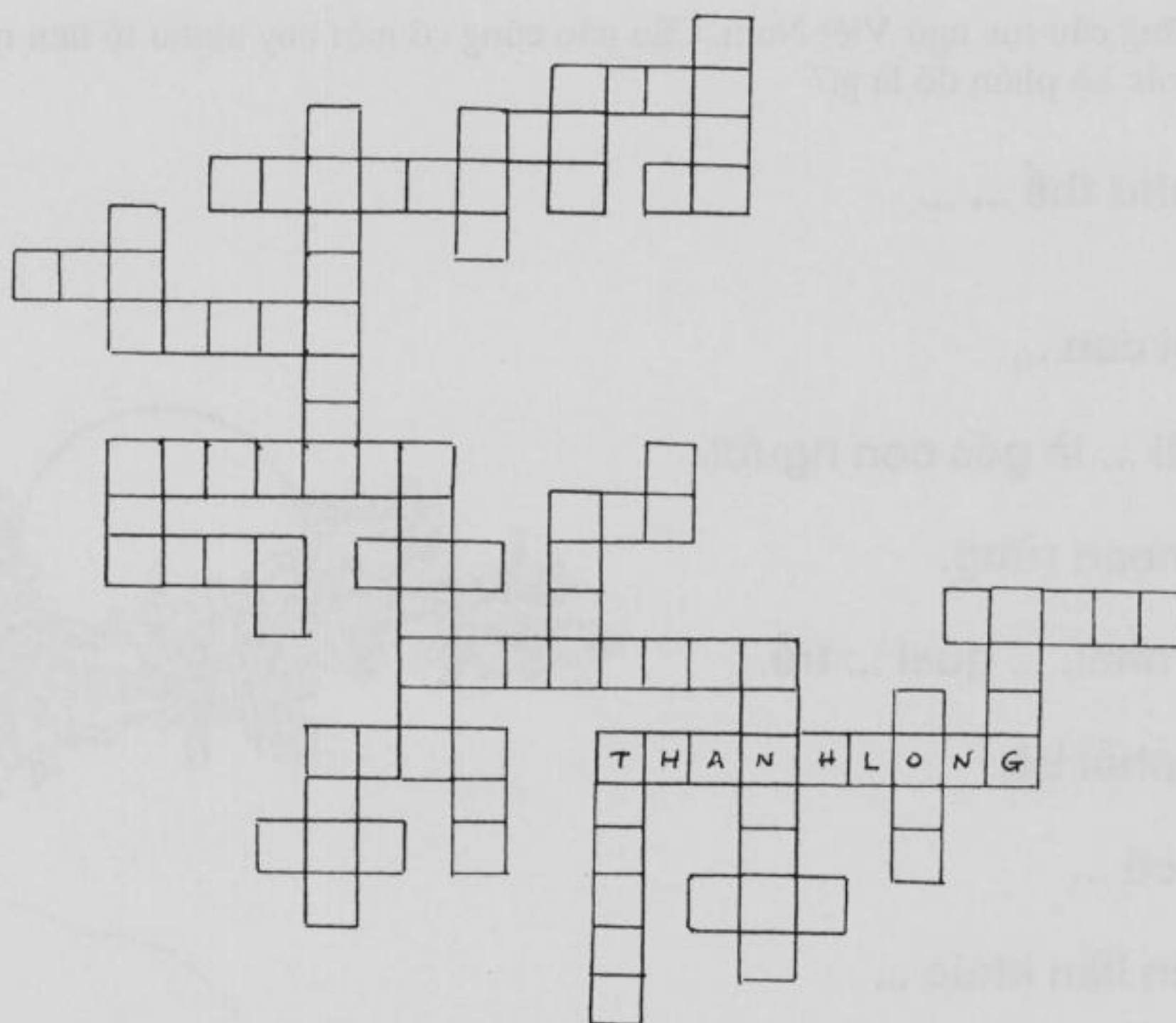
Lúc đầu chỉ có 3 người: ông nội, cha và một người con. Ông nội và cha là hai người cha, cha và con là hai người con. Như vậy khi cho thêm 2 người đi quá giang, trên xe cũng chỉ có tổng cộng 5 người mà thôi.

Ô CHỮ:

	1	2	3	4	5	6	7
1	Đ	A	B	A	N	H	
2	I	M		N	H	A	C
3	B		N	H	A	T	
4	O	A	I		Y		S
5		T	E	T	D	L	
6	C		N	U	A		A
7	O	C			Y	E	U

Ô CHỮ

Hãy viết các từ dưới đây vào ô chữ. Bắt đầu nối vào chữ “thanh long”.

1. **mẫu tự:** na - lê - ổi

2. **mẫu tự:** vải - cam - dứa - dừa - táo - nho - cóc - dâu - mận - đào - khế

3. **mẫu tự:** nhãn - đu đủ - quýt - khóm - bưởi - quất - hồng - soài

4. **mẫu tự:** chuối - chanh

5. **mẫu tự:** dưa hấu - trái bơ

6. **mẫu tự:** măng cầu - măng cụt - trái cây

7. **mẫu tự:** sầu riêng - chôm chôm

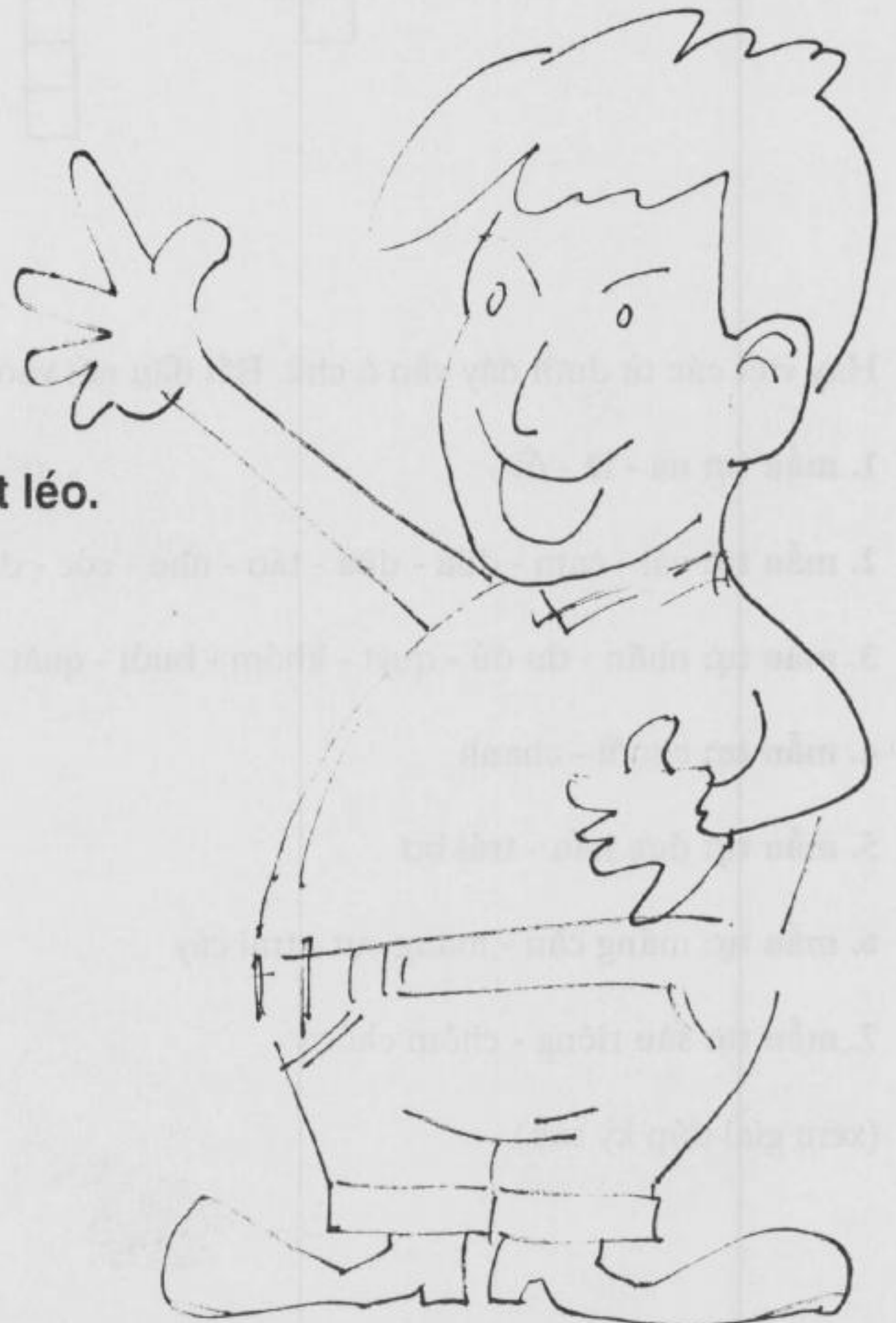
(xem giải đáp kỳ sau)

Đố em

Dưới đây là những câu tục ngữ Việt Nam. Câu nào cũng có một hay nhiều từ liên quan đến cơ thể người ta. Đố em các bộ phận đó là gì?

- Anh em như thể
- No ... đói con ...
- Cái cái ... là góc con người.
- ... vách mạch rừng.
- ... làm ... nhai, ... quai ... trề.
- Đói phải bò.
- Trời cao có ...
- Đồng tiền liền khúc ...
- Máu chảy ... mềm.
- ... hùm ... sứa.
- không xương nhiều đường lắt léo.
- ... làm dạ chịu.
- ngón dài ngón ngắn.
- Cho ... này lấy ... kia.
- Có ... như mù.
- ... miệng đỡ tay chân.
- Gậy ông đập ... ông.

(xem giải đáp kỳ sau)

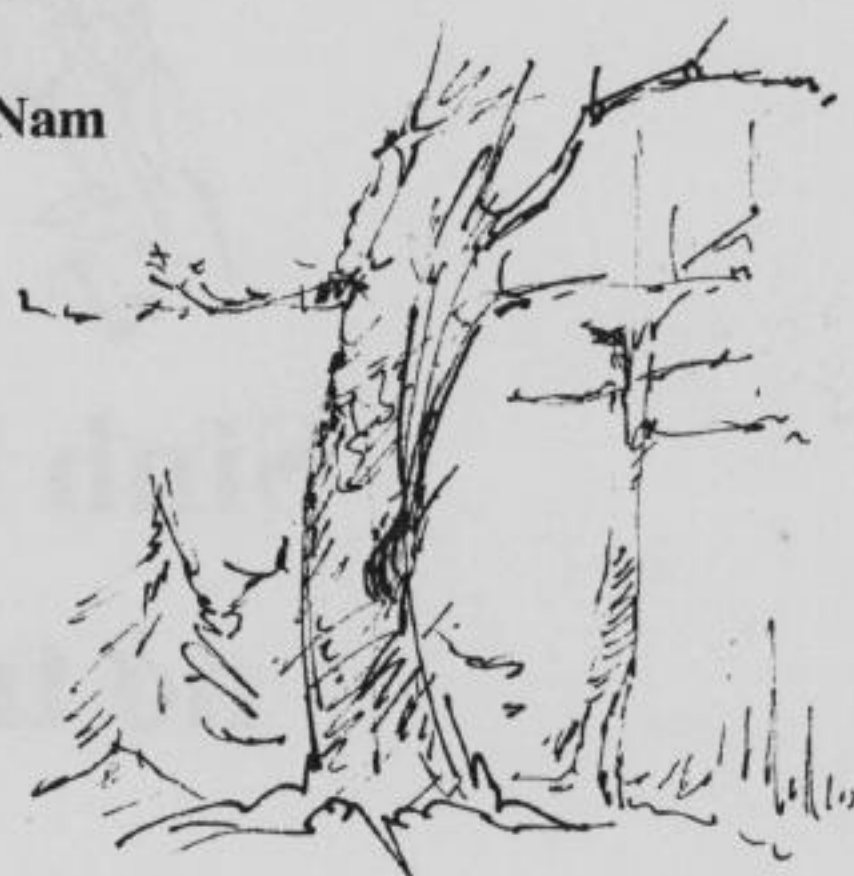

Giải đáp ĐỐ EM số 2 (tháng 6/94)

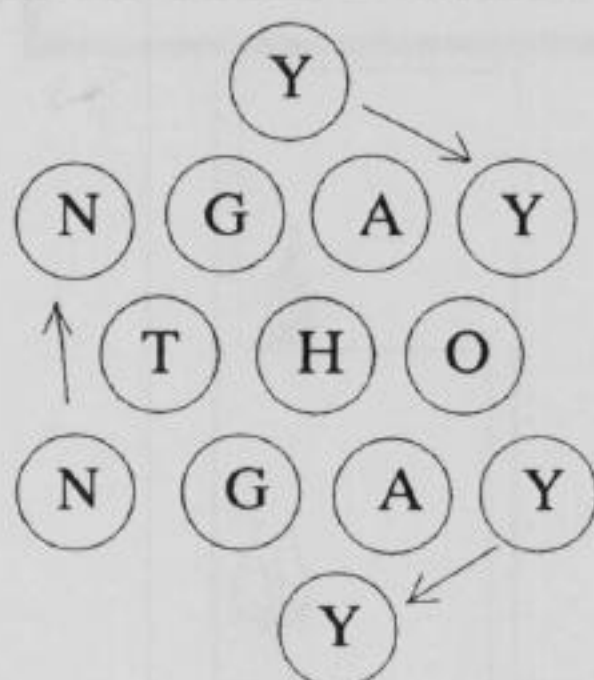

Tên của 8 thành phố và thị xã ở Việt Nam

- * ATDAL là ĐÀ-LẠT
- * RATGHANN là NHA-TRANG
- * HOMYT là MỸ-THO
- * BEINOHA là BIÊN-HÒA
- * MAHCRAN là CAM-RANH
- * OHINA là HÀ-NỘI
- * SIGANO là SÀI-GÒN
- * HIPANGOH là HẢI-PHÒNG

Di chuyển chữ

Giải đáp câu đố

1. Nước ta	9. Ba năm, Mê Linh
2. Đời Hùng Vương thứ 4	10. Bà Triệu
3. Phù đồng Thiên vương	11. Ngô Quyền
4. Bánh dầy, bánh chưng	12. Thập nhị sứ quân
5. Dưa hấu	13. Đinh Bộ Lĩnh
6. Sơn tinh, Thủy tinh	14. Nhà Tiền Lê
7. An Dương Vương	15. Vua Lý Thái Tổ
8. Hai Bà Trưng	16. Lý Thường Kiệt
	17. Lý Chiêu Hoàng

Sinh hoa nở trái

nguyễn ngọc thuận

Tiếng khóc oa oa mới chào đời
Bé còn trong bọc đỏ hòn hơ
Bầu trời mở rộng treo gương mới
Đón bé con vào với nước non

Da thịt ai vừa mới tạo thành
Cùng chung nhịp thở của trần gian
Mắt sâu lóng lánh, vành môi mở
Sữa chảy đều nuôi bé lớn nhanh

Bàn tay mười ngón xoe tàn rộng
Ôm cả tình thương bé trắng trong
Dư âm đồn lại lưng chừng núi
Như đợt sóng ngầm xuôi biển Đông

Bình minh đùa giỡn bên song cửa
Chim rộn tiếng chào lưu luyến nhau
Bé ngoan nồng ấm theo giòng sữa
Và giọt máu đào, thịt Á Châu.

LƯỢM LẶT

Đất lành chim đậu

Căn cứ vào một số tiêu chuẩn như lợi tức, mức an sinh, quỹ giáo dục v.v.. để đánh giá và xếp hạng, ngày 31/5/94 vừa qua, Chương trình Phát Triển của Liên Hiệp Quốc (UNDP) đã công bố bảng xếp hạng và Na-Uy đứng vào hàng thứ 5 sau Gia Nã Đại, Thụy Sĩ, Nhật Bản và Thụy Điển. Năm trước đó, Na-Uy được xếp hạng 3.

Bảng xếp hạng này còn cho biết thêm như: tuổi thọ trung bình của người Na-Uy là 76,9, người Gia Nã Đại là 77,2, người Nhật là 78,6 và anh bạn láng giềng Thụy Điển là 77,7. Chết yếu nhất thế giới là người Sierra Leone ở Châu Phi, trung bình chỉ vốn vẹn có 42,4 cái xuân xanh.

Về giáo dục, trung bình một người Na-Uy mài đũng quần trên ghế nhà trường hơn 12 năm, thời gian cấp sách này dài hơn một chút nếu so với các nước khác trong toàn khối Bắc Âu. Quỹ giáo dục của Na-Uy chiếm 6,8% tổng sản lượng quốc gia, trong khi tỉ lệ trung bình chung của toàn thế giới chỉ có 4,8%.

Lợi tức tính theo đầu người của Na-Uy là 17.170 đô-la. Các quốc gia có lợi tức này cao hơn là Gia Nã Đại, Thụy Sĩ, Nhật Bản và chú Sam.

Ngoài ra, bảng xếp hạng còn cho biết thêm, Na-Uy là quốc gia mà người dân chịu khó đọc báo nhiều nhất thế giới (trung bình 61 tờ báo cho mỗi 100 người dân). Na Uy và Băng Đảo là hai quốc gia có tỷ lệ người tự tử ít nhất thế giới (ở Băng Đảo, 23 vụ tự tử trên 100.000 dân). Còn về chuyện ly dị thì sao ?. Trong các nước thuộc liên hiệp Châu Âu, tỷ lệ các cặp ly dị là 28%, tính chung cho toàn khối Bắc Âu là 50%, riêng Na-Uy là 45%. Điều này chẳng biết nên vui hay nên buồn?

Từ Chuyện Hoa...

Hàng năm, khi xuân chớm về, tuyết còn giăng chỉ trên bờ cỏ công viên, hoa bắt đầu khoe sắc. Ngắm hoa, một nỗi vui mơ hồ nhưng ấm áp cũng rực rỡ trong lòng người. Hoa gắn bó với cuộc sống, với sinh hoạt hằng ngày của người Tây Phương. Hoa là món quà tặng dễ dàng, thích hợp và làm vui lòng người nhận trong mọi hoàn cảnh. Hoa thay cho lời chúc mừng, khen tặng. Hoa biểu lộ cho tình cảm gửi trao. Hoa chung thủy theo bước chân người tới nơi an nghỉ...

Năm nay, hội chợ hoa quốc tế được rầm rộ tổ chức tại Hòa Lan, nhân kỷ niệm 400 năm hoa tu lip nhập vào xứ này - và sau đó tràn lan khắp Âu Châu - do công lao của giáo sư Clusius tại trường đại học Leiden hồi đó. Giống hoa tu lip ta thấy ngày nay xuất xứ từ Thổ nhĩ Kỳ, tên La tinh là Tulipa, củ hoa được mang trộm vào Hòa Lan năm 1593 và đóa hoa tu lip đầu tiên nở năm 1594. Người ta đã thêu dệt nhiều chuyện tình diễm lệ chung quanh loài hoa này, và hầu hết các loại chuyện tình đó bắt nguồn từ nỗi tiếc thương của dân chúng hồi đó dành cho cô Maria Stuart. Maria Stuart đã bị Nữ hoàng Elisabeth I ra lệnh chém đầu trong cùng một thập niên với sự xuất hiện của hoa Tu Lip ở Hòa lan. Sau đó, những chàng trai si tình ngày ngày mang hoa Tu lip cắm quanh mộ nàng.

Hội chợ hoa quốc tế kỳ trước được tổ chức tại Nhật Bản, có 3 triệu bông hoa được trưng bày cho khách thưởng ngoạn.

Năm nay, Hòa Lan trưng bày một số lượng hoa gấp đôi (6 triệu) trong một vườn hoa lớn nhất thế giới với diện tích 28 mẫu vuông, hàng chục triệu du khách sẽ viếng hội chợ hoa này.

Qua Chuyện Chuối..

Đây không phải là lần đầu tiên, mà là lần thứ hai, một cây chuối trở trái tại Na-uy. Cách đây gần mười năm, một cây chuối trồng trong nhà kiếng đã cho trái. Có ngon không ? đất rẻ thế nào ? không nghe nói tới. Cây chuối lần này

được trồng và trở trái tại Ila, chủ nhân là ông André Endresen.

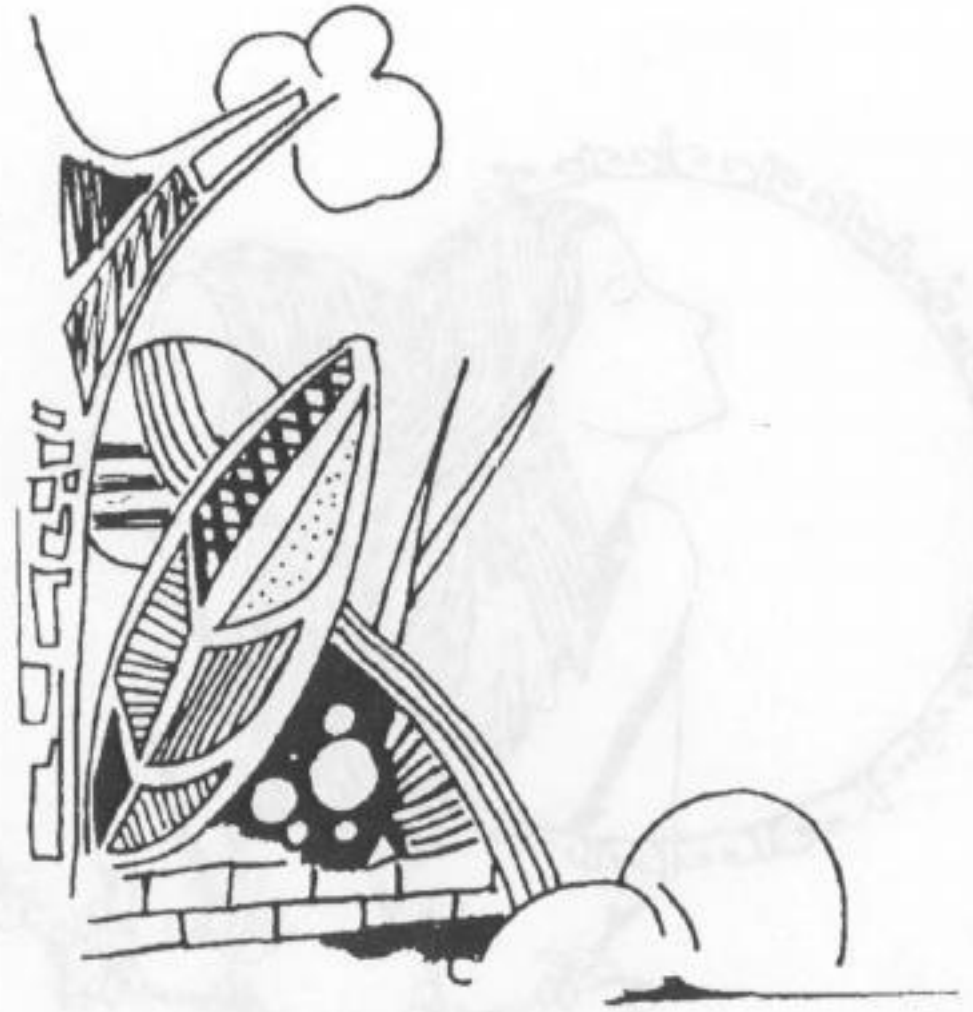
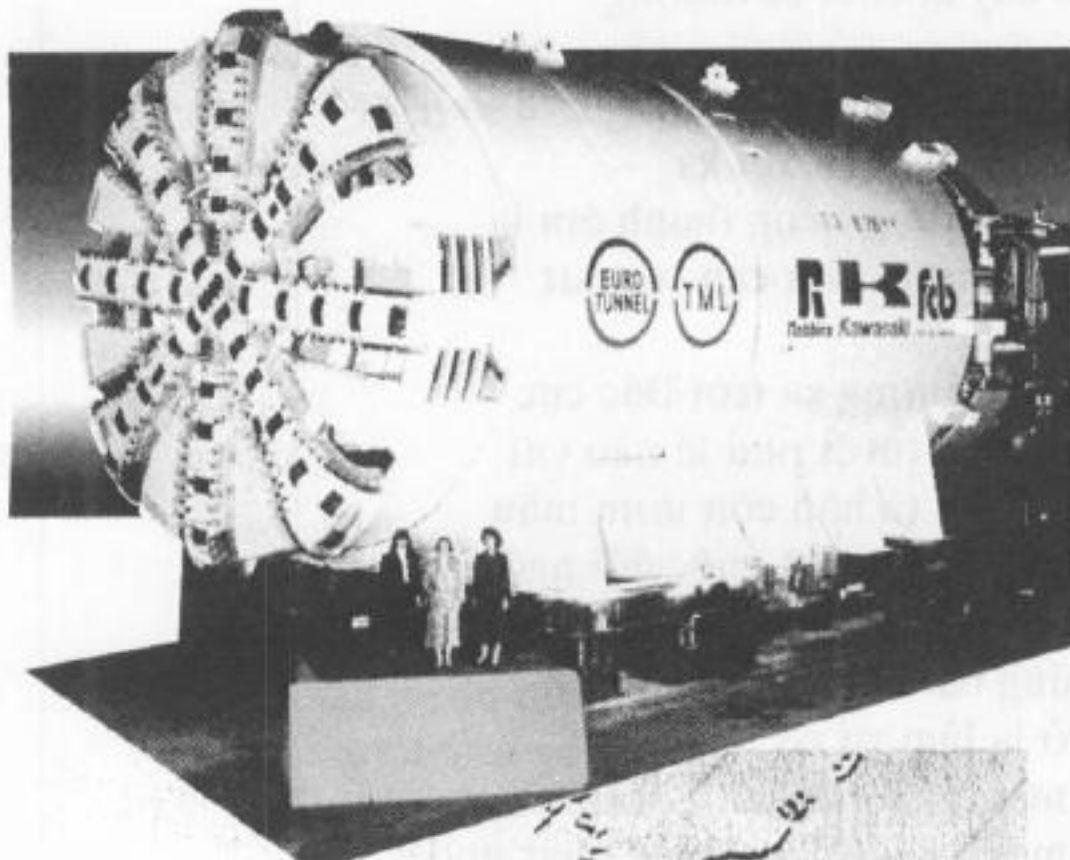
Một chục năm trước, ông nhập vào một cây chuối mẹ nhưng cây chuối này không sống nổi. Hai năm rưỡi trước đây, từ gốc của cây chuối mẹ đã chết này, một cây chuối con mọc lên. Ông Endresen cho biết cây chuối này được trồng trong nhà kiếng cùng với một số loài hoa và cây ăn trái khác được nhập từ vùng nhiệt đới vào Na-Uy. Ông và các bạn bè làm việc trong nhà kiếng này nóng lòng không

thể chờ cho tới khi chuối chín, nên chuối còn xanh đã vội vàng chia nhau nếm thử và cho biết là rất ngon, nếu chín thì chắc là tuyệt lắm. Loại chuối trồng trong nhà kiếng, chi phí tốn kém rất nhiều, giá thành sẽ rất cao và nếu được tiếp tục trồng thì số lượng cũng sẽ rất ít, do đó người dân ở Na-uy còn lâu mới có cơ hội nếm thử. Tốt nhất, chỉ mong có cơ hội nhìn cho vui mắt và hãy nua chuối nhập cảng mà ăn.

Đường hầm xuyên biển Manche

Biển Manche, ngăn cách hai nước Anh và Pháp. Nói đúng ra, nó tách rời Anh quốc ra khỏi lục địa châu Âu. Biển này, người Anh gọi là the Channel. Tháng 5 vừa qua, nữ hoàng Anh Elizabeth II và tổng thống Pháp Francois Mitterrand đã cắt băng khánh thành đường hầm này, đường hầm nối liền Folkestone trên đất Anh và Calais của Pháp. Ước mơ của nhiều người Anh và Pháp ôm ấp gần hai thế kỷ giờ đây đã thành hiện thực. Trước khi đi qua một vài con số liên can tới đường hầm xuyên biển này, ta cũng nên biết qua quá trình hình thành của nó.

Năm 1892, một kỹ sư hầm mỏ người Pháp tên là Albert Mathieu Favier là người đầu tiên đề nghị xây dựng đường hầm xuyên biển này và dành cho... xe ngựa qua lại. Nhưng kỹ thuật xây cất lúc đó còn phôi thai, hơn nữa, trước giấc mộng bành trướng của Hoàng đế Pháp là Napoléon thời đó, dĩ nhiên nước Anh phải trả lời "NEI". Năm mươi năm sau, một kỹ sư người Pháp khác tên là Thomé de Garmond đề nghị cả hai nước hiệp lực thực hiện chung một đường hầm xuyên biển dành cho xe lửa. Nước Anh vẫn cứ "NEI".

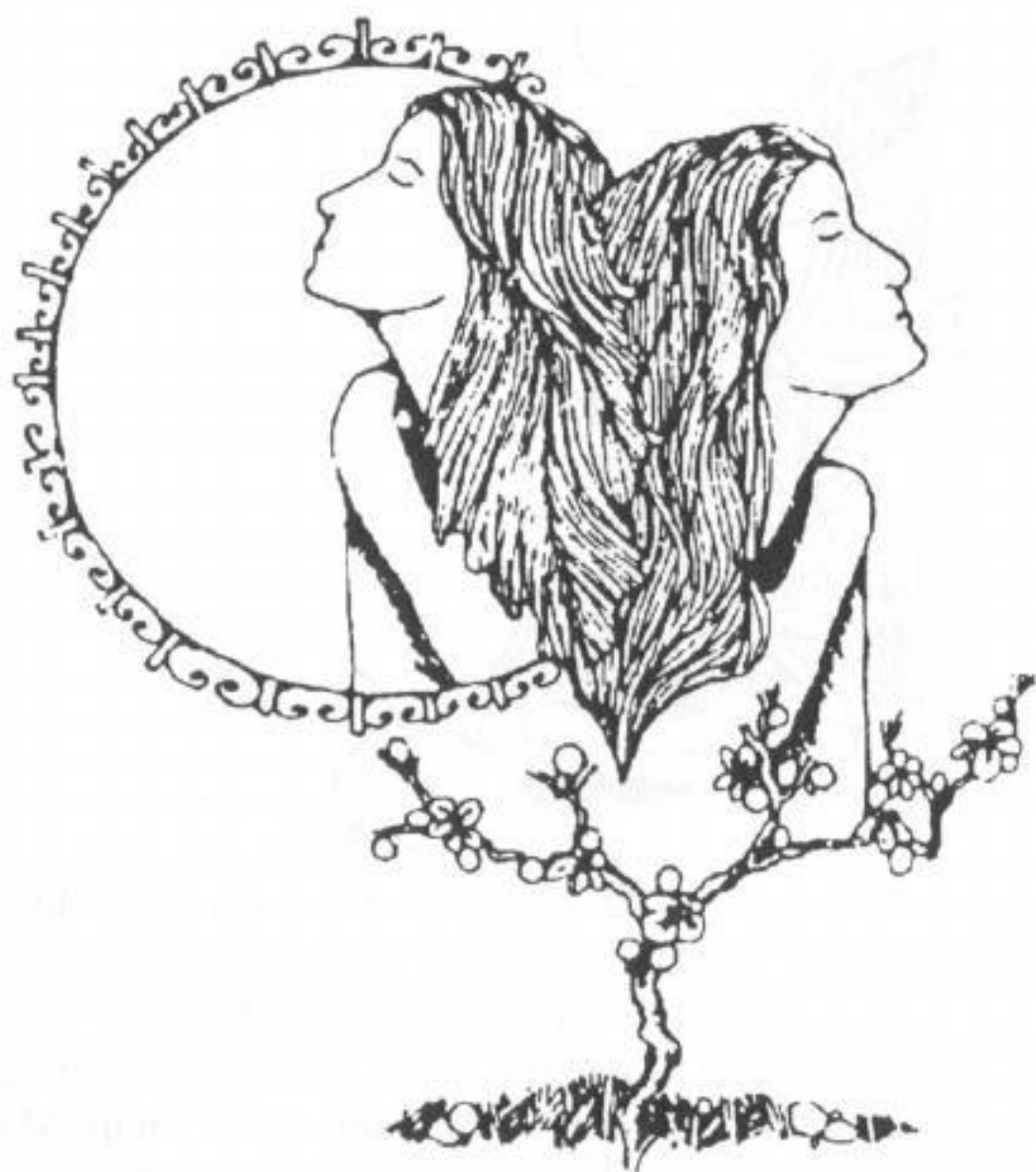

Sau đó, suốt trong một thế kỷ, nhiều dự án tương tự được đề nghị, kéo theo những cuộc tranh cãi nhè nhằng ở quốc hội cả hai phía, hễ bên này đề nghị thì bên kia bác. Thập niên 1920, người Anh đã đào thử 130m nhưng rồi lại ngưng vì e ngại một cuộc xâm lăng bằng quân sự từ Pháp. Mãi tới năm 1986, chính phủ cả hai nước mới đạt tới một thỏa hiệp chung và lần này mới thực sự bắt tay thực hiện. Một nhóm các công ty tư đã bắt đầu khoan mũi khoan đầu tiên ngày 15/12/87 với sự tài trợ của nhiều ngân hàng lớn trên thế giới.

Đường hầm được đào từ hai phía, điểm gặp nhau dưới lòng đất chỉ sai lệch có vài phân. Đây là đường hầm dưới biển dài nhất thế giới, với 49,4 km (Đúng ra, đường hầm xuyên biển dài nhất thế giới là Seikan, nối liền hai đảo Honsho và Hokkaido của Nhật Bản - 53,9km- nhưng phần dưới biển của đường hầm này ngắn hơn phần dưới biển của đường hầm biển Manche tới 14km). 170 triệu giờ công đã được sử dụng, 7,5 triệu mét khối đất đá được đào đi (tương đương 3 lần khối lượng kim tự tháp Kheops của Ai cập). 15.000 người thợ trực tiếp bắt tay tham gia công trình, 3 người chết và hàng trăm bị thương. Cho đến ngày khánh thành, công trình này đã tốn 110 tỷ kroner (gấp đôi chi phí dự trù lúc đầu). Nhóm công ty này thực hiện không phải một tuyến đường, nhưng là 3 tuyến song song, đường hầm chính có đường kính 7,6m. Ngoài ra còn một đường hầm phụ nhằm phục vụ cho công nhân của công trình có đường kính 4,8m. Các chuyến xe lửa tốc hành xuyên biển sẽ có tốc độ 290 km/giờ.

Để giảm thiểu hơn nữa thời gian di chuyển nối liền thủ đô hai nước, nước Anh sẽ cho xây dựng một xa lộ tốc hành nối liền Folkestone với thủ đô Luân đôn và xa lộ này sẽ không hoàn thành trước năm 2002. Người ta ước lượng sẽ có khoảng 30 triệu hành khách di chuyển qua đường hầm này mỗi năm, lợi tức thu vào hẳn sẽ rất lớn. Đường hầm xuyên biển Manche rất xứng đáng để được gọi là "công trình của thế kỷ".

● Thiên Kim góp nhặt.

Gửi bạn phương xa

thân tặng Uyên Giang

Bạn ở một phương tôi một phương
 Mấy năm lưu lạc đời tha hương
 Nửa vòng trái đất tin qua lại
 Gác kiếm bốn ba chuyện áo cơm

Nhớ thuở hàn vi ôm mộng hảo
 Câu văn thơ thẩn một đôi lời
 Bạn bè dầm đũa cùng chung mộng
 Giấc mộng vẫn chương cũng một thời

Sách vở xem ra chừng lặn độn
 Chiến chinh nào nghĩ mộng công hầu
 Đất Đỏ mơ theo đàn chim nhỏ
 Bụi phấn bay bay bạc mái đầu

Năm tháng biển dâu cơn lốc cuốn
 Lớp trường bỏ lại cuộc cờ tàn
 Tháng tư ngày ấy đành lơ lảo
 Nuốt trọn niềm đau nỗi nhục nhằn

Những năm cải tạo mịt mù đỏ
 Rồi cũng qua đi những đoạn trường
 Vượt hết gian nan cơn biển động
 Tự do hay là chết bi thương

Hôm nay đất khách phương trời mới
 U ẩn mà nghe lẫn xót xa
 Nhi nhô những tiếng thanh âm lạ
 Cơm áo chừng như cạn túi thơ

Bạn đến phương xa trời Bắc cực
 Quanh năm tuyết phủ lẽ nào vui
 Những năm tù hận còn ươm máu
 Không dễ nào quên cuộc đổi ngôi

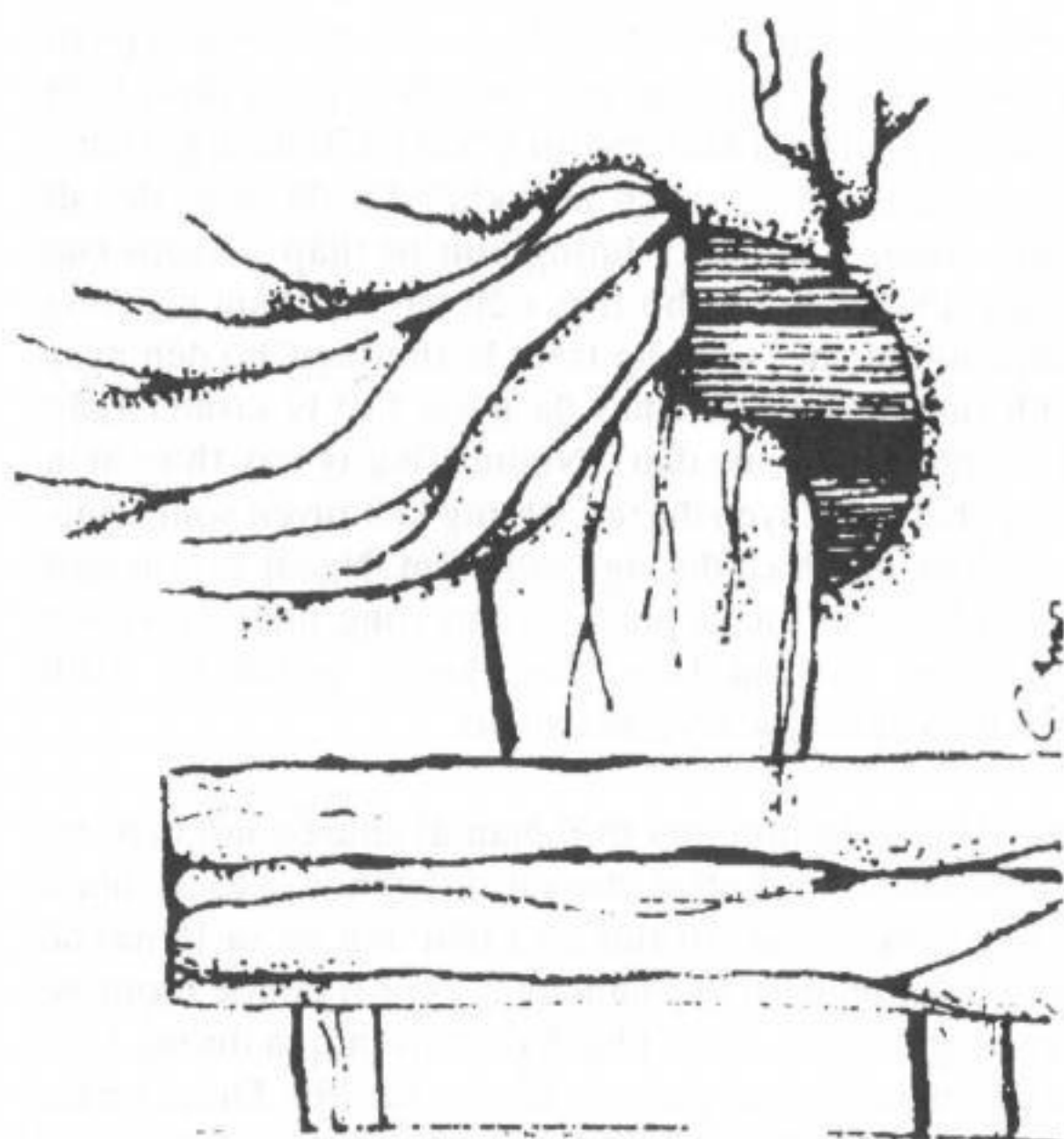
Tôi cũng bắt đầu đời tỵ nạn
 Vặt vờ lạ lẫm xứ cờ hoa
 Miệt mài miếng áo cơm từng bữa
 Giấc mộng Kinh Kha cũng nhạt nhòa

Tôi ở nơi này nhiều nắng ấm
 Mà lòng cũng lạnh nỗi hoài mong
 Sài Gòn phố nhỏ (*) tên ai đặt
 Sưởi ấm lòng ta phút nhớ nhung

Mấy dòng gửi bạn đôi tâm sự
 Dốc túi thơ xưa được mấy vần
 Cũng vẫn một thời cơn mộng ảo
 Cố tri bạn có nhớ hay không?

Toàn Như

* Little Saigon (California)

CHÂN DUNG TỰ PHÁC

Em đòi họa chân dung ta
 Dễ thôi cứ vẽ nửa ma nửa người
 Khi thương ma dám bán trời
 Khi yêu người dám vì người liều thân

Ghét ta ném đá khi cần
 Yêu ta xin chớ ngại ngần vào yêu
 Cái ma xấu ỉnh bao nhiêu
 Cái người thánh thiện đủ điều nghĩa nhân

Soi gương trang điểm mỗi lần
 Ma trong ngăn tủ âm thầm ngắm em
 Em cười người sẽ vui điên
 Em nhả trái đất nhả thêm nghìn vòng

Có em ta có chân dung
 Không em ta có cái không có gì
 Khi nào gương nhủ yêu đi
 Em đi núi lở sông chia mặc tình.

● hà huyền chi

Dấu

Mời em ăn trái dấu này
 Ở sao em lại ngửa tay, trông vời?
 Run run khát vọng bờ môi
 Dấu hồng thay nụ hôn... tôi ngấp ngừng

Biển

Trần gian nào phải thiên đường
 Em đi mang cả trùng dương dạt dào
 Tôi về đắp ử chiêm bao
 Hồng trần chẳng thấy lối vào thiên thai

Chờ

Mây chờ nắng tắt chiều lên
 Tôi chờ em ở mái hiên lảng giềng
 Hoa vàng chờ bướm triền miên
 Ai chờ ai để đoàn viên tao phùng ?

● Giang Hà

Trường xưa

Để nhớ mái trường T.H. Tân-uỷên, Biên-hoà

Tôi nhớ mái trường xưa
Của thuở mới vào đời
Năm tôi còn rất trẻ
Tuổi đôi mươi sáng ngời.
*

Ngôi trường nằm heo-hút
Nơi quận nhỏ đìu-hiu
Mái tôn hừng-hực nóng
Bàn ghế cũ vẹo xiêu.
*

Bên kia là quán đường
Những vòng giây kẽm gai
Xe nhà binh nhộn-nhip
Tiếng trực thăng inh tai.
*

Phố chợ hai dãy nhà
Vết bụi đỏ phủ mờ
Zuán cà-phê hủ-tiểu
Tiệm thuốc Bắc chơ vơ.
*

Những em nhỏ học trò
Màu áo trắng đơn-sơ
Tinh thầy trò ấm-áp
Tôi nhớ đến bao giờ.
*

Giữa sân một cây phượng
Sắp đến mùa trở hoa
Bên kia hàng khuynh-diệp
Đưa trong nắng chói lòa.
*

Rồi ngày ta thua cuộc
Đất nước gục đau thương
Hoa phượng chưa kịp nở
Bạn bè người một phương.
*

Tôi đi vào cái-tạo
Bâng-khuâng hoài không người
Nhớ những ngày vui cũ
Nhớ bầu trời tự-do.

• Đăng Trình

CÁI CHẢO

• Hoài-Mỹ

-Tui thề sẽ giết cả nhà nó. Ở Na Uy không bán súng tự do thì tui qua Mỹ, qua Úc mua.

-Anh nên bình tĩnh, chuyện đâu còn có đó.

-Đù mẹ nó lừa tui ngon ơ. Giờ tui được thả về thì kể như nó tới số. Bảo đảm tui sẽ bế mạc gọn cuộc đời thằng ác ôn côn đồ đó. Tui đâu phải con nít mà nó đòi qua mặt tui.

-Anh nóng như vậy làm sao bác sĩ cho anh về. Anh phải chứng tỏ anh vẫn... bình thường. Rán nghe tôi đi. Thế đâu đuôi câu chuyện xảy ra như thế nào?

-Cũng tại tui truyền hình Na Uy chó đẻ, lựa lúc có túc cầu thế giới mà đình công.

-Sao anh không mở đài khác? Đài Thụy Điển hay Eurosport

đều trực tiếp đầy đủ các trận đấu.

-Chung cư tui ở toàn những người già mới chết mẹ chớ. Hồi đầu năm, hội Gia Cư gửi thư hỏi ý kiến, nếu đa số hội viên ưng thuận thì họ sẽ bắt ăng-ten mới, thêm đài. Nhưng chỉ có tui với gia đình thằng Ba-kít-tăng ở lâu bốn là ô-kê, còn lại đều trả lời "nai". Rót cuộc đến giờ chỉ có mỗi đài Na Uy. Mà đài Na Uy thì có mẹ chi mà coi. Tối ngày phỏng vấn với hội thảo, chịu đời chi nổi. Mà thôi cũng thấy kẹ, chịu trận, bẻ chi bọn nhỏ cũng biết tiếng, hiểu đặng. Nhưng nhe thời gian có VM đá banh mà làm reo mới kệt cứng chớ. Không lẽ qua nhà bạn bè coi kẹ. Ban ngày thì không thành vấn đề, nhưng khổ nổi nhiều trận gây cản lại trực tiếp mãi tận khuya, làm phiền người khác hoài cũng kỳ, thành thử tui bắt buộc phải mua cái... ba bôn tivi.

-Parabol.

-Tui tui gọi là cái chảo. Mà giống cái chảo thiệt chớ. Anh biết tui mua nhiều không? 23 ngàn, cộng với thuế mum, cả thảy xấp xỉ 25 ngàn cò-run.

-Sao đắt quá vậy? Chắc lớn lắm?

-Cũng chẳng lớn chi, sơ sơ bề ngang gần bằng sải tay tui nè, còn chiều cao lồi mét rưỡi. Chịu chơi mà anh. Chi chớ đá banh thì mấy tui cũng dám xuất tiền mua. Cái chảo này hết sảy, bắt 28 đài luôn, coi đặng cả đài Mỹ, Úc, đài Nhật, Phi nữa mà. Giá tui chịu chi thêm chừng năm xấp nữa, chôm cái độc hơn thì bắt đặng luôn đài Việt Nam. Nhưng mẹ vợ tui nó cản, không chấp thuận cho vay thêm.

-Anh phải đi vay tiền?

-Thì ngân hàng chớ đâu. Thất nghiệp đều đều mần chi dư tiền.

-Nội trả tiền lời mỗi kỳ cũng đủ mệt.

-19 phần trăm, trả trong vòng mười tháng. Cắt cổ mà, nhưng thấy kẹ, có cái coi đá banh trước đã, còn hạ hồi phân giải. Thú thiệt tui mê đá banh còn hơn mê ông bà. Mê từ hồi còn nhỏ xiu lặn kìa. Mấy thằng con tui giờ cũng mê đá banh như điều đó. Giống tui chứ đâu.

-Nhưng tại sao anh lại đòi... giết người này người nọ?

-Tại mấy người đó hè nhau hại tui. Khởi sự là thằng cha chủ tiệm bán tivi. Để tui kể anh nghe: Cha con tui sau khi mua đặng cái chảo chở về nhà, gấn hì hực ba bốn tiếng đồng hồ mới xong. Mới đặng đâu chừng có một bữa thì thằng ti-lít-măng đại diện hội Gia Cư đến bấm chuông yêu cầu tui gỡ cái chảo xuống vì làm vậy xấu chung cư đi, những người "na-bu" khác không chịu. Tui cự lại liền, nói là tui gấn ở nhà tui chớ gấn nhà hàng xóm đâu mà chịu với không chịu, nếu có xấu thì xấu nhà tui chớ dính lúu chi tới thiên hạ. Nhưng nó nhất định không nghe. Tôi biểu thằng con lớn tui thông dịch lại là tui là thằng tí nạn cộng sản thứ thiệt, sở dĩ đồng ý định cư ở Na Uy là vì nước này tự do dân chủ, thì làm sao lại cấm cản tui. Nhưng nó nói gì một tràng, thằng con tui hiểu không kịp, thông dịch đại khái là tui phải

tôn trọng trật tự chung và phải tuân theo luật lệ của chung cư. Tui tính lì, nhưng nghĩ phận mình ăn nhờ ở đậu xứ người ta, làm quá e họ cười chê toàn thể người Việt mình, nên tui mới chịu lùi. Nói thiệt với anh chớ, nếu không có cộng đồng người Việt ở đây, tui dám ăn thua đủ với thằng ti-lít-măng này. Giá tối thiểu nó cũng phải từ chết tới bị thương.

-Anh nghĩ đến danh dự của người Việt như vậy cũng rất phải, có điều anh nên hiểu là...

-Hiểu chớ sao không, bởi vậy tui mới nói là tui lùi. Nhưng mua chảo rồi không lẽ liệng đi. 25 ngàn chứ cắt sao. Tui với thằng con tui chớ cái chảo lại tiệm bán tivi, tính năn nỉ ỉ ôi trả chảo, lấy lui tiền, nếu có mất mát chút đỉnh cũng đặt đi, lỗi của mình mà. Nhưng tiệm không chịu, lấy lý do sổ sách đã xong, không sửa đổi đặt. Tui kể lể hoàn cảnh bị đất riết, thằng chủ tiệm đề nghị để chảo lại tiệm nó bán dùm cho. Tui nghĩ giải pháp này cũng ổn, bề chi cũng hơn là mình giữ mà không xài. Tui nói ô-kê, mày bán đặt tao thưởng cho năm trăm cờ-run xài chơi. Nhưng rồi sao anh biết không?

-Sao?

-Nó xạo chớ còn chi nữa. Ba ngày sau cha con tui trở lại hỏi đã bán đặt chưa, nó nói chưa. Thiệt tình nó có bán mẹ chi đâu, nó vẫn để chình ình dưới kho. Tui biểu nếu mày không muốn bán dùm thì trả lui chảo cho tao, tao đeo nhờ mày nữa. Nhưng nó không chịu trả có sùng không chớ. Nóng máu, tui điểm mặt nó chửi: “Phi phàn, giấy sờ-kan đờ-rép-bờ đây!”. Tui mới nói có vậy mà nó xanh mặt, ông ạ.

-Đối với luật pháp Na Uy, anh đòi giết người như thế đủ để ra tòa rồi.

-Dọa thôi chớ ai mà giết. Ngu chi!

-Nhưng người địa phương đâu có hiểu mình chỉ dọa thôi, họ tin đấy.

-Hèn chi. Nó nói với thằng con tui là tía mày đe dọa giết tao, tao sẽ thừa Politi. Thằng con tui thông dịch lại, tui làm tới luôn: “Ông đeo sợ cảnh sát. Có ngon đừng vào thằng này, thằng này giết cả đám cho coi. Vi-xi ông còn vận cổ, ngán chi Vi-kinh tui bay!”. Tui bắt thằng con tui dịch nguyên văn lại. Tui không nói rành tiếng Na Uy, nhưng nghe thì hiểu hết trơn. Thằng con tui dịch không thiếu một chữ. Thằng chủ tiệm liền rút cây viết ở ngực áo rồi chìa mảnh giấy biểu tui ghi vào đấy xác nhận tui muốn giết nó. Đù mẹ thằng ngu! Nó chưa thấy quan tài nên chưa đổ lệ đây mà. Tui nhào tới tính thí mạng cùi: “Ông không viết, nhưng ông cứ giết!”. Vậy là nó sợ, vội trả tui cái chảo vô điều kiện.

-Tôi nghĩ anh hơi làm quá.

-Sao quá?

-Anh nóng. Nguyên nhân có thể do một sự hiểu lầm nào đó thôi. Nếu khi anh đưa cho tiệm nhờ bán dùm, anh xin họ

viết giấy chứng nhận rồi anh hỏi kỹ các thể lệ ra sao để sau này có chuyện gì mình dễ ăn dễ nói. Ở Tây phương việc gì cũng phải rõ ràng, có bằng chứng hẳn hoi.

-Tại tui tin nó mà. Mặt mũi nó nhìn cũng có bề sáng sủa con nhà lành, ai nhè là quân cướp cạn.

-Không đâu anh. Biên lai mua hàng anh còn giữ, sức mấy ai lấy được của anh.

-Vậy sao nó không chịu trả lui tui?

-Như tôi vừa nói có thể do hiểu lầm. Giá anh đừng nóng, từ từ nói con anh hỏi rõ lý do. Mình nói chuyện đàng hoàng, trước sau gì cũng xong.

-Anh nói y chang thằng con tui. Lúc chớ cái chảo về, nó cần nhân tui thấu trời xanh. Nó trách tui la lối như vậy làm nhiều người Na Uy đổ xô lại coi, nó mắc cỡ muốn chết luôn.

-Cháu nó nói cũng phải đó anh.

-Thì tui có phiên chi đâu. Bên trong mình nhận nó có lý, nhưng có điều mình là cha, đâu để nó qua mặt đặt nên tui sặc lại một trận tưới bởi hoa lá, nó nín khe!

-Tôi nghiệp thằng nhỏ!

-Tôi chớ sao không tội. Tuy nhiên nó nói vậy chớ không phải vậy đâu anh. Nó thương tui, tui biết chớ sao không. Tui biểu chi nó cũng tuân theo răm rắp. Nếu không có nó, sức chi tui biết loại chảo nào ngon lành mà mua.

-Giờ cái chảo đâu?

-Mất tiêu rồi!

-Mất?

-Thế mới lạnh lùng sương gió chớ. Lấy lại đặt cái chảo ở tiệm về, tui vừa rầu thúi ruột, phần mất dịp coi đá banh, phần tiếc tiền, vừa sùng cái con mụ vợ cứ “ca” hoài, chịu đâu thấu, tui bỏ đi giang hồ mấy ngày liền. Bụi đời cho bỏ ghét!

-Sao anh nói mất cái chảo?

-Mất thiệt chớ, xạo chi. Thằng Ba-kít-tăng trên lầu bốn biết chuyện tui mua cái chảo mà chung cư không cho gắn xài. Nó xuống thăm méc tui nên đăng báo “an-nông” bán lại. Thấy ý kiến của thằng đen này hay, tui sai thằng con tui viết quảng cáo bán cái chảo, đề giá tin-bút rồi đem đăng trang nhất cho chắc ăn, in chữ bự bự cho thiên hạ dễ đọc. Mắc kinh khủng, anh. Tui đâu ngờ, từ khi cha sanh mẹ đẻ đến nay, mình có bao giờ đăng báo đâu mà biết. Mỗi kỳ nó chém tui gần một ngàn, đó ông.

-Dĩ nhiên.

-Thấy kẹ, bề chi cũng nửa đường đứt gánh, coi như tiền chùa.

-Có ai hỏi mua không?

-Thiếu chi, có điều không đứa nào chịu giá. Đứa thì nghe chưa xong đã rút lui có trật tự, đứa nói muốn tới nhà xem trước rồi mới quyết định, nhưng toàn hứa lèo không hà. Đứa xin bớt giá nữa, nhưng tui không đồng ý, lỗ quá lấy tiền đâu bù vô. Chỉ có thằng cuối cùng là ngon lành, chịu giá cái một, chỉ xin tui gởi cái chảo đến cho nó bằng đường bưu điện vì nó thuộc diện tàn tật không di chuyển được, trong khi đó nhà nó lại ở tuốt bên đảo, ngoài Su-tờ-ra lận. Để tui nhớ xem đảo chi này, y như là... Sun-đan sờ-đít. Anh biết đảo này không?

-... nghe quen quen, nhưng không rõ nằm ở đâu.

-Thì cũng thuộc tỉnh Bạch-gân của mình chứ đâu.

-Có thể là đảo Sunndalsdiht thuộc vùng Sotra.

-Đâu đó, anh.

-Vậy là anh bán được cái chảo?

-Anh hỏi lại càng làm tui sàu vạn cổ. Số là thằng đó xin cho nó gán thử cái chảo xem có thích hợp không, vì nhà nó thuộc loại ê-gét hút.

-À, nhà riêng.

-Đúng vậy anh, nhưng xây lâu rồi, sợ hệ thống ăng-ten trong nhà cổ quá, không ăn nhịp với cái chảo mô-đeo của tui. Ấy là nó nói với thằng con tui trong điện thoại như vậy, thằng con tui dịch lại cho nghe. Thằng đó còn chịu chơi đòi trả tiền gởi bưu điện mà. Tui nói thằng con tui khoan trả lời vội, biểu nó mười lăm phút sau gọi lại. Ý tui muốn dò xem

thằng đó muốn mua thiệt hay chỉ giỡn chơi. Nếu thiệt, đương nhiên nó sẽ gọi lại, bằng không thì xuôi luôn. Hơn nữa tui cũng khôn, muốn lợi dụng thời gian hoãn binh để biểu thằng con tui lật sách lè lẹ xem có đảo nào tên Sun-đan sờ-đít không. Thấy có, tui an tâm.

-Anh ta có gọi lại không?

-Gọi chứ sao không. Tôi nói ô-kê rồi biểu thằng con tui

ghi đầy đủ chi tiết tên và địa chỉ của thằng đó.

-Chắc anh còn giữ?

-Tui thuộc lòng mà anh. Tên nó là... Bí-già Giáng-sinh.

-Hả? À... à, Bjarne Jensen.

-Vậy đó, Bí-già Giáng-sinh, Sun-đan sờ-đít, 5335 Su-tờ-ra.

-Không có số nhà à?

-Lúc đầu tui cũng thắc mắc như vậy, nhưng thằng đó giải thích là ở đảo không nhà nào có số. Dân đặt thùng thư ngay tại bưu điện, hàng ngày đích thân ra tận nơi lấy thư. Thấy nói có lý, tui tin liền. Cha con tui lấy chảo đóng thùng. May mà tui còn giữ lại cái thùng cặc-tông ô-ri-dinh với tám mút nên cũng dễ. Coi vậy mà nặng chớ giỡn sao. Bưu điện cân gần hai chục ký, hơn thùng quà gởi về Việt Nam. Tui phải trả bốn trăm bảy mươi hai cỡ-run cước phí. Tui biểu con thư ký biên nhận cho tui một cái cờ-vít-tờ-rinh để đòi thằng Bí-già Giáng-sinh hoàn lại số tiền này.

-Bao lâu thì anh nhận được đầy đủ số tiền?

-Khoan, anh. Tui nói triết lý một chút để anh hiểu tâm sự tui. Ở đời mấy khi được như ý mình muốn, phải không anh? Các cụ xưa nói “vô lậu bất thành nhân”.

-Bậy nào! Ai nói thế bao giờ.

-Ông cụ tui chớ ai, dân chơi cự mà. Mới nghe mình thấy kỳ, nhưng ngẫm nghĩ mình mới thấy ý nghĩa sâu xa vô cùng. Mình có chơi bởi bị bệnh rồi mới khôn ra mà đề phòng.

-Có liên quan gì đâu tới việc anh bán cái chảo.

-Có chứ. Đúng lý tui bị lừa một lần cũng đủ sáng mắt ra mà chơi lại thiên hạ, thế mà tui lại bị lừa nữa. Con vợ tui chửi tui đồ ngu cũng có phần hợp lý. Có điều nó chửi không đúng địa điểm, nhằm lúc tui đang ai oán mà xài xể nên mới lãnh đủ.

-Anh đánh bà xã như vậy thì bậy quá.

-Ai đánh chi, mình nam nhi chí chí mà vũ phu coi sao được. Hơn nữa ở Tây phương văn minh này luật pháp nào cho phép đánh vợ con. Tui rành sáu câu mà. Đầu óc có sạn rồi, lại hai ba thứ tóc chớ còn trẻ người non dạ sao mà không biết. Ngặt vì mụ vợ chửi quá tui mới sôi máu anh hùng quạ lại. Võ miệng thôi.

-Anh kể tiếp chuyện bán cái chảo đi.

-Tới đâu rồi?

-Anh đóng thùng gởi cho Bjarne Jensen.

-Gởi rồi tui khỏi dám đi đâu, ngồi chết trận ở nhà chục điện thoại. Những ngày này tui thấy thời gian dài lê thê, thua chi đại lộ Kinh Hoàng. Tui cứ tì tì nốc cà phê, hút thuốc chớ

ăn uống chỉ thấy ngon. Hồi hộp thấy mẹ. Cờ này kéo dài ít bữa nữa tui dám rụng tim chết không kịp ngáp. Một tuần lễ sau, thấy im lặng tui bắt đầu hoảng. Tui bắt thằng con tui viết một lá tối hậu thư, hẹn cho thằng Bí-già Giáng-sinh trong vòng năm ngày phải hồi âm gấp, nếu không tui sẽ đi thừa chánh quyền. Hết hạn mà vẫn không thấy chi, tui bấn xúc xích thật sự. Đúng là mình gặp thứ điểm thượng hạng ngoại hạng rồi đây. Tui bèn cầm tất cả giấy tờ lên sở Di Trú và Ngoại Kiều nhờ can thiệp. Kể ra cái cô Cà-ri Xít-ra-bơ cũng tử tế hết chỗ chê.

-À, cô Kari Kyrkebo.

-Cổ sốt sáng thiệt tình. Cổ gọi điện thoại tùm lum đi khắp nơi để hỏi, tiếc là không chỗ nào rành rẽ để trả lời.

-Sao cô Kari không gọi thằng về chi nhánh bưu điện ở Sunndalsdiht?

-Đương nhiên mà anh. Cổ là Na Uy nên biết luật xứ này.

-Thế sao?

-Ở đó họ xác nhận đã có người đến lãnh rồi có chết mẹ tui không. Cô Cà-ri xin cho biết thêm chi tiết của người nhận thì bưu điện trả lời họ không biết chi hơn nữa. Tá hỏa tam tinh, tui dọt về nhà tính lôi thằng con theo, nhưng nó đi học chưa về, tui đành liều thân đi một mình.

-Anh đi đâu?

-Tính qua tận Sun-đan sờ-đít điều tra cho rõ chuyện. Thú thiệt với anh lúc đó sao chân tay tui run quá. Run đây không có nghĩa là sợ mà do nghĩ mình sắp mất tiêu 25 ngàn. Mà sao cũng lạ, anh, tui lái xe vẫn chắc. Đường hẹp mà tui chạy đều chỉ trên trăm cây số một giờ mà không đọng. Liều mạng sa trường mà. Cũng hên là bữa trước tui có coi kỹ bản đồ với thằng con tui nên ra đường bến phà không khó khăn. Tui nhớ chỗ này y như hồi mới qua Na Uy tui đã tới cá hai ba lần. Phà này nhỏ xíu như chiếc ghe vượt biên của mình nên tui phải để xe lại bên bờ bên này. Phà chạy chậm rì. Nhiều lúc nóng ruột tui chỉ muốn nhảy đại xuống lội cho lẹ. Phà vừa tới bờ, tui nhảy lên liền, hụt cẳng mém rớt xuống biển. Bởi tui vội, sợ bưu điện địa phương đóng cửa sớm. Tui đi như chạy vậy anh à. Chắc nhiều người Na Uy ngó tui lúc đó dám tưởng tui khủng lắm. Mà khủng cũng phải, phần tiếc của hùi hụi, phần giận sôi máu thằng Bí-già Giáng-Sinh đã gạt mình. Bưu điện ở gần bến phà nên tui tới còn kịp giờ. Tui hỏi một bà mập thù lù ngồi ở quầy, nhưng con mề cứ “va va va” hoài.

-Ý bà ta muốn hỏi “hva” là anh muốn nói gì?

-Tui biết chứ, nhưng kệt mình không rành tiếng nên khó giải thích cho nó hiểu ngay. Ước chi có anh hay thằng con tui ở đó lúc bấy giờ thì đỡ khổ cho tui biết mấy.

-Rồi họ có giúp anh được gì không?

-Mụ mập kêu một thằng cha khác ở bên trong ra, ý như sắp của con mề. Tui cố diễn tả cho nó hiểu: “Giấy úych-ke phơ

ha sen en bác-ké in-nờ ba-bôn tivi tin hé-rờ Bí-già Giáng-sinh. Hấn ích-cờ bề-tan-lờ mây. Nó giấy bề đây ó đen-bờ mây phìn ra hấn”. Ý tui muốn nói là tao tuần trước có gửi một gói đồ bên trong có cái ba-bôn, à quên, cái chảo tivi cho ông Bí-già Giáng-sinh. Nó không trả tao tiền. Giờ tao xin mày giúp tao tìm ra hấn. Thằng cha bưu điện nói rinh rinh chi đó, tui đoán nó muốn xem cờ-vít-tờ-rinh. Tui vội sờ tay vào túi quần mới hay tui đã để hết xấp giấy tờ trong cốp xe. Dễ giận không! Tui liền đưa ngón tay trở lên ngang đầu tui, chỗ màng tang xoáy vài vòng, ý muốn nói tao quên

cha nó rồi. Sau đó tui muốn nó chỉ nhà của thằng Bí-già Giáng-sinh nên hỏi: “vua búa hấn?” Thằng cha bưu điện trả lời cái chi tui nghe như có “hoa sen, hoa sen”. Tui nghĩ trong đầu, xứ này làm sao có hoa sen mà cũng bày đặt xố tiếng Việt”. Nghĩ vậy, nhưng vì lịch sự tui không nói ra. Tui chỉ ra dấu không hiểu. Nó viết ra giấy, lúc đó tui mới biết nó muốn nói có bu-tích tên là...hoa sen.

-... gì mà “hoa sen”?

-Tui cũng không rõ, thấy nó viết có chữ O, chữ A, chữ S rồi E, N.

-À, Oasen, nghĩa là đảo nhỏ.

-Nghe y chang tiếng Việt anh há. Rồi thằng chả vẽ đường cho tui tới đó. Cũng không xa chi, đi bộ chừng mười phút, nhưng tui chạy nên chớp mắt đã tới đích. Gặp mấy thằng thanh niên choai choai cỡi xe gắn máy ở đó, tui hỏi lia lịa. Mấy đứa đó quay lại xi xăng xi xô với nhau, chắc muốn hỏi xem có đứa nào biết nhà của Bí-già Giáng-sinh không thì chỉ cho người ta, nhưng đứa nào cũng lắc đầu “nai, nai”. Tui vào trong bu-tích hỏi, mấy người bán hàng cũng “nai, nai”. Như vậy một là thằng cha bưu điện muốn xạo tui chơi, hai là nó thấy tui đầu đen nên kỳ thị cho bỏ ghét.

-Có thể ông ta tưởng anh muốn hỏi thăm đường tới siêu thị mua thức ăn.

-Thế mới tiêu điều cho tui chứ!

-Rồi anh làm sao?

-Lúc đó tui teo thiệt tình, đụng ai tui cũng chặn lại hỏi. Chập sau, gặp một con nhỏ, tui sáp lại hỏi nè cưng, biết nhà của Bí-già Giáng-sinh không chỉ cho anh coi. Con nhỏ phát ngôn một tràng dài như thể đạn AK nổ làm tui tối tăm mặt mũi. Nó nói đã rồi ngoắc tui đi theo. Giờ nhớ lại tui phải công nhận con nhỏ có bộ mặt đẹp hết ý.

-Trong tình trạng bối rối như vậy mà anh còn tâm trí để ý tới nhan sắc thì cũng lạ đấy.

-Tui tuổi Mùi mà anh. Hi, hi, hi! Nói vui cho đời bớt lụy trần thôi chứ tuổi tui xấp xỉ ông già Ba Tri rồi đâu dám nghèo mà ham nữa.

-Cô gái đó biết nhà của Bjarne Jensen?

-Cũng là Giáng-sinh mà không phải... Giáng-sinh. Con nhỏ dẫn tui đi vòng vo tam quốc đã đời mới tới một căn nhà bự cỡ vi-la vậy. Nó bấm chuông ba hồi thì có một ông già ốm tong ốm teo còn hơn cây tăm ra bắt tay tui túi bụi, tự giới thiệu là... Cai Giáng-sinh. Tui đoán ông này nếu không là

cha thì tối thiểu cũng là anh hai của thằng Bí-già Giáng-sinh. Ông già cùng con nhỏ nói với nhau chỉ đó mà hai người cười như đôi trai tài gái sắc. Rồi con nhỏ “hớ dơ” từ già tui trở ra lại. Ông già chỉ tay ra phía sau nhà. Tui tràn trề hy vọng, nghĩ có thể họ cất giữ cái chảo của tui ngoài đó chẳng. Nhưng ra tới nơi tui mới té bật ngửa. Vịt đâu mà nhiều vô số kể. Chết mẹ, chắc con nhỏ tưởng tui đi kiếm nhà mua hột vịt lộn hay vịt sống về mần thịt đánh tiết canh nên mới hướng dẫn tui tới đây. Tội vội dợt thằng làm ông già kêu ới ới như vợ vừa chết. Thiệt tưởng con nhỏ đó yểm trợ tui, ai dè chơi tui nặng nề. Sợ hết giờ làm việc, tui chạy đúng là vắt giò lên cổ trở ngược lại bưu điện. Trong trí tui chợt lóe lên ý nghĩ mà lúc đầu tui tắm tối không ngờ tới. Đó là bưu điện khi cho thằng Bí-già Giáng-sinh lãnh cái chảo ắt phải ghi lại địa chỉ của người nhận chứ. Thủ tục

phải đúng vậy không anh? À, thế mà khi tui nói với nhân viên bưu điện làm ơn làm phước cũng như làm giàu bố thí cho tui cái a-đờ-rét-sờ của Bí-già Giáng-sinh thì tên già mắc dịch cứ tía lia cái miệng: “um-sùm! u-sùm!”

-Tôi nghĩ ông ta không hiểu ý anh muốn gì nên mới nói “unnskyld, unnskyld”, nghĩa là xin lỗi, xin lỗi.

-Thì sao nó không nói đại là không hiểu đẳng tui liệu cách khác diễn tả, mắc chi phải rắc rối cuộc đời? Tui càng nổi đóa hơn, la toáng loang: “mày không cho ông, ông giết liền bây giờ! - Giây đờ-rép-bờ đây sờ-tờ-rắc-sờ! Tao giết! Tao giết!”. Chắc mặt mũi tui lúc đó cô hồn các đảng lắm nên chi cha con nó run cầm cập, mở miệng tỉnh nói mà không ra lời. Mụ mập lẹ chân lên vô sau gọi điện thoại cho Politi. Thế là tui bị dẫn độ về sở cảnh sát. Tui nói chi Politi cũng cười ô-kê khiến tui tưởng họ thông cảm, ai dè họ đem giam tui vào một căn phòng. Con sùng tui lại nổi lên, cứ thấy mặt thằng Politi nào tui đều chửi tươi hạt sen. Mày không thả ông ra, ông giết. “Giây đờ-rép-bờ!” Giết! Giết! Giết! Đâu cớ chín mươi giờ tối Politi chở tui tới bác sĩ. Chết mẹ, tui có bệnh chi mà đưa tui tới đây. Tui cự, đòi giết cả bày. Chập sau bác sĩ sai hai thằng y tá bự con cỡ Trương Phi lôi tui vô nhốt trong phòng này cho tới giờ.

-Hồi sáng tôi đang ở trường thì nhận được điện thoại của cảnh sát nhờ tôi đến đây gấp thông dịch cho một bệnh nhân, tưởng ai, hóa ra anh.

-Politi có nói chi về tui không?

-Đại khái họ kể anh cứ la “drepe”, “giết” nên họ nghi anh... khủng hoảng thần kinh.

-Tui mà thần kinh con mẹ gì, giá khủng cho cũng đỡ khổ. Nghĩ mãi vụ bị lừa cái chảo mất tiêu 25 ngàn, tui lại hận đời can không nổi. Đau dạ ui là đau!

-Bây giờ anh nên bình tĩnh lại, đừng nghĩ ngợi gì cả. Để giải quyết xong với ty y tế rồi tới Politi, sau đó anh về nói cháu viết một tờ đơn gửi cảnh sát, kể lại đầu đuôi sự việc, kèm theo đây đủ biên lai. Tôi hy vọng cảnh sát sẽ điều tra được lý lịch và địa chỉ của tên Bjarne Jensen.

-Anh à, có anh tui mới dám bộc lộ tâm sự. Đêm qua, đôi lúc đầu óc sáng suốt lại, tui cũng biết suy nghĩ chứ. Sở dĩ tui lâm cảnh đoạn trường này là do thằng Bí-già Giáng-sinh lừa, nhưng sở dĩ có thằng Bí-già Giáng-sinh là do thằng Ba-kít-tăng móc tui đăng báo bán cái chảo. Sở dĩ có thằng Ba-kít-tăng chen vô cũng là do thằng chủ tiệm tivi không chịu bán dùm cho tui cái chảo như đã thề non hẹn biển với tui. Sở dĩ có thằng chủ tiệm tivi bán cho tui cái chảo lúc đầu là bởi nhân viên đài truyền hình Na Uy khi không đình công đòi tăng lương. Tìm đến tận nguồn gốc để khai ra ánh sáng thì thủ phạm lại chính là TUI, anh ạ. Tội thứ nhất của tui là già mà còn ham vui, bày đặt chơi sang. Tội thứ hai là ngu. Tui ngu vô biên, ngu hết thuốc chữa, ngu chịu đời không thấu! Có lẽ tui phải giết tui mới giải quyết xong vấn đề. Cổ nhân mình coi vậy mà từ ngàn xưa đã nói trúng phóc trường hợp của tui: “Trách người một, trách ta mười - Bởi ta tệ trước nên người bạc sau”.

-Anh nghĩ được như vậy là... hay rồi. Dù sao có vấp ngã mình mới học được nhiều kinh nghiệm quý báu... À kia, bác sĩ đang tới.

-Liệu ông có cho tui về không?

-Cái đó tùy ở anh.

-Sao tùy tui?

-Như lúc này tôi đã nói đấy, anh phải tỏ ra khỏe mạnh, ăn nói bình thường.

-Tui vẫn khỏe như trâu, có bệnh chi mà giữ tui lại đây.

-Mình thì mình tin nhau, nhưng người Na Uy thì khác, cứ thấy dấu hiệu gì lạ nơi một người, tức thì họ nghi bệnh nọ tật kia ngay. Thôi anh rán bớt nóng, nhất là tránh nói "giết", "drepe". Dù tôi không dịch lại, nhưng vì anh nói hoài những tiếng đó nên chỉ nghe nội cái âm thôi họ cũng hiểu nghĩa là gì rồi. Anh cứ ngồi đấy để tôi ra nói chuyện với bác sĩ trước đã. Anh nhớ lời tôi dặn đấy: Không được nói "drepe", "giết" nữa nghe!

-Tui hứa!

.....

-Ông nói chi mà nhiều dữ thần vậy anh?

-Bác sĩ sau khi nghe tôi thuật qua câu chuyện của anh, cũng xác nhận anh bị kích động mạnh. Thế thôi.

-Hèn chi lâu lâu ông lại ngó tui, cái đầu cứ ngoác qua ngoác lại như đầu con rùa. Ông còn nói chi nữa không anh?

-À, bác sĩ nói thêm may mà anh không còn la "drepe", "giết" nữa, nếu không thì...

-Thì sao chớ? Anh cứ nói thiệt cho tui biết.

-Thì... bác sĩ buộc lòng phải đưa anh vào... bệnh viện tâm trí để khám nghiệm.

-Đù mẹ, cà chớn! Ông mà nhốt tui vô nhà thương điên hả, tui... Giết! □

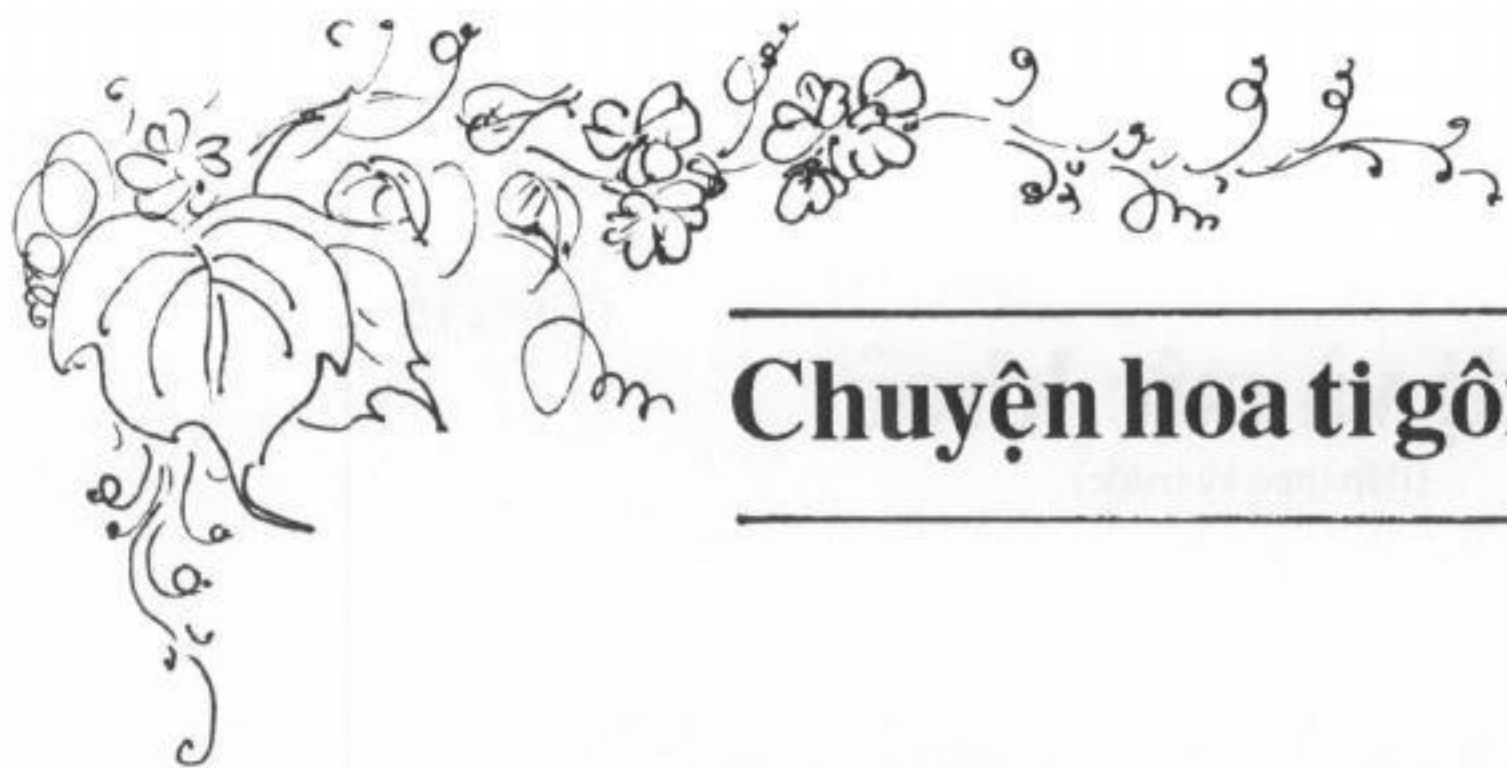
VỚI MÙA HÈ HAUGESUND

Tặng Phượng

Mùa hè Haugesund - Về thăm
Phượng khêu lên ngọn lửa lòng ngày đi
HAUGESUND ơi nợ tình chi
Gặp nhau trong cảnh chia ly ngày hè
Lỗi lầm một chốc đam mê
Trở về kết nhớ đan thơ tặng người
Có xa đâu HAUGESUND ơi
Mà câu thơ lại ngậm ngùi xót xa
Mùa hè năm trước chưa qua
Đã nghe Phượng sắp xếp hoa sang đò
Bến sông chấp chới cánh cò
Gặp nhau chi để hững hờ cho nhau
Biết mình chậm bước đến sau
Dòng thời gian gợi về đâu phận bèo
Đường xa qua dốc vượt đèo
Mùa hè năm ấy Phượng treo lửa lòng
Gặp ghềnh giữa buổi chiều không
Haugesund ơi tôi vẫn hoài mong bên người ...

• Vũ Nguyên Ân

(nhớ mùa hè 1990)

Chuyện hoa ti gôn

(tiếp theo)

VS số 2/94 đã gửi đến các bạn bốn bài thơ của T.T.KH. Thế theo lời yêu cầu của một số bạn yêu thơ, lần lượt VS sẽ cho đăng lại những bài "gửi T.T.KH" của Thâm Tâm và Nguyễn Bính. Riêng bài "Gửi T.T.KH" của Tuấn Trình, hiện tòa soạn không có, bạn đọc nào có xin vui lòng cho mượn.

Gửi T.T.KH.

Các anh hãy uống thật say
Cho tôi những cốc rượu đầy rồi im
Giờ hình như quá nửa đêm
Lòng đau mang lại cái tin cuối cùng
Hơi đàn buồn tựa trời mưa
Các anh tắt nốt âm thừa đi thôi
Giờ hình như ở ngoài trời
Tiếng xe đã nghiêng, đã rời rã đi

Hồn tôi lơ mơ sương khuya
Bởi chưng tôi viết bài thơ trả lời
Vâng tôi biết có một người
Một đêm cố tưởng rằng tôi là chồng
Để hôm sau khóc trong lòng
Vâng tôi vẫn biết cánh đồng thời gian
Hôm nay rụng hết lá vàng
Và tôi lỡ chuyến chiều tàn về không
Tiếng xe trong vết bụi hồng
Nàng đi thuở ấy nhưng trong khói mờ
Tiếng xe trong xác pháo xưa
Nàng đi có bốn bài thơ trở về

Tiếng xe mở lối vu qui
Hay là tiếng khóc nàng chia cuộc đời
Miệng chồng Khánh gắn trên môi
Hình anh mắt Khánh sáng ngời còn mơ
Từ ngày đàn chia đường tơ
Sao tôi không biết hững hờ nàng đan
Kéo dài một chiếc áo len
Tơ càng đứt mối nàng càng nối dây
Nàng càng gỡ mối trên tay
Thì tơ duyên mới đã thay hẳn màu
Góp hai thứ tóc trên đầu

Sao còn đan nối những câu tâm linh
Khánh ơi còn hỏi gì anh
Lá rơi đã hết màu xanh màu vàng
Chỉ kêu những tiếng thu tàn
Tình anh đã chết anh càng muốn xa
Chiều tàn, chiều tắt, chiều tà
Ngày mai ngày mốt vẫn là ngày nay
Em quên mất lối chim bay
Và em đã chán trông mây trông mờ
Đoàn viên từng phút từng giờ
Đống yên lặng thế em chờ gì hơn
Từng năm từng đưa con son
Mím cười vá kín vết thương lại lạnh
Khánh ơi còn hỏi gì anh
Xưa tình đã vỡ nay tình lại nguyên
Em về đan mối tơ duyên
Vào tà áo mới đừng tìm duyên xưa
Bao nhiêu giọt lệ còn thừa
Hãy dành mà khóc những giờ vị vọng
Bao nhiêu những cánh hoa lòng
Hãy dâng cho trọn nghĩa chồng tình cha
Nhắc làm chi chuyện đôi ta
Cuộc đời anh đã phong ba đập dùi

Hãy vui lên các anh ơi
Nàng đi tôi gọi hồn tôi trở về
Tâm hồn lạnh nhạt đêm nghe
Tiếng mùa lá chết đã xê dịch nhiều
Giờ hình như gió thổi nhiều
Những loài hoa máu đã gieo nốt đời
Bao nhiêu nghệ sĩ nổi trôi
Xá chi cái đẹp dưới trời mong manh
Xá chi những chuyện tâm linh
Lòng đau đem chứa vào bình rượu cay

• Thâm Tâm

Sức khỏe của chúng ta

Ly dị và sức khỏe

(tiếp theo kỳ trước)

II. Ảnh hưởng trên con cái:

Điều chắc chắn không thể tránh khỏi là việc ly dị ảnh hưởng nặng nề trên con cái. Con cái là thành phần chịu thiệt thòi nhiều nhất. Cuộc sống hằng ngày lẫn tình cảm đều bị xáo trộn. Cuộc sống của con cái trở thành phức tạp khi cha mẹ ly dị.

Mỗi năm, có hàng ngàn trẻ em phải chịu cảnh phân ly giữa cha mẹ. Người ta cố gắng tìm một giải pháp thích hợp để giúp con cái vượt qua tình trạng khó khăn do việc ly dị gây ra.

Nhưng có phải luôn luôn con cái bị tổn thương do việc ly dị không? Không thể khẳng định như vậy, cũng không có nghĩa là cha mẹ nên xa nhau hơn là sống với nhau trong một trạng huống tan nát như vậy.

Dù sao con cái là thành phần thua thiệt trong bối cảnh ly dị vì cha mẹ nghĩ đến cá nhân mình nhiều hơn là những gì có thể xảy ra cho con cái trong tương lai.

Việc chấm dứt sống chung của cha mẹ có thể đưa con cái vào những xung đột mà chúng không được biết trước.

Phản ứng của con cái trong việc ly dị tùy thuộc vào tuổi tác, cá tính, môi trường sống, tình trạng gia đình và những kinh nghiệm riêng.

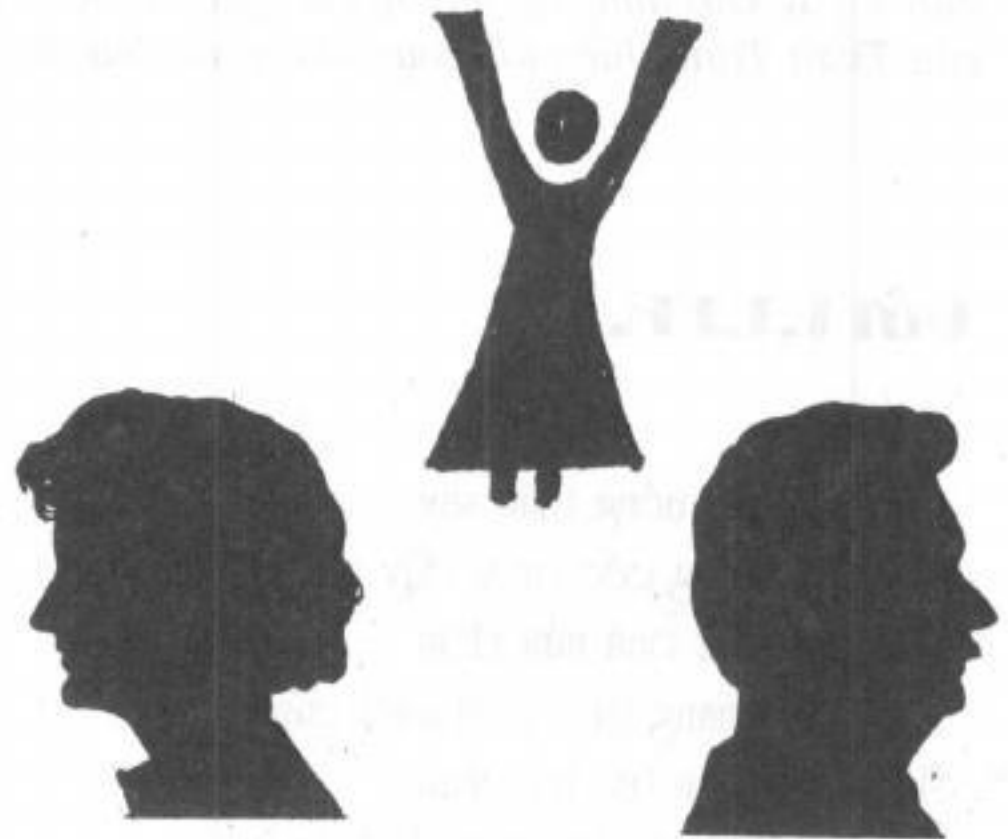
Một số con cái khắc phục được những khó khăn do việc ly dị của cha mẹ, nhưng một số khác có những phản ứng bi thảm hơn mặc dù cha mẹ đã chuẩn bị kỹ càng trước.

Phản ứng chung là phản ứng của kẻ thua thiệt. Cường độ của phản ứng tùy thuộc sự mật thiết với đối tượng bị mất mát. Nói chung khi bị mất một đối tượng quan trọng chúng dễ bị lâm vào cơn khủng hoảng về lý lịch (đặc tính) của mình vì đối tượng cụ thể là cha hay mẹ là những người đã tạo nên và duy trì lý lịch của chúng, là hình ảnh của chính chúng. Sự mất mát này dĩ nhiên sẽ đưa đến hậu quả là chúng cảm thấy trống rỗng trong một thời gian.

Con cái lớn phản ứng bằng cách khép kín, thu mình lại trong nỗi buồn đau trong khi đó con cái nhỏ thì có phản ứng ngược lại. Sự đau buồn là nguyên nhân của sự bứt rứt, phản kháng, hung hăng hay lo sợ. Khi thấy những phản ứng như vậy, chúng ta phải hiểu rằng đó là những phản ứng tự vệ cần thiết trong một tiến trình khó khăn của nội tâm. Tức giận, bứt rứt có thể bị hiểu lầm là con cái khó tính, làm khó khăn cho người lớn.

Có khi con cái có mặc cảm tội lỗi là vì chúng mà cha mẹ phải xa nhau. Tự trách mình là không tử tế hay giỏi đủ đến nỗi cha mẹ phải quyết định xa nhau. Con cái cần sự giúp đỡ của người lớn trong trường hợp khó khăn như thế.

Cha mẹ phải nói gì với con cái? Trong nhiều trường hợp, cha mẹ hỏi ý nhau để phải nói thế nào cho con cái biết về việc ly dị. Điều này cũng không phải dễ dàng vì hai người

khó đồng ý với nhau phải nói gì, phải nói thế nào.

Điều quan trọng nhất là cha mẹ phải đồng ý với nhau là sẽ nói gì. Khi nói cho con cái biết việc ly dị, cha mẹ và tất cả con cái phải có mặt cùng một lúc và nói thật cho con cái biết những gì đã xảy ra. Nếu cha mẹ cố ý che giấu thêm sự lúng túng trước khi ly dị thì sẽ làm cho chúng đau khổ thêm sau này. Con cái cần phải biết những gì đã xảy ra trước hay sẽ xảy ra sau khi ly dị, và tại sao cha mẹ phải ly dị.

Nếu chỉ một mình cha hay một mình mẹ muốn ly dị thì sao? Điều tốt nhất là cần có thái độ cởi mở đối với con cái. Phải nói ra cho chúng biết là hai người khó đồng ý với nhau, tuy nhiên sự việc phải xảy ra như thế. Người ta cũng phải lưu ý là đừng cố gắng kéo con cái về phía mình để đổ lỗi cho phía bên kia.

Cha mẹ thường dùng sự "lừa dối bản thủ" để kéo con cái về phía mình. Mặc dù cha mẹ đã quyết định ly dị, họ cũng phải kính trọng nhau vì con cái. Không nên dùng con cái như vũ khí trong việc tranh chấp nội bộ. Họ phải giúp con cái duy trì hình ảnh tốt đẹp của cha lẫn mẹ.

Một vài cặp vợ chồng giải quyết bằng cách đưa con cái đi xa trong một lúc, như gởi cho ông bà ngoại hay ông bà nội. Nhưng cách này không mấy ổn thỏa, vì việc ly dị là một biến cố lớn và có tính cách quyết định trong đời sống của con cái. Điều quan trọng là cha mẹ phải cố gắng làm thế nào để cuộc sống của con cái vẫn được tiếp tục như trước, càng nhiều càng tốt. Ít nhất trong thời gian đau lòng này, con cái cần rất nhiều để đời sống được liên tục. Thay đổi môi trường, trong phần lớn các trường hợp ly dị, chỉ làm tăng nỗi lo âu của con cái. Có thể để con cái nhỏ nghỉ học hay nghỉ đi vườn trẻ một vài hôm, nhưng sau đó phải tiếp

tục lại càng sớm càng tốt.

Giải quyết sự khủng hoảng của con cái Giải quyết sự khủng hoảng của con cái trong trường hợp ly dị là một tiến trình khá dài, và lặp đi lặp lại. Đôi khi cùng một vấn nạn, cùng một tình trạng bất bình xuất hiện trở lại.

Cha mẹ, ông bà, láng giềng hay người quen thân làm thế nào để giúp con cái? Không bao giờ chúng ta có thể giúp con cái vượt qua cơn khủng hoảng một cách tuyệt đối và không bao giờ được toại nguyện. Bốn phận của chúng ta là hỗ trợ, giúp đỡ chúng vượt qua cơn khủng hoảng. Trong việc này, trước tiên, chính cha mẹ, chứ không phải người nào khác có thể hay phải giúp con cái. Chính cha mẹ phải giữ phần chủ yếu trong việc giúp đỡ con cái. Vì thế cơ quan công hay tư phải tìm cách giúp cha mẹ để khắc phục mọi điều khó khăn để họ có thể giúp con cái của chính họ. Nhưng điều này rất khó vì chính cha mẹ cũng đang ở trong cơn khủng hoảng. Vì thế, thường có một sự khác biệt giữa lý tưởng và thực tế.

Mức độ phản ứng của con cái trong việc ly dị của cha mẹ Con cái phản ứng rất khác biệt tùy theo tuổi tác của chúng.

1) Từ 3 - 5 tuổi: Lo sợ, bối rối.

Phản ứng tức thời của con cái nhỏ khi cha mẹ chấm dứt sống chung là sự bối rối vì chúng không biết những gì chứa đựng trong những quyết định của người lớn. Trẻ con trong lứa tuổi này khó phân biệt được thực tế và giả tưởng. Trẻ con cũng có thể từ chối đi vườn trẻ vì chúng sợ mất cha hay mẹ, những đứa khác thì sợ bóng tối v.v... Những triệu chứng mất ngủ, biếng ăn không phải là điều bất thường trong thời gian này. Những trò chơi thường phản ánh những xung khắc, và thường tập trung vào hai lãnh vực chính: "gia đình", "hạnh phúc", sự tái hợp của mấy con búp bê, đám cưới, trẻ sơ sinh và sự hiền hòa. Có thể cũng khó phân biệt được ai là bạn và ai là kẻ thù trong xã hội. Còn trong lứa tuổi, đời sống của trẻ con tập trung vào thế giới riêng tư của mình. Điều này có thể làm cho chúng mang mặc cảm tội lỗi trong sự ly dị của cha mẹ, và có thể tưởng rằng chúng có trách nhiệm làm cho gia đình tốt đẹp lại, quy tụ gia đình, tái hợp cha mẹ.

2) Từ 6 - 8 tuổi: Buồn bã, thương nhớ, thất vọng.

Trong lứa tuổi này, con cái hiểu biết nhiều hơn về những gì đã thực sự xảy ra. Cảm giác thất vọng có lẽ quan trọng nhất vì chúng biết chúng không thể làm gì được, chúng bị bỏ rơi, ngoài những lựa chọn của người lớn. Trẻ con có thể biểu lộ cảm nghĩ của chúng và phần lớn trẻ con thương nhớ cha hay mẹ đã ra đi. Và rõ ràng nhất là trẻ con trai thấy thiếu vắng cha nhiều nhất.

3) Từ 9 - 12 tuổi: Chế ngự, phản nộ.

Con cái biết cố gắng để chế ngự hoàn cảnh và tìm một ý nghĩa trong cuộc sống. Trong lứa tuổi này con cái thường chú ý đến những thể thức, luật lệ, cái gì là công bằng, đúng hay sai. Chúng có thể nhận biết ai trong cha mẹ là đúng. Tức giận là cảm giác chính hướng đến cha hay mẹ đã làm

điều bất công. Chúng cũng có thể phát biểu ý nghĩ của mình trong hoàn cảnh này. Trong giai đoạn này, con cái cũng để ý đến sự liên hệ và trung thành của chúng đối với cha hay mẹ vì thế chúng dễ bị lôi kéo về phía một người. Một vài trẻ em trai có khuynh hướng muốn thay thế vai trò của cha trong gia đình.

4) Từ 13 - 18 tuổi: Mất mát.

Tuổi dậy thì là thời gian bứt rứt và sự ly dị của cha mẹ trong lúc này chỉ làm tăng thêm sự bứt rứt và tức giận. Thanh thiếu niên cần có một căn bản gia đình ổn định để có thể khởi sự tiến trình tự lập.

Thường chúng ta thấy thanh thiếu niên rất thích tự lập đến nỗi chúng muốn rời tổ ấm gia đình rất sớm, tách rời khỏi gia đình. Sự ly dị của cha mẹ dễ làm chậm lại tiến trình phát triển; thanh thiếu niên chưa muốn tự lập nhiều hơn và có thể phản ứng bằng cách khép kín, thu mình lại trong lối sống nội tâm. Cả hai điều này là dấu hiệu của sự rối loạn trong tiến trình tự lập tự nhiên.

Thanh thiếu niên cũng thường cảm thấy bị quan hơn khi nghĩ đến việc hôn nhân của mình trong tương lai. Và thanh thiếu niên cũng dễ có phản ứng mạnh khi một hay cả hai cha mẹ có người yêu mới. Ganh tỵ, phẫn nộ, ganh ghét là những phản ứng thường thấy.

Con cái có phản ứng thuận lợi trong việc ly dị của cha mẹ nếu chúng được tiếp xúc với cả cha lẫn mẹ và nếu có sự liên hệ tốt với cha hay mẹ kể.

Trái lại con cái có phản ứng bất lợi nếu sự liên hệ xấu đối với cha mẹ kể (ghét), hoặc không được cha mẹ ruột thăm viếng đầy đủ, hoặc còn bị lôi kéo vào trong vấn đề của người lớn.

• **Bác sĩ Lê văn Mộ**

PS: Tài liệu tham khảo: Helsentyt 1989.

Dọc Đường

Lưng đeo, xe mới bánh, ngừng
Xem ra, mới độ nửa chừng đường thôi
Trông lên, mây trắng mờ trời
Ngóanh về chân dốc, mây trời tím giăng.

• **Yên Giang**

cuộc đời

Em quay lưng lại cuộc đời
Mặc vàng thau lẫn với lời thị phi
Tàn cơn mơ, tuổi xuân thì
Trơ ra một nỗi ngậm ngùi riêng em.

tình yêu

Tình yêu nhỏ có biết không
Mềm như sợi nắng cuộn vòng tim anh
Mỏng hơn hơi thở mong manh
Mà quấn chặt cuộc đời anh không rời.

áo cơm

Hỏi em quang gánh về đâu
Sao trên nếp áo còn nhàu tang thương
Riêng tôi từ lỗ độ đường
Nhìn đâu cũng thấy một phượng áo cơm!

tay trắng

Hỏi em em có nhớ tôi
Cái tên nghèo rớt mồng tơi thuở nào
Trải qua một cuộc biển dâu
Tôi hai tay trắng lác đầu cười khan.

● hà đình lan

Xin cho quên

Có những điều cố quên mà cứ nhớ
Như vết nhằn dính chặt với làn da
Như tình đầu trót gởi trao làm chỗ
Như một lần đời dây cuộc phong ba

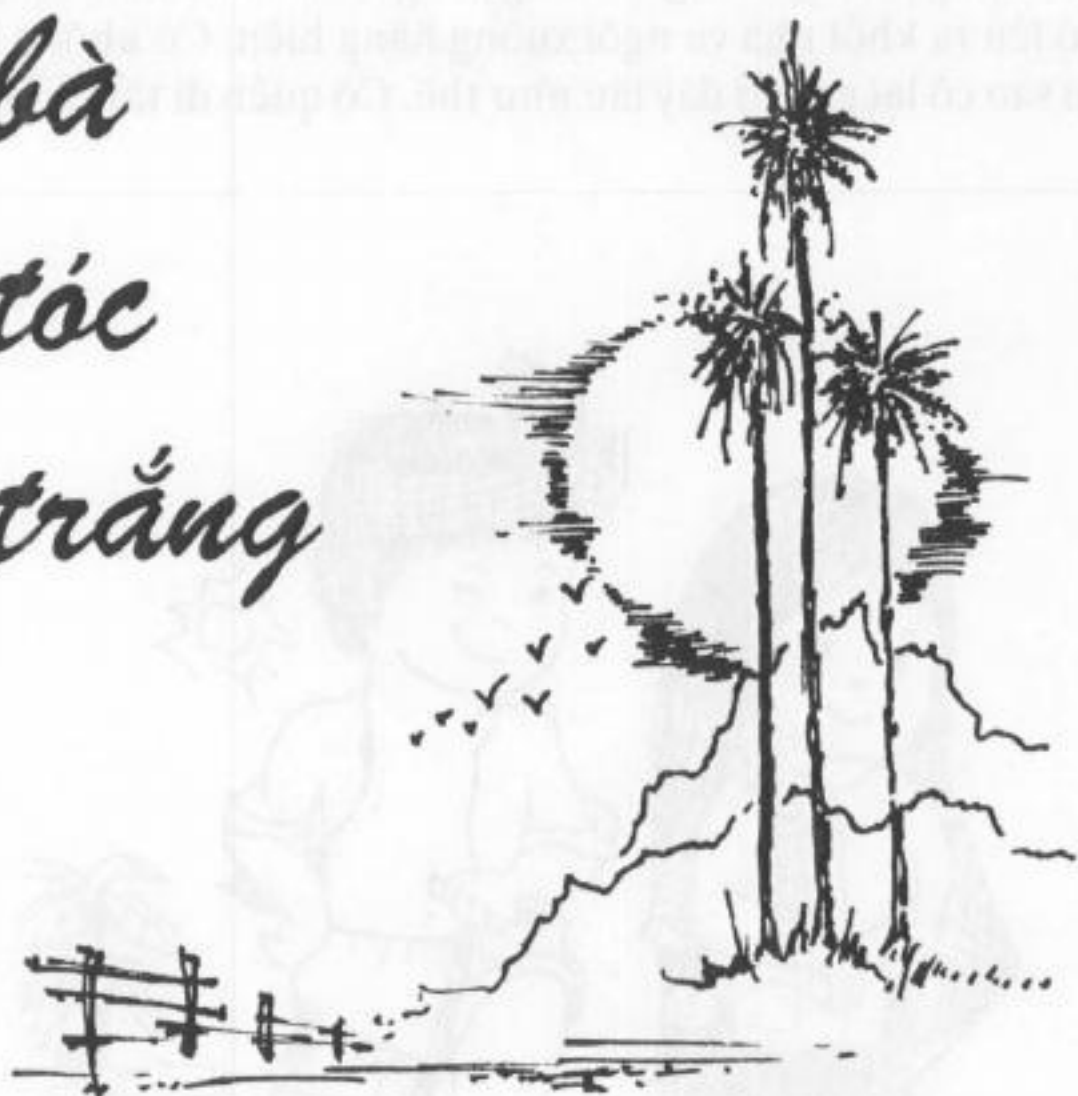
Nên chua xót đau thương, chùng chất lại
Trên biển sầu mê mỗi cách chim bay
Mây quá khứ lấp che trời hiện tại
Sóng bạc đầu xô dạt nẻo tương lai

Xin có lúc chớ nghiêng răng lệ ứa
Sắt nung hồng đốt cháy cả làn da
Cho tình sau hoa cuối mùa nở rộ
Hương mê nồng khóa lấp quãng đời qua

Xin cạn vắn lẳng yên nơi đáy cốc
Xin thủy triều xóa hết dấu chân đau
Xin mặt trời sau đêm dài vắn mọc
Xin da non khép miệng vết thương sâu

● Phi Hạc (Kristiansand)

Người đàn bà tóc trắng

Nguyễn Quang Thiều
(Trích CÁNH ÉN)

Lần đầu tiên trong đời tôi đi đưa đám một đám ma rất dài nhưng không hề có tiếng khóc. Chỉ có tiếng kèn bát âm réo rắt buồn thảm tựa tiếng khóc của con người thuở chưa có ngôn ngữ như bây giờ. Đám ma cũng không có điệu văn. Trong làng có một người chuyên viết điệu văn cho các cụ già khi về cõi tiên. Thế mà khi bà Nhím chết, người viết điệu văn đành chịu bó tay. Chôn cất bà Nhím xong, tôi từ ngoài sông trở về tạt qua ngôi nhà của người quá cố. Tôi đứng lặng hồi lâu nhìn ngôi nhà. Thuở còn là học trò trường làng, tôi và lũ bạn học thường lên vào vườn bà Nhím ăn trộm ổi chín. Ngôi nhà lúc nào cũng thâm u như chùa. Sân gạch rộng thênh thang lác đác lá ổi, lá mít, lá bưởi rụng. Chiếc giếng khơi không biết đào tự thuở nào, nước bốn mùa trong như mắt mèo và lạnh như tay. Suốt cuộc đời bà Nhím sống ở đó. Hầu như chẳng mấy khi bà ra khỏi ngôi nhà ấy. Bà là người đàn bà góa chồng từ năm 13 tuổi. Gia đình chồng bà giàu lắm. Bây giờ nhìn nhà cửa, vườn tược còn lại người ta đều dễ dàng nhận thấy điều đó. Cả gia đình chồng bà người nào cũng xanh bọt như da nhái

bén. Sau khi chồng chết, những người trong gia đình chồng bà cũng lần lượt mất theo. Cũng từ dạo ấy tóc bà đổ trắng cho đến lúc bà tạ thế ở tuổi 85. Tóc bà lạ lắm, trong và cứng như cước câu. Suốt đời bà Nhím không làm ruộng. Bà bán chuối, mít, ổi, đu đủ chín trong khu vườn rộng của mình mà sống cho hết đời. Ngoài ra bà là người duy nhất trong vùng biết làm thuốc cao để dán. Bà đựng cao trong một cái hủ sành mà người ta thường dùng đựng mắm tôm. Hể trong làng trẻ con bị sưng nhọt, lên quai bị hay nổi hạch đều dùng cao của bà. Người bệnh dán cao và chỉ sau một đêm mụn ở nhọt được hút sạch vào cao. Bà quét cao vào miếng lá mù được cắt tròn nhỏ như đồng năm xu. Bởi vậy người ta gọi cao của bà là cao mít. Khách hàng của bà đông lắm. Thậm chí ở cả những vùng quê rất xa. Ngay cả khi trạm xá xã được thành lập với nhiều loại thuốc đông tây y thì thuốc cao của bà vẫn bán chạy như tôm tươi. Bà cứ thế sống một mình không cần ai giúp đỡ. Người làng đồn đãi biết bao nhiêu chuyện về bà đến nỗi chúng tôi đôi khi cảm thấy bà như một mục phù thủy trong chuyện cổ.

Năm bà 60 tuổi thì có một người nữa đến ở với bà. Đó là một cô bé ăn mày. Nó gõ cửa nhà bà một chiều đông rét mướt để ăn xin. Bà nhìn nó bằng đôi mắt trong và lạnh như nước giếng khơi trong vườn.

- Bố mẹ mày đâu mà mày đi ăn xin ?
- Thưa bà, bố mẹ cháu chết cả rồi.
- Thế mày ở với ai ?
- Cháu chẳng ở với ai cả. Cháu đi ăn mày suốt năm.
- Tên mày là gì ?
- Tên cháu là Nhút.
- Tên với tuổi. Tao đặt tên mày là Gừng cho nó ấm. Ở với tao, tao nuôi.

— Cháu đội ơn bà. Cháu xin ở lại hầu bà.

— Tao không cần người hầu. Nhưng phải nghe lời tao. Tổ tiên cha mẹ mày ác quá hay cũng đần độn nên giờ mày phải đi ăn xin. Vào đi người hôi như chuột. Ra giếng mà tắm.

Từ ấy Gừng ở với bà Nhím. Hàng ngày nó quét dọn nhà cửa, sân vườn và lấy trái cây để bán. Hàng tháng nó chỉ ra khỏi nhà vào những phiên chợ. Cũng như bà Nhím, nó sống âm thầm như một bóng ma. Tuổi con gái của nó cũng âm thầm lớn theo. Một hôm nó ngồi bên hiên nhà bởi cháy cho bà. Bà chợ đầy nó ra và nói :

— Mày tanh lắm. Đến tuổi rồi đấy. Cởi quần ra tao xem.

Nó ngoan ngoãn làm theo lời bà như hàng ngày quét nhà, chặt củi, lấy trái cây vậy.

— Bỏ đấy - Bà vợ lấy nắm tóc cuộn lại và bảo - Ra giếng rửa đi.

Một hôm trên đường đi chợ về, Gừng gặp Mô. Mô người làng làm nghề đánh xe bò. Người Mô nhỏ nhưng rắn như tre đực. Mô ghim bò đi chậm bảo Gừng :

— Đặt thúng lên đây cho đỡ mỏi, mày.

Gừng liếc nhìn Mô rất nhanh rồi lại cắm cúi đi. Không trả lời một câu.

— Không ai lấy tiền đâu mà sợ. Người làng cả đấy.

Gừng vẫn im lặng cắm cúi đi. Mô nhảy xuống đất giằng lấy cái thúng trên đầu Gừng đặt vào xe. Gừng gất lên :

— Trả thúng đây. Chả phải nhờ.

Mô nhe hàm răng xỉn khói thuốc Lào cười rồi nhảy phóc lên xe. Mô ngồi quay lại phía sau, chân buông thõng xuống đất. Gừng hấp tấp bước theo.

— Cũng ở chùa à ? Gừng lên tiếng.

- Ừ. Cùng xóm đấy. Bán mít cho tôi mà không nhớ à.
- Ai để ý mà nhớ.
- Thế thì bây giờ để ý.
- Hừ hơi đâu.
- Lên đây mà ngồi này. Êm hơn ô tô chớ lì.

Mô nói và dừng xe lại. Gừng ngượng ngập trèo lên. Con bò đứng đĩnh bước trên mặt đê làng.

— Sao chẳng thấy đằng ấy đi chơi làng xóm gì cả. Ở suốt trong nhà buồn chết.

— Bà không cho đi. Mà cũng chẳng biết chơi với ai.

— Sang nhà tôi.

— Hừ. Gừng lườm Mô, mặt đỏ ửng.

— Cho đằng ấy này. - Mô móc trong túi một quả thị nhỏ như trứng gà đưa cho Gừng.

— Thị nhỏ thơm phải biết. Gừng đón lấy quả thị - và đưa lên mũi hít nhè nhẹ. Mô nhìn vào ngực áo nâu của Gừng, người nao nao. Đến đầu làng Mô nhảy xuống và nhắc giúp Gừng chiếc thúng trên đầu.

— Phiên tới có đi không? Mô hỏi.

— Chả biết. Gừng vừa nói vừa vội vã đi.

Buổi tối khi đi qua chỗ Gừng ngủ, bà Nhím chợt dừng lại kịt kịt mũi và hỏi:

— Mày mua thị đấy à?

— Vâng. Gừng nằm trên giường trả lời.

— Tiền đâu mà mày mua - Bà rít lên - Con gái thích mùi thơm là hư đồn đấy. Để đâu rồi đưa đây. ! Vừa hỏi bà vừa lật đầu giường Gừng lấy quả thị và ném mạnh vào tường. Quả thị vỡ nát. Gừng ngồi dậy thần thờ. Trong đêm, hương thị thơm đậm, thơm quẩn mãi trong nhà. Gừng chợt nhớ đến Mô. Mặc dù cô chưa biết tên anh. Đêm ấy là đêm đầu tiên trong đời Gừng thao thức mãi mới ngủ.

Phiên chợ tới. Mô chờ Gừng. Khi thấy Gừng đội thúng từ dốc chợ lên. Mô chạy vội xuống đỡ thúng cho Gừng. Họ như thân thiết từ lâu rồi. Sau khi chiếc xe bò chuyển bánh Mô móc túi đưa cho Gừng một chiếc gương nhỏ bằng lòng bàn tay.

— Tôi mua cho Gừng đấy. Gừng soi mà chải tóc. Gừng cầm chiếc gương nhỏ đưa lên. Lần đầu tiên cô được nhìn thấy gương mặt mình. Gừng đỏ mặt. Cô vội áp chiếc gương vào ngực. Cô nhìn sang Mô then thùng nói:

— Gớm xóc chết người mà cứ bảo êm. Buổi chiều Gừng ra bờ giếng. Cô kín đáo lấy chiếc gương nhỏ ra soi. Cô vừa ngó ngang vừa thích thú với gương mặt mình trong gương. Cô cười. Cô bĩu môi. Cô thì thầm trò chuyện với chính mình. Bỗng cô giật mình thấy trong gương có một gương mặt khác, một gương mặt già quăn queo, tóc bạc trắng. Cô hoảng hốt quay lại, bà Nhím đang đứng nhìn cô. Cô sợ hãi giấu chiếc gương sau lưng.

— Hừ, thật không ngờ. Đồ ăn xin mà cũng ngấm vuốt. Con gái soi gương trộm là đồ lẳng lơ. Mày đưa cái gương đấy. Đưa! Vừa nói bà vừa xắn tới giếng chiếc gương. Gừng không hề chống cự. Chưa bao giờ trong đời cô có ý thức chống cự người khác. Bà Nhím ném mạnh chiếc gương xuống nền gạch lát bên bờ giếng. Chiếc gương vỡ vụn.

— Đồ gian dối - Bà Nhím tri triết - Tao đưa tiền cho mày đi chợ. mày bớt gạo, muối để mua gương. Mày không nhớ mày là kẻ đầu đường xó chợ ngửa tay ăn xin à. Tao cấm mày không được ăn uống gì ba ngày để trừ vào tiền mày mua gương. Nhớ chưa.

— Bà! Gừng kêu lên. Giọng cô đầy nước mắt - Cháu không lấy tiền của bà.

— Mày có của riêng chắc?

— Người ta cho cháu.

Bà Nhím mở to đôi mắt nhìn cô. Bao nhiêu năm nay bà đinh ninh rằng Gừng không biết ai ngoài bà. Bà là người không hề thân thiện với ai. — À ra thế, mày biết theo trai rồi đấy. Từ nay mày không được bước ra khỏi nhà.

Nói rồi bà bước đi. Gừng nấc lên.

Những ngày sau đó bà Nhím gọi mua những thứ cần thiết ngay ở cửa ngõ. Đêm đêm Gừng hay tỉnh giấc, cô thấy nhớ con đường tới chợ. Cô nghe tiếng xe bò lăn mơn mơn đầu đây. Tiếng Mô quát con bò và mùi cỏ tái hăng hăng trong thùng xe. Cô ngồi lặng trong đêm ngọt ngào và bí ẩn đến đáng sợ. Cô lên ra khỏi nhà và ngồi xuống hàng hiên. Cô không hiểu tại sao cô lại ngồi ở đây lâu như thế. Cô quên đi tất cả những

cái gì đã thuộc về quá khứ. Từ ngày bố mẹ cô mất, cô chưa lần nào thấp một nén hương. Chưa bao giờ cô có ý nghĩ đi khỏi nơi này. Trước kia trên mặt đất này cô chỉ biết có hai người, cô và bà Nhím. Bây giờ có thêm một người nữa đó là Mô. Lúc này cô ước được ngồi trên thùng xe bò của Mô và đi, đi mãi. - Mày ra đây làm gì? Tiếng bà Nhím chợt vang lên từ sau cánh cửa gỗ bị một ăn rồng. Gừng giật mình. Một lát sau cô mới trấn tĩnh lại. Cô không trả lời bà.

— Chỉ có mèo cái mới đêm hôm chờ đợi như thế này. Con gái mà hay tỉnh giấc là đồ... đồ...

Nói đến đó và bà Nhím im lặng đi vào. Gừng thấy rét run lên: Gừng cảm thấy bà Nhím có mặt ở mọi nơi mình đến. Hình như không phải có một bà Nhím mà có hàng trăm, hàng ngàn bà Nhím. Bà như một ngọn gió của âm ty cứ mỗi lần chớm qua cô lại làm cô sởn gai ốc.

Một buổi cô đang nhặt củi ở góc vườn thì chợt có tiếng gọi cô từ vòm lá cây phủ sát bờ tường.

— Gừng! Gừng ơi. Gừng tròn mắt kinh hãi, vòm lá động xào xạt và gương mặt Mô lộ ra. Gừng thở phào và nhón miệng cười.

— Sao Gừng không đi chợ nữa. Tôi đợi mãi.

— Bà không cho đi. bà cấm. Gừng thì thảo.
 — Tôi nhớ Gừng quá.
 — Thế à - Gừng hồi lại như ngớ ngẩn - Tôi cũng nhớ.
 — Mai là phiên chợ Tía. Gừng đi nhé.
 — Không được đâu. Bà cấm.
 — Thích thì đi, sợ gì.
 — Tôi ở nhờ, ăn nhờ. Tôi chẳng dám làm gì theo ý tôi cả. Tôi buồn lắm.

— Minh còn trẻ, mình tự làm lấy mình ăn chứ có nhờ ai đâu mà lo. Nếu Gừng muốn tôi đăng ký ruộng cho mà cấy.

— Thôi xuống đi kéo ngã - Gừng nói và thở dài - xuống đi. Tôi phải vào đây. Bà lại tôi bây giờ.

— Gừng ơi! Giọng Mô rung lên - Tôi muốn nói chuyện với Gừng. Tôi nay Gừng ra đây nhé. Vào lúc trăng lên ấy.

— Không. Không được đâu.

— Nếu Gừng không ra tôi lên vào nhà đây.

— Đừng làm thế. Bà biết thì tôi sống thế nào được với bà.

— Tôi nhớ Gừng. Tôi muốn nói chuyện với Gừng. Gừng không thích nói chuyện với tôi à?

— Có... nhưng không được đâu - Gừng nói và vội vã ôm đống củi đi vào.

Trước khi Mô tụt xuống đất còn dặn với theo:

— Tôi tới trời vào đây. Gừng đợi tôi nhé.

Đêm ấy trăng sáng lắm. Ánh trăng chui qua khe cửa gỗ hắt vào nơi Gừng nằm. Gừng thở hồi hộp. Gừng linh cảm thấy Mô đang sốt ruột chờ Gừng ở góc vườn. Góc nhà tối om và im vắng đến lạnh buốt. Gừng cảm thấy từ khoảng tối đen ngòm kia bà Nhim đang nhìn Gừng. Hai con mắt bà trong đêm sáng như hai mảnh lân tinh, Gừng quay mặt vào tường nhắm mắt để cố quên đi lời hẹn tha thiết của Mô đang vang lên bên tai Gừng. Đêm càng trôi đi trăng càng sáng, và tiếng Mô hẹn cứ gập gáp kêu gọi Gừng. Cuối cùng Gừng run rẩy ngồi dậy. Cô ngồi yên lặng bên mép giường rất lâu. Cuối cùng cô quyết định ra góc vườn để gặp Mô. Vừa gặp Gừng, Mô đã cầm lấy tay Gừng và ôm chầm lấy cô. Gừng không hề có một cử chỉ chống cự nào. Cô chấp nhận hành động của Mô như ngày trước cô chấp nhận ở lại nhà bà Nhim. Bởi cuộc đời cô quá nhiều bất hạnh và quá cô đơn. Cô im lặng và tựa vào lòng Mô. Cô thấy ấm áp quá. Bất chợt cô thấy trăng đẹp quá.

— Gừng ơi...

— Dạ.

— Tôi muốn cưới Gừng...

— ...

— Tôi muốn Gừng về ở với mẹ con tôi.

— Đừng nghĩ đến tôi mà khổ. Tôi không cha không mẹ, không nhà không cửa. Tôi chỉ là kẻ ăn mày ăn xin.

— Gừng đừng nói thế mà đau lòng tôi. Tôi yêu Gừng. Mẹ tôi bảo

Gừng là người nhân hậu lắm.

— Mẹ làm sao biết tôi.

— Mẹ nhìn thấy Gừng đôi lần. Mẹ bảo nhìn con mắt là biết người ấy lành hay ác.

— Thế à? Mẹ bảo thế à?

Nói đến đó Gừng chợt quay người lại phía Mô. Cô gục đầu vào vai Mô. Cô nức lên. Cô cố kìm tiếng khóc. Bởi thế tiếng khóc cô méo đi.

— Anh ơi! Gừng kêu lên. Tiếng kêu âm thầm như chỉ để cho Mô nghe thấy. Tiếng kêu vỡ ra như đã bị nén chặt trong cõi lòng đầy cô đơn, đau khổ gần hai chục năm của cô. Mô

ghì chặt Gừng vào lòng mình. Mô hôn mặt Gừng. Những cái hôn vụng về đến thương hại.

— Gừng ơi... chúng mình lấy nhau, Gừng nhé.

Gừng vừa khóc vừa gật đầu. Trong ngôi nhà âm u, lạnh lẽo này, trong cuộc đời tưởng mãi mãi như một dòng nước đục này. Gừng còn mong gì hơn một người bạn như Mô, với tình cảm ấm áp chân thật như thế của Mô. Gừng không có khái niệm về sự trinh tiết như những người con gái khác. Gừng chỉ biết những gì Gừng có là của Mô. Gừng cảm thấy hai cánh tay của Mô như hai cánh vồng mềm mại đang dịu dàng đỡ lấy cơ thể cô. Gừng vẫn khóc. Cô thấy tiếng lá khô đang giã ra dưới tấm lưng cô. Cô thấy ánh trăng đêm như một dòng nước đang tan chảy trên da thịt cô. Bỗng cô run lên. Cô như mê đi. Cô thấy một dòng sông lấp lánh ánh mặt trời ấm nóng đang cuộn cuộn cuốn Mô và cô vào miền cực lạc.

Một đêm cô tỉnh giấc. Cô thấy bụng mình nhói đau. Cô không hiểu rõ điều ấy và cô hoảng sợ. Cô ngồi dậy và bước ra ngoài. Sương khuya loáng ướt sân gạch. Đến đầu nhà cô thấy trong bếp có ánh lửa. Cô lên bước lại và nhận ra bà Nhim đang đun một nồi gì đó. trong ánh lửa chập chờn, cô nhận thấy trên tàu lá chuối tươi là những con cóc đã bị lột da. Mùi cóc tanh xộc vào mũi cô, vào họng cô. Cô thấy chóng mặt và buồn nôn. Cô vội vàng ngồi xuống. Nghe tiếng động bà Nhim quay ngoắt ra cửa:

— Ai? Bà hỏi và một tay cầm chiếc đèn dầu còn tay kia cầm cành củi đang cháy bước ra. Khi nhận ra Gừng bà rít lên:

— Đồ ăn cháo đá bát. Tao đánh cho mày chữa thói rình mò người khác.

Nói rồi bà cầm cành củi đang cháy quất túi bụi vào cô. Gừng ôm lấy đầu. Cô không kêu một tiếng. Cái thai trong bụng cô ngày một lớn dần lên. Cô ém giữ cũng không dấu được bà Nhim. Một bữa ngồi ăn cơm bà nhận ra điều đó. Bà bỏ bát cơm xuống mâm nhìn cô chằm chằm và nói:

— Bụng mày sao thế kia? Đứng dậy tao xem.

Gừng ngừng ăn. Cô ngồi im không nói.

— Đứng dậy, bà Nhim hét lên.

Gừng nhìn bà rồi từ từ đứng dậy. Bà Nhim bước lại gần cô. Cô như một con chim đã kiệt sức trước một con mèo già. Con mèo bước những bước ma mãnh đến trước nó. Con mèo đưa bàn chân đầy móng cứng đặt lên lưng con chim bé bỏng. Con chim nằm ép xuống đất run rẩy.

— Giỏi thật. Gái không chồng mà chữa thì giỏi thật. Nhưng mày đã làm như bắn nhà tao. Sự như bắn ấy đã giết tao.

Nói đến đó bà Nhim bật khóc. Lần đầu tiên trong những năm thắm sống với bà Nhim, Gừng thấy bà khóc. Bao nhiêu sự sợ hãi căm ghét bà bỗng tan biến trong cô. Giờ đây cô hoang mang trước tiếng khóc của bà. Cô bỗng thấy thương bà và cô òa khóc theo. Một lúc lâu bà Nhim thôi khóc. Bà lấy vạt áo lau nước mắt. Bà vào nhà thấp ngọn đèn dầu và lợm còm trèo từng bậc thang lên cái gác xếp làm bằng những cây tre đục già đen bóng. Bà mở chiếc hòm gỗ to bốn góc được bít bằng đồng thau. Bà lôi một chiếc bình sứ nhỏ từ trong hòm ra. Bà giữ chặt cái bình sứ trong tay và ngồi bệt xuống sàn gác mà thở.

Năm bà mười hai tuổi thì bà làm dâu nhà người. Chồng bà là con trai độc nhất của một gia đình giàu có nhất vùng. Bà chỉ sống với chồng được hai năm. Sau khi chồng bà mất thì những người trong gia đình nhà chồng cũng lần lượt đi

theo. Ông bố chồng là người cuối cùng ra đi. Đêm trước ngày từ giã cõi trần thế, ông gọi bà vào giường ông nằm và nói:

— Ta chỉ ở lại cõi trần thế một đêm nay nữa thôi. Bởi vậy ta gọi con vào mà khuyên bảo đôi điều trước lúc ra đi. Ta không phải người mang dòng máu Việt. Tuy dòng họ ta đã mấy đời sinh sống trên mảnh đất này. Ông tổ ta là người họ Vũ. Nhà thờ tổ nay còn ở Triều Châu. Ta không nhận được tin tức gì, nhưng thần giao cách cảm cho ta biết họ hàng ta bên đó suy thịnh ra sao. Nay con đã là người họ Vũ, khi sống con phải đốt hương khấn theo sơ truyền họ Vũ, khi chết linh hồn phải về với tổ tiên họ Vũ. Chắc tổ tiên ta có việc nên mới gọi chồng con và đến nay ta trở về bên ấy. Rồi có ngày chồng con sẽ trở lại cõi trần đoàn tụ với con. Từ nay về sau con phải ở lại ngôi nhà này mà trông coi hương nến. Con giữ lấy nghề thuốc cao cổ truyền mà sinh sống, nhớ là không được truyền lại cho ai. Con không cho bất cứ kẻ nam nhi nào lưu lại ngôi nhà này, nếu có kẻ đàn bà nào khốn khó mà nhân hậu thì cho nương lại để có người trò chuyện sớm hôm. Nếu con để cho da thịt của lũ đàn ông

chạm vào bất kỳ người đàn bà nào chung sống trong ngôi nhà này thì lúc đó con phải trở về với tổ tiên họ Vũ mà tạ tội. Nói rồi ông sai bà Nhím lấy từ chiếc hòm gỗ một chiếc bình sứ trắng. Ông ta cầm lấy chiếc bình và đổ ra một thứ bột trắng như bột thạch cao và pha lẫn với một chén rượu trắng. Ông cầm chén rượu đưa cho bà Nhím và nói:

— Con hãy uống thứ thuốc này. Nó sẽ giúp con giữ lòng trinh tiết với chồng và lòng thờ kính tổ tiên họ Vũ. Khi có kẻ nào ăn lộc họ Vũ mà làm ô họ Vũ thì con cho họ uống thuốc này để họ quên đi những ước muốn ma quỷ mà thờ kính tổ tiên ta.

Bà vừa khóc vừa đưa chén rượu thuốc lên uống. Sáng hôm sau thì ông bố chồng bà mất. Sau khi làm ma cho ông bố chồng xong, bà lăn ra ngủ mê mệt suốt ba ngày. Sau đó tóc bà đổ ra trắng xóa. Sau khi đoạn tang chồng và những người trong gia đình nhà chồng, bố mẹ đẻ của bà sai người nhà đến khuyên nhủ bà trở về quê. Nhưng bà không hề nghe một lời khuyên nào và nói: — Tôi đã là người nhà họ Vũ. Khi còn sống tôi phải thờ họ Vũ. Khi chết tôi về với tổ tiên họ Vũ. Làm người đàn bà phải biết thủ tiết với chồng

và thờ kính tổ tiên nhà chồng.

Mới vừa đầy mà đã mấy chục năm trời. Nay bà lại mở chiếc hòm gỗ này. Khi phải mở chiếc hòm bà đã biết đến ngày bà phải về với tổ tiên họ Vũ: Bà đã cho Gừng nương lại ngôi nhà này vì thấy Gừng là kẻ khốn khó và nhân hậu. Gừng đã được bà nuôi nấng. Trong ý nghĩ bà Nhím thì Gừng là người ăn lộc họ Vũ và cô đã là người họ Vũ. Theo lời dặn của người bố chồng từ mấy chục năm trước kia, bây giờ bà phải cho Gừng uống thứ thuốc gia truyền mà quên đi những ước muốn ma quỷ. Nhưng khi bà Nhím mang chiếc bình sứ xuống nhà thì Gừng không còn ở đấy nữa. Bà chạy khắp nơi tìm Gừng.

Khi bà Nhím nhìn Gừng bằng đôi mắt chưa bao giờ cô thấy và khi bà Nhím trèo lên đó thì Gừng linh cảm thấy một điều gì đó không bình thường sắp xảy ra. Cô hoảng sợ. Cũng lúc ấy đứa bé trong bụng cô đang đạp mạnh mẽ, và những cơn đau sung sướng của người mẹ lại làm cô hoảng sợ. Cô không biết chạy đi đâu ngoài ý nghĩ tìm Mô. Cô chạy ra sân mở cổng. Cô vừa chạy vừa hỏi thăm nhà Mô. Tuy ở cùng xóm nhưng chưa bao giờ cô biết nhà Mô và những gia đình khác. Khi đến sân nhà Mô cô dừng lại. Tất cả sự lạ lùng cùng nỗi sợ hãi bây giờ giống như cái cảm giác xưa kia khi mỗi lần cô đến trước cổng ngõ của một gia đình nào đó ăn xin. Mô luống cuống chạy ra sân đón cô. Bà mẹ Mô chau mày nhìn cô một thoáng, rồi bà giục Mô đưa cô vào nhà. Bà ngồi xuống hỏi thăm cô ân cần như một người mẹ đối với con gái. Rồi bà đi xuống bếp nhóm lửa đun nước. Mô ngồi gần lại Gừng hơn.

— Có chuyện gì vậy em? Mô hỏi lo lắng.

— Em sợ... Gừng nói. Giọng cô nghẹn trong hơi thở.

— Đừng sợ gì cả, anh nói với mẹ về chuyện chúng mình rồi. Mẹ thương em lắm. Lúc đó, trong chiếc sân gạch rộng thênh thang bà Nhím gào thét gọi Gừng. Khi thấy chiếc cửa ngõ như suốt đời đóng im lìm nay đã mở tung thì bà tru lên khóc. Bà xiêu vẹo đi về phía sau vườn. Tất cả sự nhanh nhẹn, khoẻ mạnh đến nghi ngờ của bà trước kia không còn nữa. Bây giờ bà đi như một chiếc lá khô đang dạt theo từng cơn gió. Đêm xuống, bà đốt hương và quỳ trước bàn thờ nhà chồng hầu như suốt đêm. Đôi mắt lạnh và trong như nước giếng khơi của bà giờ đục trắng, và suốt những ngày sau bà nằm liệt trên giường.

Vào buổi chiều, Gừng quay lại ngôi nhà khi nghe tin bà Nhím ốm nặng.

Bàn chân Gừng run lên khi cô bước vào đến chiếc sân gạch quen thuộc. Gió buổi chiều thổi những đám lá khô dạt từ góc sân này đến góc sân kia. Tiếng lá khô lẫn trên sân gạch nghe như tiếng bày trẻ con đang xao xác gọi mẹ. Gừng bước từng bước một đến chiếc giường nơi bà Nhím nằm. Ngôi nhà tối lạnh và xông lên mùi ẩm mốc của vôi tường đã quá cũ. Chỉ có vệt sáng duy nhất của nắng chiều chiếu qua ô cửa nhỏ vào nhà. Bà Nhím nằm như một tàu chuối khô trên giường. Mái tóc trắng đổ vung vãi.

— Bà ơi! Gừng run gọi. Hai bàn tay cô áp lên ngực mình như sợ hãi - Bà, bà ơi.

Không có tiếng trả lời dù chỉ là một tiếng ứ ớ, không một tiếng cựa mình và cả như không một hơi thở. Chỉ có ngôi nhà im vắng và vệt nắng chiều đang nhợt nhạt dần dần. Gừng ngồi xuống mép giường và cầm lấy tay bà. Cô cảm thấy tay bà như một cành củi cháy dở đã nguội lạnh. Một lát sau cô đứng dậy xuống bếp rửa nồi cháo. Sáng hôm sau đột nhiên bà Nhím tỉnh hẳn tựa như người ngủ dậy thường

ngày. Gừng gọi bà. Bà nhìn cô một lúc lâu rồi thì thảo :

— Con đỡ bà ngồi dậy một chút.

Gừng đỡ bà ngồi dậy. Cô để bà tựa vào lòng mình.

— Con xin lỗi bà. Con bỏ bà đau ốm thế này. - Nói thế rồi cô khóc.

— Con trốn... đi... như thế... là đúng. Nếu không... thì... Nói đến đó bà Nhím thở hổn hển - Bây giờ con mở cái hòm gỗ kia... lấy cho bà... bộ... quần áo...trắng.

Gừng đỡ bà nằm xuống và lấy bộ quần áo bằng lụa trắng.

— Con thay quần áo cho bà.

Gừng khẽ khàng cởi bộ quần áo cũ bằng vải đen và mặc cho bà bộ quần áo lụa trắng mà lần đầu tiên cô nhìn thấy. Tấm thân bà Nhím mỏng như một tờ giấy và trắng như thạch cao.

— Con ơi! Chợt bà Nhím gọi Gừng - Con sống với ta từng ấy năm nhưng con cũng chẳng biết gì về ta cả. Ở đây, ở cái làng Chùa này cũng chẳng ai biết rõ về ta. Trước kia ta cũng là một cô gái như con. Ta được ăn học và thạo việc gia đình. Nhưng gia đình ta đã gả chồng cho ta khi ta chưa hiểu biết gì về cuộc đời cả. Ta có chồng, nhưng thực ra ta vẫn là người đàn bà trinh tiết. Chồng ta là người ốm yếu và bệnh tật. Cứ đêm xuống ông lại ngồi trên chiếc ghế khảm mà lâm râm những điều gì đó. sau khi ông chết, ông bố chồng của ta đã nhiều lần đòi chung chạ với ta. Nhưng ta không cho. Ông ấy không cho ta trò chuyện hay thăm hỏi bất cứ người nào ở làng này. Đêm đêm, ông ấy vào ngồi giường ta mà nói những điều ma quỷ cho đến khi gà gáy canh ba. Tất cả những điều ông ấy nói ta không làm sao hiểu được, ta chỉ thấy sợ hãi mà thôi. khi ông ấy sắp chết, ông ấy bắt ta uống một thứ thuốc gia truyền... Bà Nhím chợt ngừng nói. Đôi mắt bà mở to tưởng chỉ thêm một chút nữa là đôi mắt ấy vỡ tung ra, đôi mắt đục trắng của bà nhoè ướt:

—Và... sau khi uống thuốc đó vào người, ta không còn là ta nữa. Tóc ta cứ thế mà đổ trắng , nhưng không hề rụng. Ta dần dần mất đi tính nết của một người đàn bà. Nhìn thấy đàn ông ta kinh tởm. nhìn thấy đàn bà ta căm ghét. Nhưng đúng là ta đã nhìn thấy đôi mắt con hôm ấy, đôi mắt mà không ai trong gia đình nhà chồng ta có được. Mãi sau này ta mới hiểu được nỗi đau của ta... vì thế mà ta đã trút đau khổ và căm thù người khác vào con. Khi con có chữa thì nỗi bất hạnh, đau thương của đời ta cào xé hơn bao giờ hết. Ta đã quyết định giết con... con ơi, thật đấy... ta định giết con thật đấy.

Bà Nhím bật khóc. Bà khóc như một đứa trẻ. Gừng cũng òa khóc theo. Lúc này cô thấy bà Nhím như bà cô. Trong ký ức xa vời và buồn bã của cô hiện về hình ảnh người bà nhân hậu và tội nghiệp. Khi bà Nhím ngừng khóc thì cũng là lúc bà tắt thở.

Gừng gào thét gọi bà. Tiếng cô dội lên trong ngôi nhà âm u và ẩm mốc. Ngoài sân gió thổi mạnh. Tiếng lá khô lán trên sân gạch như tiếng trẻ con xào xạc gọi mẹ. Khi cô chạy trốn khỏi nhà bà Nhím, trong đầu cô chỉ có một ý nghĩ là chạy đi tìm Mô. Bây giờ bà Nhím đã chết, cô cũng chỉ có một ý nghĩ đi tìm Mô. Gừng thẳng thốt lao ra cửa, thì vừa lúc từ ngoài ngõ Mô và bà mẹ anh cũng đang bước vội về phía cô. □

NGHỀ KHUẾ HÁT THEO CHÂN TÓI

1.
Trường
xưa
bạn cũ
đâu còn
lá cành phượng vĩ
héo mòn tiếng ve
nhớ ôi hoa đỏ nắng hè
tàng cây che mát lập lòe bóng sân

2.
Cảm thương thân
lớn lên - chinh chiến xa gần
bạn đi diệt giặc
quên lần thăm em

3.
Núi
rừng
sông
biển ...
đã quen
bao phen chận địch
nhớ em mỗi mòn

4.
Anh đi
em hãy còn son
về thăm
em đã ba con
với chồng

5.
Đường đời trông
em giờ con chim trong lồng
bao giờ vỗ cánh mà mong mây trời
thôi thì thôi
đôi ta quên nhớ những lời hẹn xưa

6.
Chiến tranh như bóng dong đưa
trái tim héo hắt vẫn chửa tròn tình
mai ngày đất nước thanh bình
dậy con lấy chuyện chúng mình làm
gương!

7.
Bên tình, bên nước - sa trường ngát hương
là chiến sỹ trong bóng sương
đã quen tình trường
chẳng hờn chẳng trách
chúc em
hạnh phúc
muốn
đời!

• Nguyễn Văn Cường

Vượt Sóng thông báo

Thời gian nhận bài cho số 4/94

Xin các cộng tác viên và quý bạn gửi bài cho số tháng 8 (4/94) trước ngày 20/08/94 để VS có thể đến tay bạn đọc đúng thời gian dự liệu.

VƯỢT SÓNG NHẮN TIN

- **Nhắn tin chung độc giả** : Khi thay đổi địa chỉ, xin quý độc giả thông báo đic chỉ mới về toà soạn để chúng tôi cập nhật hoá và tránh trường hợp báo bị trả lại. Để giảm bớt sự tốn kém chi phí và thời gian, VS sẽ không gửi bù những số

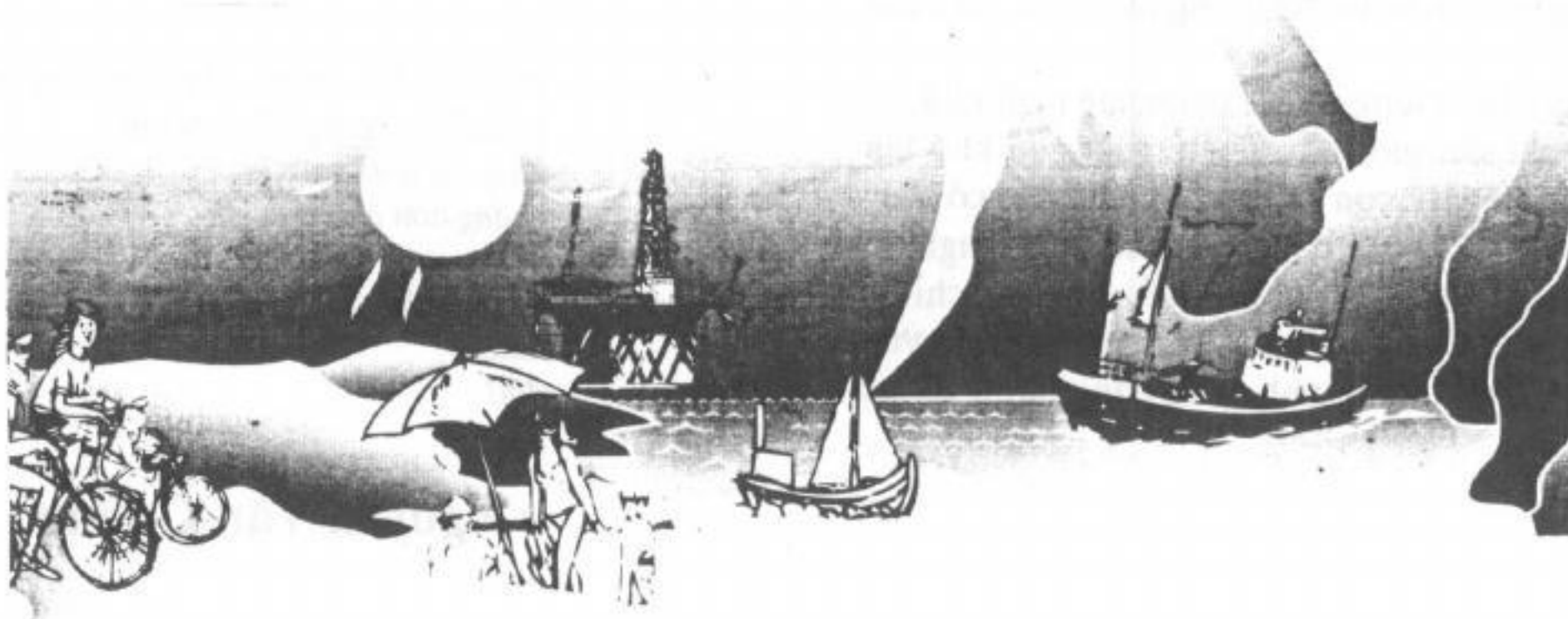
bị trả lại nếu không có lời yêu cầu. Kính báo.

- **Minh Huyền** (Stavanger) : bạn là người yêu thơ, kiên nhẫn, nhất định sẽ thành công. bài thơ “nỗi lòng” đã chuyển qua người phụ trách. VS vẫn luôn luôn hoan nghênh và sẵn sàng đón nhận các cây viết mới.

- **Nguyễn tiến Thành** (Lillehammer). VS đình bản từ cuối năm trước và mới ... sống lại từ tháng 4/94. Do đó bạn không nhận được VS một thời gian dài là chí lý.... Chúng tôi sẽ coi lại và nếu sai sót sau khi bạn đã chuyển tiền, tòa soạn sẽ gửi bù. Chờ sáng tác mới.

- **Phi Hạc** (Kristiansand). Thơ đã đi trên số này, anh em tòa soạn rất vui mỗi khi nhận được bài vở của các bạn ở xa Oslo, càng xa càng... vui. Chờ sáng tác mới. Thân.

- **Diễm Quyên** (Kattem) . Truyện ngắn của bạn tới khi VS đang lên khuôn, nếu được sẽ đăng vào số báo thích hợp. Đọc văn của bạn, đoán có lẽ bạn vất vả lắm khi viết chữ Việt, nhưng hãy cố gắng vì đó là “chữ nước ta”. Bạn viết truyện mà quên không đặt tên cho nó. Hi vọng đó là cái lơ đểnh dễ thương của những tâm hồn nghệ sĩ. Thân.

TIN VUI

Hai em

Hoàng Thị Kim Vân

và

Nguyễn Văn An

Gia đình cầu chúc hai em Trăm Năm Hạnh Phúc

Hai anh Đỗ Văn Thành & Nguyễn Văn Cao

Tin Vui

Được tin vui

Nguyễn Thị Ngọc Dung

vừa đẹp duyên cùng

Joseph Nguyễn Ngọc Trường

Chúng em xin chia vui cùng gia đình anh chị Nguyễn Văn Dậu và
cầu chúc hai bạn Dung Trường trăm năm hạnh phúc.

Gia đình Đỗ Văn Thành

BENNY PHOTO

Nhận chụp hình đám cưới, sinh nhật, chân dung,
quảng cáo

Giá phải chăng

Nhanh, đẹp

Xin liên lạc Hoàng Quý

Fredbosvei 70

1370 Asker

Tlf 66 90 44 71

Fax: 22 46 41 57

FOTO - VIDEO - FOTO - VIDEO

Để lưu lại những ngày xanh

- * Bạn muốn có những hình ảnh tuyệt đẹp trong ngày hôn lễ*
- * Bạn muốn cuộc đời thêm tuổi luôn tươi*

Xin liên lạc:

Hải Thoa

Vestre Haugen 68

1054 OSLO

tlf: 22 25 06 23

Chia Buồn

Được tin thân phụ của anh Đào Quang Mỹ, là cụ :

Luca ĐÀO VĂN GIÓNG

vừa thất lạc tại Hoa Kỳ, hưởng thọ 84 tuổi.
Xin thành thật chia buồn cùng Anh và Gia đình.
Nguyện xin Chúa đưa linh hồn Luca về nơi vĩnh phúc.

- BCH Hội Người Việt Tỵ Nạn tại Na-Uy
- BBT Vượt Sống

Chia Buồn

Được tin thân phụ của anh Đào Quang Mỹ, là cụ

Luca ĐÀO VĂN GIÓNG

vừa thất lạc tại Hoa kỳ, hưởng thọ 84 tuổi.
Xin chân thành chia buồn cùng anh Đào Quang Mỹ và gia đình.
Nguyện cầu hương hồn cụ Ông sớm về Nước Chúa.

GD Cung vĩnh Viễn
GD Dương Kiên
GD Nguyễn đình Lưu
GD Nguyễn tấn Vinh
GD Nguyễn đức Mậu
GD Phi ngọc Hải

PHIẾU ĐẶT MUA BÁO

(Xin xem giá biểu và thể thức nơi trang bìa 2)

Tên họ: _____

Địa chỉ: _____

đặt mua dài hạn 1 năm báo Vượt Sóng.

- ☐ Xin gửi kèm phiếu trả tiền trong số báo đầu tiên.
☐ Đã chuyển tiền vào trương mục của Vượt Sóng,
postgirokontonr 0813 24 80754
☐ Ngân phiếu kèm theo trong thư.

- Xin đánh chéo vào ô thích hợp
- Xin đừng gửi kèm tiền mặt trong thư
- Quý vị nào muốn đặt mua các số báo cũ
xin liên lạc với tòa soạn qua thư.

PHIẾU TẶNG BÁO

(Xin xem giá biểu và thể thức nơi trang bìa 2)

Tên họ: _____

Địa chỉ: _____

gửi tặng 1 năm báo Vượt Sóng cho

Tên họ: _____

Địa chỉ: _____

- ☐ Xin gửi phiếu trả tiền đến người tặng báo.
☐ Đã chuyển tiền vào trương mục của Vượt Sóng,
postgirokontonr 0813 24 80754
☐ Ngân phiếu kèm theo trong thư.

PHIẾU ĐẶT ĐĂNG QUẢNG CÁO / NHẮN TIN / RAO VẶT

(Xin xem giá biểu và thể thức nơi trang bìa 2)

Tên họ: _____

Địa chỉ: _____

Nội dung: _____

Số lần đăng: _____

(Xin gửi đến tòa soạn ít nhất một tháng trước ngày phát hành báo)

Nghĩ hè

Sung sướng quá giờ cuối cùng đã hết
Đoàn trai non hơn hờ rủ nhau về
Chín mươi ngày nhảy nhót ở miền quê
Ôi tất cả mùa xuân trong mùa hạ !

Một nét mặt trăm tiếng cười rộn rã
Lời trên môi chen chúc nổi nghìn câu
Chờ đêm nay, sáng sớm bước lên tàu
Ăn chẳng được, lòng nôn nao khó ngủ

Trong khoảnh khắc, sách bài là giấy cũ
Nhớ làm chi, thầy mẹ đợi em trông
Trên đường làng, huyết phượng nở thành bông
Và vườn rộng nhiều trái cây ngon ngọt

Kiểm soát lại, có khi còn thiếu sót
Rưng chật rồi, khó nhốt cả niềm vui
Tay bắt tay, hồn không chút bụi ngùi
Các bạn ơi, ngày mai đầy tươi sáng

Xuân Tâm

TRUONG THI KIM ANH
NORWAY

B

VƯỢT SÓNG

Cơ quan ngôn luận của hội người Việt tỵ nạn tại Na Uy

Postboks 6657 St. Olavs Plass
0130 Oslo - NORGE
6 nr/år - Løssalg: kr. 40
Abonnement: Norge: kr. 200/år
Andre land: kr. 220

Ansvarlig redaktør: Đỗ Văn Thành
Redaktør: Nguyễn An Đoàn
Redaksjonssekretær: Nguyễn An Đoàn
Regnskap: Lâm Tiến Dũng
Layout: Nguyễn Thị Mơ

utgitt av Det Vietnamesiske Flyktningsforbund i Norge